

9.11.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

16 – 2011

Kokousaika: 9.11.2011 klo 15.00 – 19.54

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

16 – 2011

Mötestid: 9.11.2011 kl 15.00 – 19.54

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

9.11.2011

210 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
TALOUSARVIO VUODEKSI 2012 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2012 - 2014....	5
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	5
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava.....	8
Valtuutettu Rauhamäki	8
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Ylikahri	12
Valtuutettu Bergholm	14
Valtuutettu Puhakka.....	16
Ledamoten Torvalds	19
Valtuutettu Valpas.....	22
Valtuutettu Kiviniemi	23
Valtuutettu Ebeling.....	27
Valtuutettu Hakanen	28
Valtuutettu Pelkonen.....	34
Valtuutettu Mäki	35
Valtuutettu Asko-Seljavaara	37
Valtuutettu Koskinen.....	38
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Sumuvuori	40
Valtuutettu Siimes	41
Valtuutettu Peltola.....	42
Valtuutettu Puura	43
Valtuutettu Lohi.....	45
Valtuutettu Luukkainen	46
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff.....	48
Valtuutettu Männistö	49
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	51
Ledamoten Wallgren (replik).....	51
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	52
Ledamoten Wallgren (replik).....	52
Valtuutettu Muurinen.....	52
Ledamoten Oker-Blom.....	54
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	55
Ledamoten Oker-Blom (replik).....	55
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	55
Valtuutettu Valokainen.....	55
Valtuutettu Hakola	56
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	58

9.11.2011

Ledamoten Rissanen	58
Valtuutettu Kanerva	60
Valtuutettu Sarkomaa	61
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	63
Ledamoten Björnberg-Enckell	63
Valtuutettu Pakarinen	64
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Nurmela	66
Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Peltokorpi	68
Valtuutettu Kuikka	70
Valtuutettu Saarnio	71
Valtuutettu Anttila	72
Valtuutettu Holopainen	73
Valtuutettu Huru	75
Valtuutettu Vesikansa	76
Valtuutettu Kantola	78
Valtuutettu Hakanen	79
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Karhuvaara	81
Valtuutettu Ingervo	82
Ledamoten Wallgren	84
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Nurmela (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	86
Ledamoten Wallgren (replik)	86
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	87
Valtuutettu Vuorinen	87
Valtuutettu Loukoila	87
Valtuutettu Vikstedt	88
Valtuutettu Kanerva	89
Valtuutettu Autti	89
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Ojala	91
Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)	91
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)	92

9.11.2011

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Hakanen	92
Valtuutettu Karhuvaara	94
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)	94
Valtuutettu Abdulla	94
Valtuutettu Peltola	95
Valtuutettu Holopainen	96
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	96
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	96

9.11.2011

210 §

Esityslistan asia nro 3

TALOUSARVIO VUODEKSI 2012 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSIKSI 2012 - 2014

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä vain muutamalla sanalla taloustilannetta nyt käsittelen tulevan talousarvion näkökulmasta. Jos lähtee ensinnäkin kansantalouden kehityksestä, niin suuri epävarmuus, niin kuin kaikki medioita seuraavat, tänäkin päivänä kun seuraamme mediaa, niin hyvin suuri epävarmuus on niin kansainvälisen talouden kuin meidän kansantaloutemme kehityksestä. Mutta toisaalta kun katsoo siihen, että mikä on historiatieto tähän hetkeen asti, niin se epävarmuuden toteutuminen reaalitalouden, tai siitä seuraavat uhkakuvat eivät ole vielä toteutuneet historiatiedossa, viimeisimmässäkään sellaisessa, vaan kokonaistuotannon volyymi on ollut tähän asti kasvussa.

Sen sijaan, jos miettii meidän budjettikellomme kannalta, eli se että kun keväällä kaupunginhallitus antoi raamiesityksensä, ne ennusteluvut kansantalouden kehityksestä verrattuna siihen, mitä tällä hetkellä ennustetaan, niin näistä selvästi voi havaita sen, että ennusteisiin suhdannetilanteen heikkeneminen on selvästi tullut mukaan. Myös työttömyyttä jos tarkasteli, niin viimeisimmät luvutkin edelleen työttömyydessä osoittavat sitä, että työttömyys on laskenut. Eli työllisyys on kehittynyt vuoden ajan hyvin.

Yksi asia, joka pitää ottaa tulevaisuutta miettiessä huomioon, on se, että mikä valtion tilanne on. Valtakunnan hallitus hallitusohjelmassaan edellyttää valtion velkasuhteen kasvun taittumista, ja tämä on asia, jolla voi sanoa, että väistämättä, mitä se tuokin sitten tullessaan, niin sillä tulee olemaan vaikutus kuntien talouteen ja voisin väittää, että ei ainaakaan helpottavaan suuntaan.

Mitä sitten Helsingin talouden tasapainosta, jos ottaa pidemmän tähtäyksen menokehityksen vähän yli 10 vuoden aikajänteellä? Siitä voi todeta, että kahden viime vuoden aikana, siis kuluneen ja vuoden 2010 aikana, selvästi Helsingin menokehitys on ollut voi sanoa hallinnassa.

9.11.2011

Kaksi sitä edeltävää vuotta olivat hyvin suuria menokehityksen tai menokasvun vuosia. Sitten jos tällä aikajänteellä katsoo sen suurimman eron valtakunnan menokehityksiin, se löytyy sieltä vuoden 2003 - 2004 suuren puhalluksen ajalta ja siitä seuranneista päätöksistä. Eli menokehitys on ollut viime tietojen mukaan suhteellisen hyvin hallinnassa.

Sitten toinen asia, johon monesti olemme palanneet, on lainakannan kehitys eli velkaantuminen. Tässä kuvassa on pääkaupunkiseudun kolmen suuren kaupungin velkamäärä asukasta kohti ja sitten koko maan kehitys. Niistä voi huomata, että viime vuosina, eli oikeastaan vuoden 2008 jälkeen kulmakerroin on ollut ylöspäin kaikilla, Helsingillä ehkä hiukan voimakkaammin kuin muilla. Jos katselee, että mitä tulevaisuus tuo tullessaan, niin tällä hetkellä näyttäisi siltä, että Helsingin velkamäärä tulee kasvamaan mutta niin tulee ainakin Vantaalla, ja Vantaalla ehkä velkaantuminen per asukas ainakin lehtitietojen mukaan on vielä voimakkaampaa kuin meillä.

Mitä johtopäätöksiä tästä asiasta? Talouden tasapainottamista on jatkettava, toimintamenojen kasvun on oltava maltillista myös lähivuosina, ja investointitase on mitoitettava kestäväälle pohjalle – kuitenkin niin, että pystymme takaamaan investoinnit uusissa aluerakentamiskohteissa, jotta niistä alkaa kertyä verotuloja 2010-luvun lopulta alkaen.

Pari sanaa vielä talousarvioesityksestä 2012 ja taloussuunnitelmasta 2012 - 2014. Veroperusteisiin ei ole tulossa muutoksia. Jos mietitään uhkakuvia, jos nämä negatiiviset uhat alkavat toteutua, silloin mitä vastaavassa tilanteessa vuonna 2008 kävi, niin silloin se keskeinen asia, joka muuttaa kaupungin talouden perusteita, on yhteisöveron tuotto, ja tällä kuvalla esitän sitä, miten valtiovarainministeriön ennusteet vuoden 2008 loppupuolelle yhteisöveron tuoton pohjasta vuodelle 2009 kehittyivät. Viimeinen piste on se, että mikä todellinen toteuma oli. Silloin todellakin yhteisöveron tuottopohja lähes puoliintui siitä, mitä syyskuussa vielä ennustettiin ja jopa marraskuustakin erittäin merkittävä pudotus. Eli talouden uhkakuvia, että jos uhat alkavat toteutua, todennäköisesti ensimmäinen mittari on yhteisöverotuottojen voimakaskin lasku.

Verotuloennusteet näkyvät tältä kuvalta, ja kokonaisuutena talousarvio perustuu 0,6 %:n verotulokasvun ennusteeseen verrattuna ennusteeseen 2011. Ja lainakanta, kuten mainittua, sekä tulevana budjettivuonna että taloussuunnitelmakautena olemme velkaantumassa tässä taululla esitetyn mukaisesti. Helsingin vuosikate, niin ilman liikelaitoksia kuin liikelaitosten kanssakin, vuosi 2009 oli voimakas vuosikatteen laskemisen vuosi, ja nyt näyttää myös siltä, että vuonna 2012 vuoden 2011 tasosta olemme laskemassa. Kuitenkin aika näyttää sitten, tällä aikajänteellä jos katsoo, verrattuna 90-luvun alkuun tai tähän ns. suuren puhalluksen aikaan.

9.11.2011

Joitakin tunnuslukuja lyhykäisyydessään: Jos katsomme kaupungin perustoimintoja, se vanha tulema, mikä meillä on ollut jo useamman vuoden ajan on se, että vuosikate perustoiminnoissa ei riitä kattamaan poistoja, eli talouden perustasapaino ei täyty, mutta kun lisäämme liikelaitokset, ja tässä tietenkin Helsingin Energia keskeisenä muutosta aiheuttavana tekijänä, niin silloin vuosikate näyttäisi jotakuinkin kattavan poistot myös tulevana taloussuunnitelmakautena. Eli tässä tarkastelussa Helsingin kaupungin talous olisi tasapainossa muistaen kuitenkin sen, että meidän poistotasomme on noin puolet meidän todellisesta investointitasostamme.

Tämä siis heijastuu suoraan, kun katsoo investointitasoa, joka todellakin ensi vuoden nyt talousarvioesityksessä on 666 milj. euroa. Siitä suora heijastus on se, että oma tulorahoitus ei riitä kattamaan investointeja ja joudumme velkaantumaan aiemmin esittämieni lukujen mukaisesti.

Tunnuslukuista ehkä keskeisenä vuosikateprosentti ja poistoissa se mittari kaupungin kokonaisuuden kannalta näyttäisi, että olemme sen saavuttamassa tai ainakin hyvin lähellä sitä. Mutta investointien tulorahoitusosuus nyt talousarvioesityksen mukaankin on vain 48 %.

Investoinneista lopuksi pari sanaa: Talousarvioesityksessä on hallitusti hieman lähdetty laskemaan investointitasoa, ja erityisesti joukkoliikenteen perusinvestoinnit ovat kasvattaneet liikelaitosinvestointimenoja ja muita investointeja sitten alennettu. Mutta tavallaankin on päivänselvää se, että tämän epävarmuuden vallitessa ei ole sellaista mahdollisuutta, että sen lisäksi, mitä nyt jo varsin korkean toteutuvan investointitason kautta teemme, että sen lisäksi olisi jotain elvyttävää investointien lisäysmahdollisuutta, niin sitä ei ole.

Joitakin keskeisiä investointeja ensi vuoden budjetoidun toteuman mukaan, ja tämä listaus hyvin osoittaa sen, että isot joukkoliikennehankkeet erityisesti vievät meidän investointirahojamme.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä lyhykäisyydessään nyt käsittelyyn tulevan talousarvioesityksen ja taloussuunnitelman lähtötietoja. Ehkä tuo taululla oleva kuva kertoo siitä tilanteesta, että hyvin tummia pilviä takana horisontissa on, mutta sen, millä voimakkuudella tämä tulossa oleva myrsky iskee, niin sitä emme tiedä. Tällä hetkellä paras tapa katsoa tulevaisuuteen on se, että varovaisesti menokehitys hallinnassa varautuen erilaisiin mahdollisuuksiin mutta kuitenkin niin, että pyrimme pitämään kaupungin hyvät pitkän tähtäyksen kehityslinjaukset voimassa.

9.11.2011

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Otan pari asiaa tässä esille. Ensinnäkin näiden hallitusneuvottelujen, tai ei ihan hallitusneuvottelujen vaan budjettineuvottelujen aikana kuitenkin, niistä ei vielä ollut tässä kyse.

Välihuuto!

No niin, budjettineuvottelujen aikana – palataanpa asiaan – oli esillä sellainen monissa keskusteluissa, mitä käytiin sekä neuvotteluissa varsinaisesti että ulkopuolellakin, että tarvitaan konkretiaa enemmän. On tehty paljon erilaisia selvityksiä ja muita, mitkä eivät ole kuitenkaan joutaneet konkreettisiin tuloksiin. Se on sellainen asia, johon me joudumme ensi vuoden aikana kiinnittämään huomiota, että selvitykset johtavat oikeisiin tuloksiin. Nytkin siellä meidän budjettikirjassamme on kirjattu monenlaisia hyviä asioita, monia uudistuksia, joita on tulossa. On tärkeää, että ne saadaan toteutumaan.

Toinen asia, tässä katson vähän myös peruutuspeiliin, on se, että kun meillä oli erilaisia selvityksiä jo tämän vuoden budjettikirjaan laitettu, otetaan nyt esimerkiksi pelastustoimeen liittyvä selvitys ja toisena palvelustrategia, niin ne eivät olleet meillä vielä käytössä kuitenkaan, kun näitä neuvotteluja käytiin, vaan ne valmistuvat vasta tämän vuoden aikana. Nyt tällä kertaa sen verran oli viisastuttu, että muutamiin pakkoihin laitettiin myös nämä aikarajat, muutamiin selvityksiin, että ne ovat meillä seuraavissa neuvotteluissa käytettävissä.

Eli näin ollen oli vaara, että tulee vuodenkin viivästyminen jonkun muutoksen osalta, kun selvitykset valmistuvat vasta sitten, kun budjetti on jo hyväksytty. Näistä investoinneista, niistä on ollut huoli, että ne ovat liian suuret meillä tällä hetkellä. Se varmaan on sellainen asia, joka nyt seuraavan vuoden aikana vaatii myös paljon pohdintaa. On tiedossa, että monet keskieurooppalaisetkin suuret sijoittajat ovat polttaneet rahojaan siellä Kreikan, Italian ja Espanjan suunnalla, ja olisiko sieltä sitten mahdollisesti löydettävissä uudenlaisia rahoituskonsteja meidän omiin isoihin hankkeisiimme.

Lopuksi haluan vielä kiittää kaikkia kaupunginhallitusryhmiä hyvin rakentavista neuvotteluista. Ne menivät todella sutjakkaasti ja hyvässä hengessä läpi. Näillä eväillä eteenpäin.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

9.11.2011

Jotta totuus ei unohtuisi, aloitetaan puhe kolmella lainauksella. Ensimmäinen:

”Jos talouden tunnelmia kuvataan tällä hetkellä yhdellä sanalla, olisi oikea sana varmaankin ”epävarmuus”.

Toinen lainaus:

”Helsingin ensi vuoden budjettia on valmistettu epävakaan kansainvälisen taloustilanteen keskellä.”

Kolmas lainaus:

”Vaikka Helsingin oma taloudellinen tilanne on vakaa, rahoitusmarkkinoiden ja yleisten talousodotusten epävarmuudet vaikeuttavat ensi vuoden kehityksen arvioimista.”

Ajankohtaisen kuuloisia sitaatteja, eikö? Jokainen näistä sitaateista sopii tähän vuoteen, vaikka ne kaikki itse asiassa sanottiin suurimpien ryhmien ryhmäpuheissa – valtuutetut Rautava, Kantola, Lehtipuu – lähes tarkalleen kolme vuotta sitten talousarviokeskustelussa. Tuolloin elettiin usvassa, kuten oli tapana sanoa. Sama on tilanne tänään.

Lähiaikojen ja -vuosien talouskehitys on sangen epävarma, ja pahimmillaan syväkin kriisi voi olla nurkan takana. Luottamuspuola taloutensa huonosti hoitaneisiin valtioihin on todellinen ja laaja, eivätkä sen vaikutukset voi olla heijastumassa Suomen kansantalouteen ja sitä kautta myös Helsingin talouteen. Seuraammekin mielenkiinnolla ainakin Kokoomuksen penkeissä tämänpäiväistä keskustelua täällä valtuustossa myös tästä näkökulmasta. Ryhmien välisissä neuvotteluissa taloustilanteen epävarmuus taantuman uhkineen ei, ehkä valitettavasti, noussut oikeastaan lainkaan esiin menolisäysvaatimusten rinnalle.

Puheenjohtaja.

Helsingin velkaantuminen jatkuu myös ensi vuonna. Syynä on korkea investointitasomme, vaikka sitä on aivan oikein hieman karsittu budjettiehdotuksessa. Velkaantumisesta ei voi Kokoomuksen mielestä vetää kuin yhden johtopäätöksen.

Lähipuosisien toimintamenojen kasvun tulee olla erittäin maltillista. Tätä tukee myös voimassa oleva valtuuston yhteinen strategia. Toimintamenojen kasvun hallinta vaatii tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Veronmaksajien varoja tulee käyttää säästeliäästi ja kustannustehokkaasti kuitenkin huolehtien niin, että haluttu lopputulos saadaan aikaan. Se ei, toisin kuin ehkä tämän salin vasemmalla puolella turhan

9.11.2011

usein tunnutaan uskoteltavan, tarkoita ainakaan meille palveluiden heikentämistä, enkä usko, että se sinne vasemmalle puolellekaan. Retoriikkaa ehkä.

Helsingin on jatkossa pystyttävä toimimaan kautta linjan tehokkaammin. Se on ainoa tapa turvata tasokkaat palvelut myös jatkossa. Kokoomuksen ryhmä on vahvasti sitoutunut tänä vuonna aloitettuun tuotavuutta ja työhyvinvointia lisäävään ohjelmaan. Vaikka ohjelman tulokset eivät mielestämme ole lainkaan riittäviä, on sillä saatu joitain rohkaiseviakin tuloksia. Helsingin tuottavuus laski monen monta vuotta, nyt suunta on saatu lopulta käännettyä.

Lähdemme siitä, että kaupungin tulee pystyä ensi vuonna parempaan tulokseen. Erityisesti tämä koskee niitä virastoja, niitä liikelaitoksia, joiden tulokset eivät tänä vuonna olleet erityisen mairittelevia. Niillä on mielestämme nyt näytön paikka.

Kuten viimekin vuonna, haluamme edelleen ja entisestään korostaa kaupunkimme erinomaisen henkilöstön merkitystä ja kannustamista innovoimaan ja toteuttamaan niitä toimia, joilla parhaimmillaan tehdään asiat nykyistä paremmin ja vielä vähemmällä rahalla.

Tuottavuuden parantamiseksi poliittisten ryhmien välisissä neuvotteiluissa sovittiin eräistä Kokoomukselle tärkeistä kirjauksista. Palvelusetelien tavoitteena on parempi palvelu asukkaille, kustannustehokkuus, turvallisuus ja helppokäyttöisyys. Sovimme, että palvelusetelikeilun perusteella kehitetään palveluseteliperusteista palvelutuotantoa. Ensi vuoden kesäkuun loppuun selvitetään sähköjen maksaminen ja palvelukorttiratkaisut palvelusetelin käytössä. Osana tätä em. työtä sosiaali- ja terveystoimi tuottaa kaupunginhallitukselle arvioitavaksi konkreettisia, huom. konkreettisia, toimenpidesuosituksia palvelumarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi. Lupaam jo nyt, että Kokoomuksessa tulemme huolehtimaan, että edellä mainittu myös toteutuu.

Toinen kirjaus, johon tulemme kiinnittämään huomiota, liittyy palvelualoitteikäytännön selvittämiseen ja sen mahdolliseen kokeiluun kaupunginhallituksen erikseen määrittelemällä tavalla. Palvelualoite on ehkä hieman vieras asia. Sillä tarkoitetaan sitä, että kaupungilla on velvollisuus vertailla omaa toimintaansa myös ulkopuolisiin toimijoihin. Yksityinen palveluntuottaja tai esim. kaupungin työntekijöistä koostuva pooli voi esittää kaupungille vaihtoehtoisen, laadultaan paremman ja/tai kustannuksiltaan edullisemman palvelualoitteen. Kaupunki tämän jälkeen arvioi oman palvelun laatua ja kustannuksia tähän ehdotukseen. Jos vertailu sitten osoittaa tarjotun tuotantomallin paremmaksi laadultaan ja/tai hinnaltaan, kunta voi käynnistää prosessin palvelujen kilpailuttamiseksi tai hankittavaksi esim. palvelusetelillä.

9.11.2011

Palvelualoitteella voimme edistää palvelujen kustannusten ja laadun vertailua sekä lisätä läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta. Kokoomuksen valtuustoryhmä odottaa, että palvelualoittemahdollisuus otetaan aidosti, vakavasti niin yrityspuolella kuin kaupungin organisaatioissa. Onhan siitä myös hallitusohjelmassa oma kirjauksensa. Asian selvittämisen kanssa on syytä edetä ripeästi jo tämän vuoden tai ensi vuoden alusta, ei ehkä tämän vuoden alusta.

Puheenjohtaja.

Välillä tuntuu, että Kokoomuksen aktiivisesti harrastama tuottavuuden korostaminen saa hymähdyksiä aikaan, välillä virkakoneistossa, välillä muissa puolueissa. Tosiasia on, että Helsingillä on muuhun kuntakenttään melkoinen takamatka tässä asiassa. Helsinki tuottaa palvelunsa muuta kuntakenttää kalliimmalla. Siihen meillä ei ole varaa seuraavista syistä: 1) Niin kuin kaupunginjohtaja totesi, kaupungin talous pitää saada tasapainoon. Toinen asia on ehkä hieman laaja-alaisempi. Jos ja kun me haluamme kuntarakenneuudistuksessa olla aidosti kiinnostava liitoskumppani, muunkin kuin pääkaupunki-statuksemme lisäksi, tulee meidän tehdä tälle asialle jotain ja nopeasti.

Budjettisovun rakentaminen on aina oma palapelinsä. Tällä kertaa jälleen omanlaisena. Työ tekijöitään kiittäköön, vaikka sovulla oli jälleen oma hintansa. Haluan näin ensikertalaisena neuvottelujen vetäjänä kiittää kaikkia neuvotteluihin osallistujia rakentavasta ilmapiiristä, hyvästä hengestä, sovussa mukana olevia ryhmiä sekä talousarvioehdotusta valmistelleita virkamiehiä.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen saavutettuun sopuun. Menon lisäykset ovat suht maltillisia. Kokonaan toinen asia on, ovatko ne loppupelissä tässä taloustilanteessa järkeviä ja ehdottoman tarpeellisia. Sen aika näyttää. Silti olemme niitä valmiit kannattamaan.

Muutama lisäys, joka neuvotteluissa tehtiin, lämmittää erityisesti myös meitä: Lasten iltapäivätoimintaan lisätty puoli miljoonaa parantaa entistään IP-toimintaa kaupungissamme, vahvistaa myös Helsinkiä lapsiystävällisenä kaupunkina. Kotihoidon resurssien vahvistaminen taas tukee osaltaan vanhusten palveluiden rakennemuutosta ja laajemminkin laitospainotteisuuden vähentämistä. Tyytyväisiä olemme myös liikunta- ja kulttuuripuolella suht pieniin mutta kohteiden kannalta merkittäviin satsauksiin. Helsinki on oikeasti hyvä paikka elää, ja niin pitää olla jatkossakin. Laadukkaaseen kaupunkielämään kuuluvat tasokkaat liikuntamahdollisuudet sekä kulttuuritapahtumat. Terve mieli terveessä ruumissa, vai miten se nyt menikään?

Puheenjohtaja.

9.11.2011

Kaupungin ydintehtävä on laadukkaiden palveluiden turvaaminen jokaiselle helsinkiläiselle. Tämä mielessään ja kannattaessaan talousarvioehdotuksen hyväksymistä Kokoomuksen valtuustoryhmä edellyttää kaupungilta, sen kaikilta virastoilta, kuntayhtymiltä, työntekijöiltä mutta myös meiltä luottamushenkilöiltä tarkkaa ja vastuullista taloudenpitoa. Taloustilanne ei mielestämme muuta mahdollistakaan.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Ylikahri

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten edellisissä puheenvuoroissa kuulimme, on vaikea tietää, miten maailma ja kaupungin talous kehittyvät ensi vuoden aikana. Nyt budjetti on kuitenkin tehty parhaan mahdollisen tiedon mukaan. Siinä näkyvät myös vihreiden keskeisimmät linjaukset. Kaupunki ei tällä budjetilla ota syömävelkaa palveluiden rahoittamiseksi, vaan kaikki velanotto käytetään investointeihin. Onkin kysytty, ovatko nämä investoinnit kannattavia. Meidän vihreiden mielestä ovat.

Kaupungin kohdalla ei tietenkään voi puhua kannattavuudesta samalla tavalla kuin yritysten kohdalla, mutta joka tapauksessa voimme pohtia, että tuottavatko investoinnit parempia palveluita ja tulevaisuudessa uusia verotuloja kaupungille. Meidän mielestämme on järkevää investoida Kalasataman, Jätkäsaaren ja muiden uusien alueiden katuihin, liikenteeseen ja muuhun infrastruktuuriin, jotta saadaan lisää asuntoja, työpaikkoja ja luotua sellaista kaupunkia, jota ihmiset selkeästi haluavat. Palveluiden tulee myös olla valmiina uusilla alueilla, kun uudet asukkaat muuttavat. Kun palvelut ovat lähtellä ja joukkoliikenne toimii, syntyy hyvää ja viihtyisää kaupunkirakennetta.

Nyt on kuitenkin tärkeää, että viemme johdonmukaisesti eteenpäin näitä projekteja emmekä jarruta niitä ristiriitaisilla päätöksillä. Meidän on mahdollisimman pikaisesti tehtävä päätös Hanasaaren voimalan sulkemisesta ja Kruunuvuoren sillan rakentamisesta. Nämä ovat suuria mutta kannattavia investointeja. Ilman näitä Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan alueiden rakentamisessa ei ole mielestämme mitään järkeä. Kaupunkisuunnitteluviraston arviointien mukaan yksin Hanasaaren voimalan tilalle voitaisiin kaavoittaa jopa 300 000 kerrosneliömetriä asuin- ja liiketilaa, ja yksin tonttien myynnistä olisi mahdollista saada lähes 120 milj. euroa. On siis taloudellisesti järjetöntä estää uusien, upeiden asuin- ja työpaikka-alueiden syntyä.

Sen sijaan Östersundomin alueen luontoarvojen arviointi ja oikeiden liikenne- ja ratkaisujen löytäminen vaativat selkeästi lisää aikaa. Vihreä ryhmä asettaakin etusijalle Hanasaaren, Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan investoinnit ennen Östersundomia.

9.11.2011

Kaupungin budjetista leijonanosan vievät sosiaali- ja terveyspalvelut. On hyvä, että erityisesti sosiaalisektorille on viime vuosina lisätty resursseja tarpeen mukaisesti. Kasvaneisiin lapsi- ja vanhusmääriin on vastattu. Näyttääkin siltä, että tänä vuonna sosiaalitoimi ei ole juurikaan ylittämässä budjettiaan. On oikeaa politiikkaa taata budjetissa riittävät määrärahat lakisääteisten palvelujen toimintaan. Tietenkin pitää myös kehittää palveluja ja etsiä säästöjä. Näitä säästöjä on kuitenkin järkevämpää löytää uudistamalla rakenteita kuin pitämällä kukkaronnyörejä liian tiukalla. Siksi suhtaudummekin positiivisesti selvityksen alla olevaan sosiaali- ja terveystoimen yhdistämiseen. Jos tällä yhdistymisellä pystytään poistamaan erityisesti lastensuojelun ja vanhusten hoitoketjujen pullonkauloja, pystytään näin sekä parantamaan kaupunkilaisten saamaa palvelua että vähentämään kustannuksia.

Vihreiden esityksestä budjettiin on lisätty huomattavasti peruskouluille ja päiväkodeille suunnattuja ns. positiivisen diskriminaation rahoja. On erittäin tärkeää, että sosioekonomisesti haastavien alueiden koulut ja päiväkodit pystyvät rahan avulla esim. pienentämään opetusryhmiään ja palkkaamaan avustajia. Tällainen lisätuki on parasta mahdollista syrjäytymisen ehkäisyä. Myös koulujen iltapäivätoiminnan rahoituksen lisääminen on suuri parannus nykytilanteeseen, jossa liian monet toka- ja jopa ekaluokkalaiset jäävät ilman iltapäiväkerhopaikkaa.

Toinen meille tärkeä painotus on lisäresurssit lastensuojeluun. Budjetin mukaisesti ensi vuonna panostetaan lastensuojelun ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin ja perhehoidon edellytysten parantamiseen. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita lisätään mm. perheneuvoloita vahvistamalla, mikä on hyvää kehitystä.

Mutta mitkään lisäresurssit eivät yksin pysty korjaamaan niitä vahinkoja, joita syntyy, jos asuinalueet pääsevät eriytymään niin, että huonosuaisuus keskittyy vain tiettyihin kaupunginosiin. Kehitys on menossa huonoon suuntaan, kuten tässäkin salissa on monta kertaa todettu. Palvelujen oikealla suuntaamisella voimme puuttua oireisiin, mutta varsinaiseen ongelmaan keskeisin tapa puuttua on kaavoitus- ja asuntopolitiikka. Vihreät pitävätkin erittäin tärkeänä eri asumismuotojen tasaista sijoittumista eri kaupunginosiin. Segregaation ehkäisy on myös keskeisin syy vaatia pääkaupunkiseudun kuntien yhdistymistä ja sitä kautta koko alueen tasapainoisempaa kehitystä.

Myös kulttuuripalvelut ovat tärkeitä palveluita, ja iloitsemme kulttuurivastustusten tuntuva nostosta. Tällä parannetaan erityisesti kulttuurin vapaan kentän toimijoiden asemaa.

Lopuksi nostan esiin vielä painotukset budjetin joukkoliikenteeseen ja pyöräilyyn. Ensimmäistä kertaa budjettiin kirjattiin erillinen määräraha

9.11.2011

pyöräilyn edistämiseen. Tämä raha tukee hyvin käynnistynyttä poikkihallinnollista pyöräilyprojektia, joka on nyt ollut pari vuotta käynnissä. Pyöräilyn osuus matkoista onkin saatu Helsingissä nousemaan. Meillä on tuhannen taalan paikka jatkaa tätä hyvää kehitystä ja tehdä Helsingistä oikea pyöräilykaupunki.

Joukkoliikenteessä onnistuimme pitämään lippujen hintojen korotukset maltillisena kustannusten kovasta noususta huolimatta. Ongelmallista lippujen hintojen kehityksessä on se, että taas ensi vuonnakin ero sisäisten lippujen ja seutulippujen välillä kasvaa. Ensi vuonna tuleekin neuvotella naapurikuntien kanssa sopimus, jolla saadaan seutulippujen hintaa alennettua. Tulemme myös esittämään jatkossa lasten lipun ikärajan nostamista vuodelle 18 vuoteen.

Investoinneissa on myös hyvä joukkoliikennepainotus. On hienoa, että kaupunki kehittää joukkoliikennettä tilaamalla uusia raitiovaunuja ja kehittämällä metroverkkoa. Kaupunkimme ei pysty kasvamaan hallitusti ilman kunnollisia panostuksia kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Uudet moottoritiet ja autopaikat vain lisäävät autoilua ja sitä kautta ruuhkia. Lähivuosina pelkkä joukkoliikenteen parantaminen ei riitä, vaan sen lisäksi tulee ottaa käyttöön myös ruuhkamaksut.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreä valtuustoryhmä kannattaa toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuodelle 2012.

Valtuutettu Bergholm

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuuston vahvistamassa strategiaohjelmassa on asetettu keskeiseksi tavoitteeksi kaupunkilaisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, 3 vuotta sitten, vajaan. Tässä tavoitteessa ei ole onnistuttu. Budjetti on keskeinen instrumentti, jolla strategian tavoitteita joko edistetään tai siten ei. Me katsomme budjettitavoitteita keskeisesti siitä näkökulmasta, miten budjettiesitys todellakin vähentää huolestuttavasti kasvaneita terveys- ja hyvinvointieroja. Pohjaehdotus tämän vuoden budjetiksi kaipasikin muutoksia ja parannuksia, ja olemme iloisia havaitessamme, että näitä parannuksia myös on ryhmien välisissä neuvotteluissa saatu aikaan. Luettelen niistä meidän kannaltamme olennaisia.

Monin kohdin edelleen epätyytyttävällä tavalla toimiviin vanhuspalveluihin on lisätty 6 milj. euroa. Kotihoidon resursseja kasvatettiin, lastensuojelun avopalveluita vahvistetaan, lasten päivähoidossa lapsiryhmien kokoa päästään pienentämään vaikkakin vähän. Ammattioppilaitosten

9.11.2011

ja lukioiden oppilashuollon vahvistaminen on tärkeä toimenpide opintojen keskeyttämisen ja syrjäytymisvaaran torjumisessa. Nuorten työpaikkoja lisätään ja yhteiskuntatakuun toteuttamiseen tähtäävän kuntakokeilun toteuttamiseen varaudutaan.

Joukkoliikenteen tariffitukea nostetaan, minkä seurauksena kaupungin sisäisten kausilippujen reaali hinnat laskevat. Näillä kaikilla esimerkeillä on tulo-, terveys- ja hyvinvointieroihin joko suoraan tai välillisesti kaventavia vaikutuksia.

Esitimme terveyserojen kaventamiseksi neuvotteluissa terveyskeskusmaksusta luopumista. Se ei vielä tässä budjetissa toteudu, mutta kuten tekstistä ilmenee, ensi kevään raamipäätöksessä asiaan palataan ja silloin tullaan ottamaan kanta terveyskeskusmaksujen tulevaisuuteen lisäselvitysten jälkeen. Sosialidemokraatit pitävät selvänä, että maksun poisto, jonka kustannusvaikutus on siis vain 2,6 milj. euroa, on olennainen täsmätoimenpide terveyserojen kaventamisessa, ja olemme toiveikkaita, että tämä tullaan ymmärtämään myös laajemmin.

Erittäin tärkeänä ja vähän huomiota saaneena linjauksena tässä budjetissa pidämme sitä, että nyt budjetti varautuu ensi vuoden palkankorotuksiin koko Helsingin kaupungin henkilökuntaa koskien. Eli kahden viime vuoden aikana toteutettu epäterve käytäntö, jossa palkankorotusrahoja on jouduttu kaivamaan osittain toimintoja ja palveluita karsimalla, nyt muuttuu.

Budjettineuvotteluissa löytyi yhteisymmärrys myös kulttuurin, nuorisotoimen, suomenkielisen työväenopiston ja liikunnan voimavarojen vahvistamiseksi. Näillä aloilla saadaan pienillä rahoilla paljon hyvää aikaan. Kokonaisuutena ensi vuoden budjetti mahdollistaa hyvinvointipalveluiden turvaamisen ja pahimpiin kipupisteisiin myös parannustoimenpiteitä. Tämä edellyttää kuitenkin onnistumista johtamisessa, henkilöstön mukaan ottamista ja saamista toimintojen kehittämiseen ja tätä kautta onnistumista tuottavuuden parantumisessa.

Helsinki jatkaa voimakasta investointitoimintaansa myös ensi vuonna. Tämä on viisasta ja perusteltua. Kalasataman, Jätkäsaaren ja muiden uusien kaupunginosien saattaminen asunto- ja muuhun rakennustuotantoon tuo kaupungille aikanaan myös uusia tuloja: veroja, maanvuokria, myyntituloja. Investoiminen lainarahallakin on myös tällä hetkellä hyvin edullista alhaisen korkokannan vuoksi. On myös syytä pitää mielessä, että rakentamisen suhdannenäkymä ensi vuoden alun jälkeen on muuttumassa huolestuttavaksi.

Helsinki rahoittaa tänä vuonna todella tuntevan osan ja ensi vuoden budjetinkin mukaan merkittävän osan investoinneistaan myös käyttötalouden ylijäämällä. Siis tekemällä käyttötalouden puolella voittoa. Tämä

9.11.2011

tarkoittaa toisin sanoen sitä, että me emme ota senttiäkään syömävelkaa.

Vähän eri tavalla muutaman aiemman puheenvuoron käyttäjän kanssa totean, että myös yleisen eurooppalaisen ja kansallisen talousnäkymän kannalta on hyväksi, että ne talouden toimijat, joiden asema on vahva, eivät jarruta, puhumattakaan että panikoituisivat, vaan kehittävät toimintojaan ja investoivat tulevaisuuteen. Helsinki on tällainen vahva toimija. Sosialidemokraattien käsityksen mukaan Helsinki voisi ja Helsingin pitäisi tehdä tässä tulevaisuuteen satsaamisessaan nykyistäkin enemmän.

Sosialidemokraattien aloitteesta investointeihin saatiin pienet lisäykset sisäongelmista kärsivien palvelurakennusten peruskorjaukseen ja lähi-liikuntapaikkoihin. Lapinlahden sairaalan ja Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksia päätettiin aikaistaa. Oikeansuuntaista mutta riittämättömä, kuten tavataan sanoa.

Budjetti kokonaisuutena on sosialidemokraattien kannalta hyväksyttävissä, vaikka se monin kohdin ei vastaakaan tavoitteitamme tasa-arvon lisäämisestä ja tulevaisuuden aktiivisesta rakentamisesta, mutta siis kannattamme kaupunginhallituksen esityksen hyväksymistä.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Teemme budjettia todellakin poikkeuksellisen epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Euroopan maiden talouskriisi luo varjonsa myös Helsingin ja Suomen ylle, mutta sitä on katsottava myös toisesta näkökulmasta, mitä oikealla katsotaan. Eli meidän täytyy muistaa, että tällaisessa tilanteessa syntyy työttömyyttä, lomautuksia, se vaikeuttaisi monin tavoin ihmisten arkea. Nuorten työttömyys on kasvussa, se lähisi varmasti nousuun edelleenkin. Pitkäaikaistyöttömät ovat heikommassa tilanteessa, ja maahanmuuttajien työnsaanti vaikeutuisi entisestään.

Tällaisessa tilanteessa on erityisen tärkeää pitää huolta kaikkein heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä, heidän toimeentulostaan ja palveluistaan. Emme ole täällä valtuustossa kyenneet valitettavasti riittävästi vähentämään eriarvoisuutta emmekä terveyserojen kasvua, kuten edellinen ryhmäpuheen pitäjä totesi.

Vasemmistoliiton ykköstavoite ensi vuoden budjettiin on ollut hyvinvointipalvelujen parantaminen, turvaaminen ja palvelujen saatavuus. Moni asukas on kyllä Helsingissä tyytyväinen palveluihin, ongelmana on kui-

9.11.2011

tenkin se, että jonot terveysasemille, hammashoitoon tai lasten päivähoitoon ja vanhusten palveluihin ovat pitkät monin paikoin ja myös alueellisesti eroavat. Palvelut yleensä toimivat, kun niitä saadaan. Kiitos tästä Helsingin kaupungin ammattitaitoisille ja motivoituneille työntekijöille.

Valtuustoryhmien sopimat muutokset ensi vuoden talousarvioon parantavat jonkin verran palvelujen saatavuutta, mutta tietysti enemmänkin olisi voinut olla. Vanhusten ja pitkäaikaissairaiden ympärivuorokautisen hoivan jono kuitenkin huolestuttaa meitä edelleenkin, vaikka siihen saatiin 6 milj. euroa lisää. Alkuperäinen esitys olisi vähentänyt 85 paikalla näitä hoivapaikkoja ja jonot olisivat pidentyneet 200 paikasta kolmanteksen verran. Viime vuoteen verrattuna Helsinki rahoittaa budjetin mukaan 120 vanhusten hoivapaikkaa vähemmän ensi vuonna. Kotihoidon 1,5 milj. euron lisäyksestä huolimatta työpaine on siellä kova. Myös omaisten paineet jatkuvat, ja helsinkiläisten huoli myös omasta vanhenemisestaan kasvaa.

Vasemmistoliiton valtuutetut painottavat, että vanhusten hoivapalveluja on parannettava edelleen niin ympärivuorokautisessa kuin kotihoidosakin. Omaishoitajien tukea on vahvistettava, kaupungin on varauduttava myös vuonna 2013 tulevaan vanhuslakiin. Meillä on vuosi aikaa saada meidän palvelujamme huomattavasti parempaan kuosiin ja kuntoon.

Lapsiperheiden palveluihin saadaan vahvistusta budjetissa. Kuten täällä on todettu, mm. päivähoitoon, lastensuojeluun ja ehkäisevään toimeentulotukeen tätä kaivataan todella kipeästi. Valtion budjetissa, kiitos jotain hyvääkin sieltä, toimeentulotuki nousee ensi vuonna 6 % ja yksinhuoltajilla vielä ylimääräisellä 10 %:lla. Myös asumistuki paranee hiukan. Nämä, samoin kuin työttömyysturvan korotukset 100 eurolla, helpottavat kaikkein heikoimmassa asemassa olevien perheiden arkea.

Liikkumista helpottaa se, että Helsinki pystyy pitämään kausilippujen hintanousun pienenä, kun tariffitukea lisätään. Seutulippujen hinnat pitäisi saada myös kohtuulliseksi, jotta naapurikunnista tulevaa henkilöautoliikennettä saataisiin vähennettyä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa. Kaupungin pitää selvittää, miten kaupunki voi hyödyntää valtion pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen tarkoitettuja määrärahoja. Kokeiluun tulee ensi vuonna 5 milj., seuraavina vuosina 20 milj. euroa. Summat ovat pieniä tietenkin verrattuna siihen tarpeeseen, mutta Helsingin on oltava mukana hyödyntämässä täysimääräisesti tätä myös valtion puolella, pitkäaikaistyöttömyyteen satsaamista.

Asunnottomille kaupunki lupaa lisää noin 300 asuntopaikkaa. Mielen-terveyskuntoutujien ja alle 65-vuotiaiden palveluasuminen pysyy tämän vuoden tasolla. Päihdehuollon asumispalvelut lisääntyvät vähän mutta

9.11.2011

laitushoito vähenee vastaavasti. Korvaushoitoon pääsee nykyistä enemmän huumeidenkäyttäjiä, mutta tarve olisi aivan varmasti suurempi.

Vasemmistoliitto korostaa kaupungin omien terveysasemien tärkeyttä nimenomaan myös terveyserojen kaventamiselle. Vasemmistoliiton tavoitteena on myös terveyskeskusmaksun poistaminen, mikä helpottaisi juuri työelämän ulkopuolella olevien hoitoon pääsyä. Terveysasemilla pitää olla tarpeeksi työntekijöitä, siellä pitää nimenomaan terveys- ja sosiaalipuolen pelata yksiin, koska niin saadaan kaikkein vahvin tuki myös potilaille.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä haluaa muistuttaa, että ensi vuonna suunnitteilla olevissa sosiaali- ja terveyspalvelujen hallinnon uudistamisessa lähtökohtana pitää olla palvelujen tasa-arvoisen saatavuuden varmistaminen asukkaille. Tämä ei tietysti yksin riitä, myös laadusta on pidettävä kiinni. Ei hallinnon uudistusta itse hallinnon uudistuksen vuoksi.

Lopuksi haluamme muistuttaa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä. Vasemmistoliiton valtuutetut ovat järjestäneet keskustelutilaisuuksia, joissa on käsitelty jo hyvissä ajoin ensi vuoden talousarvion, ja keskustelu jatkuu myös tämän illan jälkeen. Haluamme, että kaupunkilaiset pääsevät seuraamaan budjettia ja talousarvion toteutumista ja esittämään omat ideansa myös tuleville vuosille.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä hyväksyy tämän ensi vuoden talousarvioletuksen. Samassa yhteydessä haluamme kuitenkin esittää pari pontta, joihin toivomme, että valtuustoryhmä yhtyisi, koska tässä on kyse myös varautumisesta tulevaisuuteen ja toisaalta myös voisimme saada lisää voimavaroja kaupungille.

Ponsi 1:

Hyväksyessään ensi vuoden talousarvion valtuusto edellyttää, että Helsingissä varaudutaan toteuttamaan vuonna 2013 täysimääräisesti voimaantuleva nuorisotakuu, joka edellyttää nuorten työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikan varmistamista jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle.

Ponsi 2:

Hyväksyessään ensi vuoden talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupungin on selvitettävä valtion pitkäaikais-työttömyyden vähentämiseen tarkoitettujen määrärahojen hyödyntäminen täysimääräisesti.

9.11.2011

Eli jokainen euro, joka saadaan pitkäaikaistyöttömyyden kitkemiseksi pois kaupungista, kannattaa ottaa käyttöön.

Kiitoksia.

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, rakkaat valtuutetut.

Budgetförhandlingarna var det här året en ganska seg tillställning. Det berodde inte på överstora krav utan snarare på att det fanns, eller finns, olika antaganden om hur vår ekonomiska omgivning kommer att gestalta sig.

Budjettineuvottelut olivat sitkeät, mutta sopu jäi siitä huolimatta ainakin joidenkin mielestä laihaksi, vaikka neuvotteluihin osallistuneet ryhmät istuivatkin neuvottelupöytään aika maltillisin muutosehdotuksin. Sitkeys johtuu varmasti monesta seikasta mutta ennen kaikkea ehkä ryhmien erilaisesta arviosta siitä, mitä lähivuosina on odotettavissa.

RKP:n ryhmä kuuluu niihin, jotka eivät odota tulevaisuudesta erityisen hyvää. Miksi näin?

Den internationella ekonomin har under de tre senaste åren varit ett orosfält. Det finns ingenting som tyder på att de närmaste åren på något sätt skulle bli lugnare. Dagens Frankfurter Allgemeine Zeitung antar i en bedömning av fyra visa män och en vis kvinna att Tysklands tillväxt under nästa år kommer att vara enbart 0,9 %.

Kansainvälinen talous on ollut jo kolmisen vuotta voimakkaassa käymistilassa, eikä nopeasta rauhoittumisesta tai seestymisestä näy merkkejä. Pikemminkin on odotettavissa uusia ongelmia. Todennäköinen skenaario näyttää nyt tällaiselta: Kreikan lainalle tehdään ns. tukanleikkaus, malli Rautava olisi siinä ehkä suositeltava. Se johtaa väistämättä likviditeettiongelmiin, vaikka muodollisesti likviditeettiä on ihan liikaakin. Maailman globaalinen finanssisyvyys, global financial depth, on viime vuosikymmenenä kasvanut erittäin nopeasti, ja se on kokonaisuudessaan 14 kertaa suurempi kuin maailman bruttokansantulo. Suurin osa tästä muodostuu johdannaisista, joiden todellinen kyky tuottaa taloudellista arvoa on enemmän kuin kyseenalainen.

Tämä 14-kertainen finanssipaperimäärä velloo rauhattomana kaikkien maiden kansantalouksissa ja etsii tuottomahdollisuuksia. Tukanleikkaus jäädyttää lyhyemmäksi tai pidemmäksi hetkeksi tämän liikkeen, ja kysyntä laskee nopeasti. Vaikka markkinoita on varoitettu etukäteen, tu-

9.11.2011

levat seuraukset olemaan samanlaiset kuin Lehman Brothersin konkurssin jälkeen.

Hur vi än önskar oss in i lyckligare omständigheter kommer den grekiska konkursen att återverka på våra ekonomiska omständigheter, och det är ingalunda de enda ekonomiska problemen vi har framför oss.

Jos tämä olisi meidän ainoa ongelmamme, olisi hetkellisten tummien pilvien hopeareunus ehkä nähtävissä horisontissa. Mutta niin kuin näitte kaupunginjohtajan viimeisestä diasta, siinä oli pelkästään tummia pilviä ja tummimmat olivat Pohjois-Helsingin yläpuolella.

Matalasuhdanteissa tehdään Keynesin oppien mukaan alijäämäisiä tulo- ja menoarvioita ja otetaan velkaa, mutta seuraavassa suhdannevaiheessa näyttääkin syntyvän systeeminen ongelma: yliarvioimme jatkuvasti kasvuvauhtia ja niin tehden luomme käsitteiden maailmassa tilaa poliittisille kompromisseille. Taloudessa olemme jatkuvasti erittäin viisaisten jako-ongelmien edessä. Ratkaisemme ongelmia lupailamalla kaikille hyvää ja jakamalla rahaa sekä oikealle että vasemmalle ymmärtämättä, että näitä varoja ei itse asiassa ole olemassa. Paroni Münchhausen pystyi nostamaan itsensä ja hevosensa pelkästään tukasta vetämällä. Meiltä ei moinen onnistu mutta siitä huolimatta toimimme ikään kuin se olisi mahdollista. Niin tehtiin Säätytalolla viime keväänä, ja niin on tehty Yhdysvalloissa ja Euroopassa jo 20–30 vuotta. Yhdysvaltain velkakellon luvut lähtivät 80-luvulla voimakkaaseen nousuun, ja vauhti kiihtyy tämän vuosituhannen puolella.

Vi lever alltså i en illusion och måste förbereda oss på att illusionens kulisser kommer att se ganska annorlunda ut.

Elämme illuusiassa, joka kaiken lisäksi pahenee pahenemistaan. Viimeistään 80-luvulta lähtien olemme pystyttäneet monia sekä kansallisia että kansainvälisiä kovia rakenteita, jotka perustuvat olettamukseen markkinoiden kaikkivoivasta tehokkuudesta. Finanssimarkkinoiden sääntelyn purkaminen oli yksinkertaista ja helppoa, sääntelyn palauttaminen edes jossain määrin näytti olevan ylitsepääsemättömän vaikeata. Tästä johtuen tulemme kohtaamaan erittäin vaikeita ja ongelmallisia tilanteita.

Talouuskasvun hiipuminen johti jo 90-luvulla kotitalouksien velanoton nopeaan kasvuun. Koska ihmiset uskoivat, että ongelmat olivat tilapäisiä, he rakensivat lainarahoilla sillan laman kuilun yli. He toimivat siinä tilanteessa mini-uus-keynesiläisittäin, mutta jos ongelmat ovatkin pitkäaikaisia ja rakenteellisia – niin kuin ne nyt näyttävät olevan – tulee tästä uus-keynesiläisestä sillasta vakava taakka.

9.11.2011

Vähän suuremmassa mittakaavassa tämä näkyy asuntoalueiden eriarvoistumisessa. Teemme jatkuvasti uusia entistä kauniimpia MA-ohjelmia, mutta markkinoiden yliote ei hellitä. Totean vain, että emme halua tai emme pysty ohjailemaan tätä kehitystä nätisti. Siitä seuraa kärjistyviä sosiaalisia ongelmia, joiden laskut lankeavat joko meidän tai meidän jälkeläistemme maksettaviksi. Olemme viime vuosia, ja aivan oikein, puhuneet paljon strategioista, mutta kaupungin strategian suhteen olemme helposti samassa illuusioiden umpikujassa, johon huomattava osa Eurooppaa on jo päätenyt. Strategian taustalla pitää olla totuudenperäinen kuva valintamahdollisuuksista ja haasteista. Jos sitä ei ole, olemme ainoastaan näennäisesti kahvassa kiinni.

Tämä jakopolitiikan ja strategian ongelma näkyy myös kaupungin investoinneissa. Se on tietyllä tavalla kaksijakoinen. Teemme investointisuunnitelmia, joiden diskreettinen oletamus on, että kasvu joka tapauksessa jatkuu lineaarisena, vinosti ylöspäin, ja että tapahtumatalous antaa työtä, toimeentuloa ja turismia.

Entäs jos näin ei olekaan? Entäs jos lainasilta talousahdingon yli ei kannata sen enempää kotitalouksissa kuin kaupungissakaan? Entäs jos eriarvoistuminen kärjistyy?

Kiivaasti, välillä jopa vihamielisesti, käyty keskustelu maahanmuuttajista tai kieliryhmistä on vain heijastuma tästä hallitsemattomasta ja huonoenteisesta kehityksestä. Olemme siis vakavien haasteiden edessä, enkä ole aina vakuuttunut siinä, haluammeko edes nähdä haasteitamme sellaisena kuin ne ovat.

Tästä huolimatta RKP:n ryhmä on budjettisovun kannalla ja kannattaa budjettiesityksen hyväksymistä.

SFP-gruppen är nöjd över att man i den politiska behandlingen kom fram till en betydande satsning på 6 miljoner för åldringsvården och att överenskommelsen också omfattade servicesatsningar för svenskspråkiga åldringar.

On kuitenkin sellaisia osia kaupungin hallinnossa, jotka eivät hoida asioitaan hyväksyttävällä tavalla. Nuorisoasiainkeskus alibudjetoi jatkuvasti ruotsinkielisen toiminnan rahallisia mahdollisuuksia. Ruuti Expon demokratiakokeilussa ehdokkaiden esittely on pelkästään suomeksi. Tämänkaltaisen suuntaus on jo ollut pitkään havaittavissa, ja tulemme puuttumaan siihen kaikilla tarpeellisilla toimenpiteillä.

SFP:s fullmäktigegrupp är trots de oroväckande omständigheterna nöjd med budgetförhandlingarnas resultat och understöder att budgetförslaget godkänns.

9.11.2011

Kiitos, tack.

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämän päivän ryhmäpuheemme voisi olla melkeinpä toisinto viime kevään ryhmäpuheestamme, mitä tulee tähän Helsingin omaan talouteen ja kansainväliseen tilaan. Kansainvälinen euro-valuutan kriisi jatkuu, ja pahenemista odotellaan jatkuvasti. Huippukokous huippukokoukselta onnistutaan tekemään torjuntavoittoja ja siirtämään euroalueen ja samalla koko eurooppalaisen talouden lamaa taas muutamalla viikolla. Samaan aikaan kun meillä jännitetään euron kuplan puhkeamisen ajankohtaa, unohtuu helposti se, että muualla maailmassa esim. Kiina painii parhaillaan lähes painajaismaisen massiivisen pika-vippikuplan kanssa. Siltä kuplalta ei Eurooppakaan ole turvassa.

Helsingin kaupungin ensi vuoden budjettia on tehty kieli keskellä suuta nojautuen parhaisiin ja ajankohtaisimpiin saatavilla oleviin talousennusteisiin. Näin mielestämme tulee tällaisina aikoina toimiakin. Ei massiivisia menolisäyksiä muttei myöskään massiivisia menoleikkauksia. Jos taloudellinen hyökyaalto tulee, sitten on reagoitava parhailla mahdollisilla keinoilla.

Hyvät kanssavaltuutetut ja kansalaiset.

Perussuomalaiset lähtivät tämän vuoden budjettineuvotteluihin tavoitteenaan maltilliset lisäpanostukset ja useat käytännön toimet, joilla parannetaan kaupunkilaisten arkiturvallisuutta, estetään nuoria joutumasta pahoille teille ja tehostetaan homeongelmiin reagoimista, muutamia esimerkkejä mainitaksemme. Kukapa meistä ei olisi joskus toivonut pimeään aikaan liikkuessaan, että olisipa tässä reitillä enemmän valaistusta, jottei oloaan tuntisi turvattomaksi? Kehotammekin kaupunkilaisia olemaan aktiivisia ja ilmiantamaan valtuutetuille puoluekannasta riippumatta kaikki jalankulkijoille ja pyöräilijöille turvattomat tai jopa vaaralliset paikat armaassa kaupungissamme.

Pelastustoimi on myös tärkeä osa kaupunkilaisten arkiturvallisuutta. Siksi oli välttämätöntä varmistaa kirjauksena ambulanssikaluston saatavuus riippumatta siitä, mihin suuntaan terveysalaa koskevaa lainsäädäntöä ollaan viemässä tai mihin tulokseen alan sinänsä valitettavasti lisääntyneet kilpailutukset päätyisivätkään.

Perussuomalaiset ajattelevat, että nuorissa on tulevaisuus. Siksi olemmekin tyytyväisiä siihen, että neuvotteluiden tuloksena päädyimme järjestämään nuorisotyötä tekeville järjestöille lisää taloudellisia ja hen-

9.11.2011

kilöstöllisiä voimavaroja järjestää nuorille tekemistä, siis muutakin kuin ostareilla ja kauppakeskuksissa notkumista niihin valitettavasti kuulune lieveilmiöineen, joista olemme viime aikoina lehdistöstäkin saaneet lukea.

Homeongelmat ovat valitettavan tuttuja asioita meille helsinkiläisille ja suomalaisille. Kaupungilla on omalta osaltaan suuri vastuu rakennustensa sisällä päivittäin työskentelevien ja opiskelevien helsinkiläisten terveydestä. Perussuomalaiset uskovat, että budjettineuvotteluissa nähty yksimielisyys tilanteen vakavuudesta konkretisoituu budjettikirjaan kirjattuina käytännön toimina ja määrärahoina, joilla homeongelmista kärsivien rakennusten käyttö saadaan loppumaan ja korvaavat väistötilat, vaikkapa parakkien muodossa, saadaan nykyistä nopeammin käyttöön. Mielestämme on parempi vaihtoehto olla vuosi karummassakin moduulirakennuksessa kuin loppuelämä homesairauksista kärsivä.

Hyvät kansalaiset.

Budjettineuvotteluissa päädyttiin lisäämään vanhusten palveluihin lisää rahaa melko reilulla kädellä. Tämä on ainut oikea suuntaus nykyisessä väestötilanteessa. Kun väki lisääntyy yleensä tai tietyissä ikäryhmissä, on selvää, että myös menot lisääntyvät näiden kohdalla. Perussuomalaisten mielestä jokaisella vanhuksella on oikeus paitsi saada tarvitsemaansa terveydenhuoltoa myös vertaisseuraa. On ollut ilahduttavaa huomata, että iäkkäät ovat löytäneet Helsingin kaupungin ja yhteistyökumppanien tarjoamat vapaa-ajan mahdollisuudet esim. palvelukeskuksissa. Valitettavasti aivan kaikki vanhuksset eivät ole vielä näitä palveluita löytäneet. Yksinäisyydestä ja syrjäytymisestä on puhuttu paljon ja tehtykin jonkin verran erityisesti nuorten parissa. Vielä enemmänkin voidaan tehdä, sen on etsivä nuorisotyö osaltaan osoittanut ja siksi esitämme seuraavan ponnin liittyen vanhuksiin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet ja keinot, joilla voidaan aloittaa etsivä vanhustentyö Helsingissä.

Lopuksi haluan kiittää niin omasta kuin Perussuomalaisten ryhmän puolesta kaikkia niitä kaupungin virkamiehiä ja luottamushenkilöitä eri puolueissa, jotka ottivat osaa budjetin tekoon. Perussuomalaiset kannattavat vuoden 2012 talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

9.11.2011

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tästä epävarmasta taloustilanteesta huolimatta voi olla tyytyväinen siihen, että suhteellisen hyvässä yhteistyössä tämä talousarvioesitys on saatu aikaan. Me Keskustan ryhmä haluamme kiittää kaikkia siihen osallistuneita ja eri hallintokunnissa osallistuneita virkamiehiä ja kaupunginjohtoa. Talousarviossa tulee näkyä valtuuston esittämä tahto, ja sen valvomisessa tarkastuslautakunnassa on edelleen erittäin tärkeä tehtävä.

Suomen ykköskaupungin palvelutuotannolta edellytetään korkeaa tasoa. Neuvotteluissa saavutetut lisäykset täydensivät hyvin kaupunginjohtajan budjettiesitystä. Kaikessa tulee tavoitella sosiaalista oikeudenmukaisuutta, ja kannamme erityistä huolta nuorten työllistymisestä ja opintojen sujumisesta, lapsiperheiden asemasta sekä vanhuspalvelun tasosta. Tärkeää on, että opetusvirasto selvittää ja kohdentaa toimia ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa opiskelun keskeyttämisen vähentämiseksi oppilashuollon keinoin. Tämän asian keskustan valtuustoryhmä nosti esille ponnessaan jo pari vuotta sitten. Samoin kouluverkkoa tulee sopeuttaa vastamaan oppilas- ja opiskelijamäärämuutoksiin – oppilasmääräthän laskevat hieman – mutta samalla tulee kuunnella myös sitä, miten uusien asuinalueiden palvelutilojen tarve kehittyy.

Ryhmämme on jo vuosia ajanut sitä, että hallintorakenteiden toiminnan tuottavuutta lisätään. Se tapahtuu uudistamalla organisaatioita, tehostamalla tilankäyttöä ja lisäämällä tietotekniikan käyttöä ja ottamalla palveluissa asukasnäkökulma huomioon ja lisäämällä asukasdemokratian mahdollisuuksia. Kannatamme vahvasti sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuudistusta vuoden 2013 alussa. Tavoite on kunnianhimoinen muttei mahdoton. Meille on tärkeää turvata lähipalvelujen saatavuus ja laatu tulevaisuudessakin. Siksi on hyvä, että investointikohteita ovat Malmin sairaala-alue ja Myllypuron uusi terveysasema.

Vuonna 2012 talouskriisin syveneminen on enemmän kuin todennäköistä. Silti tässä ajassa pitää valaa uskoa tulevaisuuteen. Kaupungin hallinnossa olevaa osaamista tulee käyttää tehokkaasti ja saavuttaa palveluinvestoinneissa korkea vaikuttavuus. Keskustan valtuustoryhmälle on tärkeää, että veroprosentti pysyy ennallaan eli 18,5 %:ssa eikä kiinteistöveroä koroteta. Verotulot tulevat joka tapauksessa kasvamaan viime vuodesta jonkin verran, ja meille tärkeitä ovat työllisyyden tukeminen ja uudistava elinkeinopolitiikka. Se on mahdollisen taloudellisen syvänkin kriisin kohdatessa tärkeää, koska meidän pitää pystyä lisäämään rohkeutta uuteen yrittäjyyteen, verotulojen ja työpaikkojen lisäämiseen.

9.11.2011

Euroopan poliittista keskustelua leimaa velka- ja lainakeskuselu, ja kylähän se on todellisuutta täällä Helsingissäkin. Lisälainaa otetaan ensi vuonna 265 milj. euroa, asukasta kohden lainamäärä on vuoden 2014 lopussa 3 200 euroa eli yhteensä pari miljardia. Tässä tilanteessa investointien tarveharkintaa ja karsimista kannattaa jatkaa unohtamatta maltillista menokasvua. Kaupunki investoi ensi vuonna yhteensä 660 milj. euroa. Pidämme tärkeänä sitä, että Jätkäsaarta ja Kalasatamaa rakennetaan ja samoin Keski-Pasilan ja Kruunuvuorenrantaa edelleen suunnitellaan.

Myös Östersundomin saattaminen seuraavaan vaiheeseen on parasta tulevaisuuspolitiikkaa. Sen sijaan kaupungin tulee vakavasti pohtia luopumista teknisesti ja taloudellisesti hankalaksi osoittautuneesta metron automatisoinnista. Hankkeen kustannukset ovat kohonneet ja tekniset ratkaisut osoittautuneet liian haastaviksi.

Keskustan valtuustoryhmän mielestä on syytä pohtia ennakkoluulottomasti myös keinoja pääkaupunkiseudun kuntien välisen yhteistyön syventämiseksi. Neuvotteluyhteys ei saa katketa Vantaan ja Espoon välillä. Palveluiden yhteiskäyttö kaupungin rajojen yli tulee vääjäämättä lisääntymään, mikä tuo uusia haasteita myös poliittiseen päätöksentekoon.

Satamatoiminnoissa sataman konttipinoissa näkyy parhaiten taloudellisen kehityksen kaari. Vuosaaren kaksi vuotta sitten avattu suursatama ei vielä ole saanut näyttää koko kapasiteettiaan, vaikka satamatoimi edustaakin parhainta helsinkiläistä osaamista. Meille on myös tärkeää, että ryhdytään toisen perinteikkään viraston eli juuri 150-vuotisjuhliaan viettäneen pelastuslaitoksen teknisen toimen uudelleenjärjestelyyn.

Asuntotuotannon piristäminen ja määrätavoitteeseen pääseminen edellyttää kaupungilta rohkeita avauksia. Kohtuuhintainen asuminen on pääkaupunkilaisen perusoikeus. Asuntopolitiikka on myös avain työvoiman saatavuuden helpottamiseen. Lähivuosinakin työttömyyden kasvun ehkäiseminen on suuri haaste. Helsingin kaupunki on Suomen suurin työnantaja. Me emme voi työllistää itse merkittävästi nykyistä enempää. Siksi elinkeinopolitiikka on tärkeää. Se mahdollistaa uusien yritysten houkuttelun Helsinkiin ja perustamaan tänne uusia työpaikkoja.

Haluamme lisäksi kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin näkökohtiin vuoden 2012 toimissa: Palveluverkkojen tarkastelu on tehtävä eri kaupunginosia tasapuolisesti kohdellen ja asukkaiden ääntä kuullen ja kuunnellen. Kaupungin tulee voida ottaa käyttöön myös markkinasuuntuneita ratkaisuja palvelujen järjestämisessä siellä, missä se voidaan osoittaa taloudellisesti ja laadullisesti järkeväksi. Kaupungin vuokra-asuntotuotantoon tulee panostaa edelleen. Samoin pitää huomioida

9.11.2011

se, että henkilöstön keski-ikä kaupungin töissä on suhteellisen korkea. Tasaisesta rekrytoinnista ja hiljaisen tiedon siirrosta tulee huolehtia. Myös kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia tulee vahvistaa kansalaisosallistumisen jatkohankkeilla.

Ensi vuoden budjetissa näkyy myös World Design Capital ja Helsingin pääkaupunkiasemaan liittyvä 200. Juhlavuosi. Molemmat tapahtumat lisäävät positiivista henkeä, piristävät matkailun imagoa ja vaikuttavat asukkaiden viihtyisyyteen ja kotiseutuyhteisöllisyyteen. Me iloitsemme myös Musiikkitalon saamasta hyvästä vastaanotosta. Työ kulttuurin hyväksi jatkukoon. Ryhmämme toivoo, että mahdollisesti aloitettavat Guggenheim-museon ja Keskustakirjaston suunnitelmat edistävät myös hyvää kulttuurikeskustelua Helsingissä. Samoin tulee huolehtia, että design-vuoden tuottamat monet hyvät projektit eivät jää kertalennoiksi. Siksi teenkin seuraavan ponnin:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2012 kaupunginvaltuusto edellyttää, että laaditaan selvitys siitä, miten World Design Capital -vuoden aikana syntyvät hyvät käytännöt ja uudet innovaatiot pidetään elinvoimaisina myös juhluvuo-
den jälkeen.

Ympäristöasiat, energiapolitiikan linjaratkaisut sekä toimiva liikenne ja hyvä asuminen säätelevät arjen sujuvuutta kaupungissamme. Ryhmämme kannattaa siksi kevyen liikenteen väylien rakentamista ja edelleen kehittämistä, ja erityistä huomiota tulee kiinnittää uusien asuntoalueiden julkisten tilojen suunnitteluun ja monipuoliseen kivijalkayrittäjyyden edistämiseen. Julkisen liikenteen suosio edellyttää sen houkuttelevuuteen panostamista.

Terveyserot puolestaan ovat Helsingissä pysyneet suurina ja elinikä täällä on matalampi kuin muualla maassa. Siksi Keskustan valtuustoryhmä edellyttää, että kaupunki järkevöittää yhteistyötä eri sosiaali- ja terveysalan kansalaisjärjestöjen kanssa. Lastensuojeluun on edelleen panostettava. Huostaan otettujen lasten määrä ei ole vähentynyt. Päiväkotitoiminta on kaupungin vahva valttikortti, sen laadusta ei tule tinkiä. Ennusteet lasten määristä ovat olleet jatkuvasti alimitoitettuja niin päivähoidossa kuin peruskoulutuksen suunnittelussa. Tarkkuutta edellytetään. Myös vanhushuollon laitospaikkojen vähentäminen on tehtävä harkiten laadusta tinkimättä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä kannattaa vuoden 2012 talousarvion hyväksymistä.

9.11.2011

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Elämme suuren taloudellisen epävarmuuden aikaa. Kolmisen vuotta sitten Yhdysvalloista alkanut rahoitusmarkkinoiden kriisi pyyhkäisi pelottavalla voimalla Suomenkin ylitse. Monia merkittäviä päätöksiä tehtiin, elvytettiin kovasti ja työttömyyden dramaattinen lisääntyminen kyettiin välttämään. Tämä oli erittäin merkittävää, koska työttömyys tuo laman niiden ihmisten elämään, joita työttömyys yllättäen kohtaa. KD-valtuustoryhmä piti ja pitää oikeana sitä elvyttävää linjaa, joka Helsingissä tuolloin valittiin. Nyt kuitenkin tilanne on toinen. Elpyminen oli vasta päässyt vauhtiin, kun kotikutoinen – vai miten tätä pitäisi nimittää kun se on EU-tasoinen – ongelma alkoi yhä pahemmin vaivata, tämä Kreikan kriisi. Tai siitä on tehty kotikutoinen yhteisen rahaliiton myötä, vaikka sen ei tarvitsisi sitä olla.

Kun Suomea vietiin EU:n ja rahaliiton jäseneksi, puhuttiin EU:n vakaudesta. Jäsenyyden kannattajat samaistivat viisaan talouspolitiikan ja EU-jäsenyyden toisiinsa. Tuntui vaikealta tajuta, että näitä kriteereitä voi noudattaa liiton ulkopuolellakin ja että liitto ei takaa järkevää talouspolitiikkaa. Ongelmamme on se, että olemme liitossa sellaisten maiden kanssa, jotka eivät ole noudattaneet esim. sääntöä julkisen velan määrästä. Toinen ongelma on se, että sopimusten rikkomuksiin on suhtauduttu leväperäisesti, ja siitä me nyt kärsimme.

Tässä tilanteessa Suomen ja Helsingin kannalta on ensiarvoista, että noudatamme kurinalaista talouspolitiikkaa. Niin kurinalaista, että tiedetään, että Helsinki ja Suomi tulevat pitämään taloutensa pysyvästi kestävällä pohjalla.

Koska epävarmuus on suurta ja elvytysvarat on suurelta osin syöty, pidämme selvänä, että mahdollisesti tulevan taantuman aikana kaupungin budjetti ei valitettavasti voi joustaa aiempaan tapaan. Tässä tilanteessa tuottavuuden parantamistoimet ovat keskeisiä. Pidämme hyvänä sitä, että esim. vanhusten laitospaikkoja vähennetään ja että palveluasumista lisätään. Olemme kuitenkin huolissamme siitä, miten tämä toteutetaan. Inhimillisyys ei saa jäädä talouden jalkoihin, vaikka talous tulee koko ajan pitää myös mielessä. Pidämme tärkeänä, että työllisyyskehitystä seurataan ja työllisyyttä edistetään – erityisesti nuorison työllisyyttä.

Kristillisdemokraatit eivät esitä lisäkustannuksia budjettiin. On kuitenkin tärkeää, että taloudellinen epävarmuus ei tee meitä näköalattomiksi. KD-ryhmä toivoo, että tämänkertaisen budjetin hyväksymisen yhteydessä sovittaisiin, että Helsinki ottaa pitkällä aikavälillä tavoitteekseen joukkoliikenteen lippujen hintojen alentamisen yhteiskuntataloudellisesti

9.11.2011

edullisimmalle tasolle. Kun yhteiskuntataloudellinen edullisuus ja ympäristöystävällisyys kohtaavat, syntyy nähdäksemme moraalinen velvoite. Tämän johdosta teen seuraavan toivomusponnen:

Helsingin kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että kaupunki pitkällä tähtäimellä pyrkii joukkoliikenteen lippujen hintojen laskemiseen yhteiskuntataloudellisesti edullisimmalle tasolle.

Sehän on tutkittu juttu, jos Bryggare muistaa, se on tutkittu tämän valtuuston pyynnöstä. Ja jos siinä on epäselvää, se voidaan tutkia myös uudestaan, onko se taso ihan kohdallansa.

Tämän toivomusponnen myötä Helsingin KD-ryhmä kannattaa budjetin hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Valmistelemme budjettia tilanteessa, jossa pankkien ja suursijoittajien keinottelu on vienyt kansainväliseen velka- ja finanssikriisiin. Hallitukset ja Euroopan unioni ovat vastanneet tähän leikkaamalla julkisia menoja, työpaikkoja, palkkoja ja sosiaaliturvaa. Tämä painaa taloutta lamaan. Kriisin taustalla on pääomien liikakasautuminen, erityisesti reaalityaloudesta etääntyneen kuvitteellisen keinottelun paisuminen. Kriisiä ei ratkaista leikkaamalla vaan panostamalla reaalityalouteen, julkisiin palveluihin, työllisyyteen sekä pieni- ja keskituloisten toimeentuloon.

Kataisen hallituksen budjettiesitys leikkaa kuitenkin kuntien valtionosuuksia ja yhteisövero-osuuksia yhteensä noin miljardilla eurolla. Indeksikorotukset ja verovähennysten kompensatiot korvaavat tästä vain osan. Kuntaliiton mukaan valtion budjetti kiristää kuntataloutta noin 450 milj. euroa tähän vuoteen verrattuna. Helsinki menettää ensi vuonna näiden toimien seurauksena noin 70 milj. euroa, mahdollisesti enemmänkin.

Kuntien rahoitusta heikentää myös se, että pääomatuloista ei makseta kunnallisveroa. Pääomaverojen osuus kaikista verotuloista oli Suomessa vuonna 2009 alle 14 %, kun se EU-maissa keskimäärin oli yli 20 %. Jos pääomatuloista olisi maksettu kunnallisvero, olisivat kunnat saaneet yli 1,4 mrd. euroa lisää tuloja.

9.11.2011

Helsingillä on valtion toimista huolimatta edelleen vahva talous. Kaupungin virastojen ja liikelaitosten tulossennuste tälle vuodelle on 250 milj. euroa ylijäämäinen. Se on yli 170 milj. euroa enemmän kuin budjetissa arvioitiin vuosi sitten. Myös tulos ilman liikelaitoksia on ylijäämäinen. Helsingillä on talletuksina pankkitileillä ja kassavaroissa jo noin 940 milj. euroa meille tänään jaetun aineiston mukaan. Rahoitusjohtajan mukaan ne on talletettu turvallisesti – ja niin pitääkin. Vielä parempi olisi, jos osa ylijäämistä käytettäisiin parantamaan helsinkiläisten palveluja, työllisyyttä ja hyvinvointia.

Täällä valtuustossa on varoiteltu velkaantumisesta. Helsingillä on kuitenkin edelleen lainasaamisia enemmän kuin velkaa. Ilman liikelaitoksia velka on kuntien keskitasoa, vähän yli 2 000 euroa asukasta kohti, ja uutta velkaa on otettu investointeihin. Investoinnit puolestaan ovat periaatteessa pidemmän päälle maksamassa itsensä takaisin. Investoinnit pitääkin rahoittaa ensisijassa pitkäaikaisin lainoin eikä kassavirrasta, kuten Helsingin Energia aikoo suurelta osin tehdä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin budjetin suurin ongelma on palvelujen alibudjetointi. Vihreät, sosialidemokraatit, Vasemmistoliitto ja Perussuomalaiset ovat sanoneet vastustavansa alibudjetointia, mutta useimmissa palveluissa nyt esitetty määrärahojen lisäys jää kustannustason nousuakin pienemmäksi. Asukasta kohti laskettuna rahaa palveluihin on entistä vähemmän. Lisäksi määrärahat aiotaan tämän ehdotuksen mukaan jäädyttää kolmeksi vuodeksi. Se tarkoittaa käytännössä reaalisesti 100 milj. euron luokkaa olevaa leikkausta palveluihin.

Alibudjetointi näkyy erityisen selvästi lapsiperheiden ja vanhusten palveluissa mutta koskee myös koulu- ja terveydenhuoltoa ja muita peruspalveluja. Päiväkodeissa on tänä vuonna lähes 1 200 lasta enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Suurin osa tästä vajauksesta jatkuu ensi vuoden budjettiesityksessä. Lastensuojelussa vähennetään laitoshuoltoa ilman, että tiedossa on vastaavaa määrää perhepäiväpaikkoja. Vanhusten laitoshoidosta vähennetään yli 31 000 hoitovuorokautta ja pitkäaikaishoidosta 26 000 vuorokautta. Palveluasumista kyllä lisätään, mutta kuten budjetissa kirjoitetaan, nimenomaan palveluseleiden kautta. Tämä tarkoittaa eriarvoistumista, kun palvelujen saaminen riippuu yhä enemmän niiden tarvitsijoiden omasta rahoituksesta. Eli kaupunki ajaa alas omia palveluja, siirtää verovaroja yksityisen bisneksen tukemiseen ja jättää vähävaraisia vaille heidän tarvitsemaansa palvelua.

Terveyserot ovat kasvaneet, kuten täällä on todettu, ja niiden kaventamiseksi pitäisi panostaa mm. ehkäisevään toimintaan ja maksuttomiin lähipalveluihin. Myös suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle ja työ-

9.11.2011

terveydenhuollon piiristä kaupungin omille terveysasemille edellyttäisi lisää resursseja. Budjettiesityksessä ehdotetaan kuitenkin terveyskeskuksen määrärahojen jäädyttämistä. Myönteisenä voi tässä kuitenkin todeta, että aloitteeni nuorten mielenterveyskuntoutujien ELVIS-työpajan rahoituksesta on johtanut neuvotteluissa tulokseen.

Koulujen ongelmia, eriytymistä ja koulukeskeyttämisiä ei helpoteta sillä, että budjettiesityksen mukaan opetuksen resursseja supistetaan reaalisti, lähikouluja vähennetään, luokat ovat liian isoja ja iltapäiväkerhoja on liian vähän. Useimmissa palveluissa Helsingissä on liian vähän työntekijöitä. Se näkyy työssä uupumisena, ja se näkyy palveluissa. Vaikka taantuma pahentaa työttömyyttä, ei työllisyyden hoitoon esitetä lisää resursseja, ja myös kaupungin työntekijöiden määrää aiotaan vähentää. Näin siitäkin huolimatta, että Helsinki joutui jo viime vuonna maksamaan noin 17 milj. euroa ns. sakkomaksuja Kansaneläkelaitokselle, kun ei työllistänyt pitkäaikaistyöttömiä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Budjettiesityksen merkillisimmät ratkaisut koskevat Helsingin Energiaa. Kaksi viikkoa sitten äänestimme siitä, osallistuu Helsinki Olkiluoto 4 -ydinvoimalan valmisteluun. Nyt myös silloin vastaan äänestäneet ovat kaupunginhallituksessa hyväksyneet budjettiesityksen ydinvoimainvestointeihin varautumisen. Vielä merkillisempää on se, että budjetin tulopuolelta puuttuvat kokonaan Helsingin Energian voittovaroista tehtävät tuloutukset. Ymmärrän sen, että energialaitoksen tulosta ei vielä tiedetä tarkasti, mutta kun tulosennuste Helsingin Energialla on 238 milj. ylijäämäinen, on mielestäni harhaanjohtavaa, että siitä ei yhtään ainoaa senttiä oteta huomioon, kun arvioidaan kaupungin ensi vuoden tuloja.

Puheenjohtaja.

Sen perusteella mitä olen keskustellut ennen kokousta puheenjohtajan kanssa ja mitä me kaikki tiedämme tämän uuden kokoussovelluksen ongelmista, minulle on annettu suositus, että luen budjettiesitykseen myös kokoussovelluksessa sähköisesti tekemäni muutosesitykset, jotta ne joku pystyy myös selvemmin havaitsemaan ja kuulemaan kuin mitä siitä tulitikkulaatikon kokoisesta ikkunasta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Luen ne joka tapauksessa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Vastaesitys 1:

9.11.2011

Pääluvun 1 kohta, sivu 106, 1 14 03 Menovaraus, Khn käytettäväksi, menoihin lisätään 20 milj. euroa. Menot yhteensä 80 milj. euroa. Käytettäväksi palkkamenoihin, henkilöstön riittävyyden turvaamiseen ja matalimpien palkkojen nostamiseen Helsinki-lisällä 1800 euroon kuukaudessa.

Vastaesitys 2:

Pääluvun 1 kohta Kunnan liikelaitokset, Helsingin Energia, sivu 126. Muutetaan 4. kappale "Suunnitelmakauden sijoituksia lisätään", niin että siitä poistetaan sana "ydin". Lisätään loppuun kappale "Helsingin Energian voittovaroista tehtävistä siirroista kirjataan tässä vaiheessa 100 milj. euroa".

Vastaesitys 3:

Pääluvun 2 kohta, sivu 184, 2 42 Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän maksusuudet. Menoihin lisätään 5 milj. euroa. Menot yhteensä 180,970 milj. euroa. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi kaupungin sisäisen joukkoliikenteen lippujen hintojen korotusten välttämiseen, vuorojen lisäämiseen sekä eläkeläisten ja työttömien lippujen hintojen alentamiseen.

Vastaesitys 4:

Pääluvun 3 kohta 3 11 01 Sosiaalivirasto, sivu 217, Lasten päivähoito. Lisätään menoihin 5 milj. euroa ja tuloihin 1 milj. Yhteensä menot 327,345 milj. ja tulot 35,751 milj. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi mm. ryhmäkokojen pienentämiseen ja vastuuhenkilön varmistamiseen jokaiseen päiväkotiin.

Vastaesitys 5:

Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 217, Lapsiperheiden palvelut. Lisätään menoihin 5 milj. Yhteensä menot 153,261 milj. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi mm. varhaiseen tukeen, lastensuojeluun, perheneuvolatoimintaan, kodinhoitoapuun ja leikkiympäristötoimintaan.

Vastaesitys 6:

Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 217, Aikuisten palvelut. Lisätään menoihin 6 milj. Yhteensä 327,759 milj. euroa. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi 6 milj. muihin aikuisspalveluihin, mm. päihdehuoltoon, vammaispalvelulain mukaiseen henkilökohtaiseen apuun, palveluasumiseen ja kotoutumisen edistämiseen.

Vastaesitys 7:

9.11.2011

Pääluvun 3 kohta 3 11 01, sivu 217, Vanhusten palvelut. Lisätään 4 milj. euroa. Yhteensä 286,327 milj. euroa. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi vanhusten palveluihin, mm. laitos- ja pitkäaikaishoitoon, palveluasumiseen, päivätoimintaan ja omaishoidontukeen sekä vanhuspalveluohjelmaan.

Vastaesitys 8:

Pääluvun 3, sivu 235, kohta 3 21 01 Terveyskeskustoiminta. Lisätään menoihin 5 milj. euroa. Yhteensä menot 608,911 milj. euroa. Raamiin 2012 - 2014 käytettäväksi erityisesti lähiterveysasemien toimintaan, kotihoitoon, kotisairaanhoidon, mielenterveyspalveluihin, palvelujen osuuteen Järvenpään sosiaalisairaalaan ja ehkäisevään terveydenhuoltoon.

Vastaesitys 9:

Pääluvun 4, sivu 246, kohta 4 02 Opetusvirasto. Lisätään menoihin 5 milj. euroa. Yhteensä menot 613,530 milj. Raamiin käytettäväksi lähikoulujen turvaamiseen, oppilasryhmien pienentämiseen, maahanmuuttajien kieliopetukseen, erityisopetukseen ja oppilashuoltoon. Poistetaan sivulta 254 väliotsikon jälkeen ensimmäinen kappale perusopetuksen tilojen vähentämisestä.

Vastaesitys 10:

Pääluvun 4 kohta 4 31 Nuorisotoimi, sivu 319. Lisätään menoihin 2 milj. Yhteensä menot 30,882 milj. Raamiin käytettäväksi nuorisojärjestöjen avustuksiin, nuorisotoimen alueellisiin palveluihin, nuorten autonomisten tilojen tukemiseen ja koulutilojen maksuttomaan käyttöön nuorisotyössä.

Vastaesitys 11:

Pääluvun 4, sivu 280, kohta 4 15 Kaupunginkirjasto. Lisätään menoihin 1 milj. euroa. Yhteensä menot 36,498 milj. euroa. Raamiin käytettäväksi kirjastojen aineistohankintoihin, aukioloaikojen pidentämiseen ja lähikirjastojen toimintaan.

Vastaesitys 12:

Pääluvun 4, sivu 339, kohta 4 52 03 Työllisyyspolitiikka. Lisätään 5 milj. euroa. Yhteensä menot 39,205 milj. euroa. Raamiin käytettäväksi erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen, työvalmennukseen ja työllistämispolkuun, kuntouttavaan työtoimintaan ja työttömien yhdistysten tukemiseen.

9.11.2011

Vastaesitys 13:

Kohta 5.5.5 Sivistys- ja henkilöstötoimi, sivu 61. Poistetaan 4. kappale ”Koulujen ruokahuolto- ja siivouspalvelujen kilpailutusta jatketaan ja maltillisesti lisätään.”

Yhteensä nämä esitykset ovat 63 milj. euroa, ja edellä on esitetty siihen rahoitus Helsingin Energian ylijäämästä.

Lisäksi SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää seuraavat kuusi pontta:

1:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistelee valtuustolle esityksen vanhuspalveluohjelmaksi ottaen huomioon tulevan ikälain tavoitteet.

2:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki esittää HSL-kuntayhtymälle eläkeläisten lippujen hintojen alennusta.

3:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukkaita kuullaan laajasti valmisteltaessa talousarviossa mainittuja organisaatioselvityksiä ja palvelustrategioita.

4:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää toimenpiteet, joilla alennetaan korkeita tonttivuokria ja sisäisiä vuokria.

5:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiinnittää erityistä huomiota ammatillisten oppilaitosten opetuksen ja oppilashuollon kehittämiseen koulukeskeyttämisten vähentämiseksi.

6:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että talousarviossa mainittua mahdollista peruskorjausyksikköä koskevan selvityksen yhteydessä selvitetään myös yksikön mahdollisuus toimia uustuotannossa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän kärsivällisyydestä ja toivon todella, että kun kaupungissa sanotaan siirrytyn uuteen sähköiseen kokousjärjestelmään, jossa nämä

9.11.2011

kaikki esitykset ovat kaikkien luettavissa ja kun kaupunginvaltuuston työjärjestyksessä todetaan ainoastaan, että esitykset on tehtävä keskustelun kuluetta, ei että ne on luettava täältä, niin puheenjohtajisto harkitsisi tätä käytäntöä. Itse kyllä jaksan lukea nämä esitykset, mutta pidän sitä jossain määrin ehkä epätarkoituksenmukaisena. Samoin toivon kaupunginhallitusryhmiltä, että ne kutsuisivat tulevaisuudessa kaikki valtuustoryhmät neuvotteluihin. Se saattaisi parhaassa tapauksessa vähentää vastaesitysten tarvetta.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kunnallispolitiikan tärkein tehtävä on taata joka ikiselle helsinkiläiselle mahdollisimman laadukkaat, riittävät ja kustannustehokkaat palvelut. Koulun ja päiväkodin on oltava riittävän lähellä kotia, julkisen liikenteen on oltava sujuvaa ja terveydenhuollon on vastattava helsinkiläisten tarpeisiin. Tämä onnistuu vain, jos kaupungin talous on kunnossa. Menokurista huolimatta velkaannumme yhä liikaa. Jotta Helsinki pystyy tarjoamaan tulevaisuudessakin laadukkaat palvelut kaikille sen asukkaille, on kaupungin pidettävä jatkossa menot entistä tiukemmassa kurissa. Varsinkin nyt taloudellisen epävarmuuden aikana tämä on haastava paketti muttei kuitenkaan mahdotonta toteuttaa.

Tiukasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta pidän tervetulleena vanhuspalveluihin tehtävää 6 milj. euron lisäpanostusta. Yhtä lailla kasvattuja ovat olleet lapsiperheiden palveluihin sekä kotihoitoon nyt tehtävät lisäykset. Uskon, että Helsinki on jatkossakin paras paikka asua ja elää, kunhan vain pysymme päättäväisinä emmekä lipsu yhteisesti sovituista suunnitelmista. Tähän ei kaupungilla kirjaimellisesti ole varaa.

Haastavan taloustilanteen rinnalla omana ongelmana on se surullinen tosiasia, että yhä useampi helsinkiläinen on vaarassa syrjäytyä tai voi muutoin henkisesti pahoin. Tämä jää usein taloudellisten seikkojen varjoon, mutta näin ei saisi olla. Yhteisöllisyyttä ja välittämistä ei koskaan voi korostaa liikaa. Esim. helsinkiläisten nuorten työttömyysluvut ovat hälyttävän korkeita. Niiden takana on työ- ja koulutuspaikan saamisen vaikeuden lisäksi merkittäviä sosiaalisia tekijöitä, jotka estävät työllistymisen. Näiden esteiden vähentämiseen tarvitaan sosiaalityötä nuorten kanssa. On myös erittäin tärkeää, että nuorten ei tarvitse jäädä tyhjän päälle keskeyttäessään tai päättäessään koulun ja ollessaan työllistämistoimenpiteiden ulkopuolella, sillä juuri palvelujen väliin putoaminen muodostaa nuorille merkittävän riskitekijän.

9.11.2011

Positiivinen asia syrjäytymisvaarassa olevien kannalta on valtakunnallisella tasolla ensi vuonna tehtävä perusturvan korotus sekä hallituksen lupaama nuorten yhteiskuntatakuu. Myös Helsingissä tehdään ensi vuonna täsmätoimia nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Budjettineuvotteluissa sovittiin lisäyksistä nuorten työpajatoimintaan, lähiöiden nuorisotoimintaan sekä osoitettiin varoja ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa opiskelun keskeyttämisen vähentämiseksi.

Pelkkä rahan jakaminen ei kuitenkaan kaikkein yksinäisimpiä auta. Nuoria on motivoitava ottamaan vastuuta omasta elämästään ja pidettävä huolta siitä, että he myös saavat riittävästi tietoa ja opastusta tarjolla olevista työ- ja koulutusvaihtoehtoista ja myös oikeasti tarttuvat niihin. Yksikin toimeentulotukikierteeseen juuttunut nuori on liikaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Talouden tasapainottamiseksi on monenlaisia keinoja, joista kunnallisveroprosentin nosto ei ole oikea ratkaisu. Sen sijaan kaupungin eri toimintoja on katsottava kriittisesti ja pohdittava, miten samat palvelut voitaisiin tuottaa nykyistä kustannustehokkaammin ja laadukkaammin. Palveluiden tuottaminen nykyistä paremmin ei ole tuulesta temmattu väite, sillä eräiden asiantuntija-arvioiden mukaan toimintaa eri tavoin tehostamalla voitaisiin Helsingin kaupungissa tuottaa palveluita ja tehostaa toimintaa noin 300 milj. eurolla nykytasoa tehokkaammin. Se tarkoittaa yli kahta veroprosenttiyksikköä.

Esim. kiinteistöpuolella on paljon kohteita, jotka eivät suoranaisesti liity kaupungin ydintoimintoihin ja joista tulisi siksi luopua. Näitä ovat mm. lukuisat huvilat, jotka ovat kaupungin omistuksessa. Ylimääräisten kiinteistöjen myynnillä saataisiin rahaa investointeihin sekä vähennettäisiin kaupungille kiinteistöistä nyt lankeavia käyttökuluja. Kaupunki myös hyötyisi siitä, jos se avaisi nykyistä laajemmin ruoka-, kiinteistöhuolto- ja siivouspalvelunsa kilpailutukselle. Lisäsäästöjä toisi myös tukitoimintojen, kuten katujen ja puistojen ylläpidon, laajempi kilpailutus.

Samalla kun nyörit pidetään kurissa ja toimintaa tehostetaan, on kaupungin elinvoimaisuutta vahvistettava. Katse on suunnattava rohkeasti ja viisaasti tulevaan. Sen sijaan, että yhä useampi meistä kysyy, mitä kaupunki voi tehdä hänen eteensä, pitäisi tänä päivänä myös kysyä, mitä joka ikinen meistä voi tehdä kaupunkimme eteen.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

9.11.2011

Vuoden 2012 talousarvioesitys on ensimmäisen kerran tämän valtuustokauden aikana edes hiukan positiivisempi. En kuitenkaan ole samaa mieltä Jaana Pelkosen kanssa hänen esittämistään huolista ja visioista. Haluankin kiinnittää huomiota seuraaviin palveluihin ja niihin panostamiseen:

Yhä edelleenkin helsinkiläiset mielenterveyskuntoutujat, sekä yli 65-vuotiaat että alle 65-vuotiaat, joutuvat odottamaan palveluasumispaikkaa sairaalassa kohtuuttoman kauan. Itsenäinen tuettu elämä on heille ihan yhtä tärkeää kuin muillekin kaupunkilaisille. Hoitoketjut on saatava heidän osaltaan kuntoon vuoden 2012 aikana.

Päihdehuollon rakennemuutoksen läpivieminen vaatii henkilöstöltä paljon. Terveys- ja sosiaalitoimen henkilöstön koulutukseen ja myös, ja etenkin, riittävyteen on vuoden 2012 aikana kiinnitettävä erityistä huomiota myös avopalveluissa. Asiakkaan palvelujen saanti niin päihde- kuin mielenterveyspalveluissakin vaatii nopeaa puuttumista ja oikea-aikaista hoitoa. Myös terveyskeskumaksun poisto toisi sekä näille ryhmille että kaikkein pienituloisimmille kaupunkilaisille mahdollisuuden sairauksien oikea-aikaiseen hoitoon ja kaventaisi näin asukkaiden terveyseroja.

Syksyn neuvotteluissa lisättiin vanhuspalveluihin 6 milj. euroa. Olen itse sitä mieltä, että summasta pitäisi käyttää 3 milj. euroa pitkäaikashoidon paikkamäärän pitämiseksi vuoden 2011 tasolla, eli ettei ensi vuonna vähennettäisi 50 laitospaikkaa, sekä palveluasumisen puitesopimuksen pitämiseksi tämän vuoden tasolla, mikä tarkoittaa, ettei 70 palveluasumispaikkaa vähennetä vuoden 2012 aikana.

Kotihoidon resursseja kyllä vahvistetaan ensi vuonna, mikä on hyvä asia, mutta tämä koko palvelumuutos vanhusten osalta on ollut viime vuosina liian nopea. Paikkojen pysyttäminen vuoden 2011 tasolla, sillä saataisiin jonot kohtuullisemmiksi ja vanhukset pääsisivät tarvitsemaansa hoitomuotoon joutumatta odottamaan hoitopaikkaa kotona tai sairaalassa kohtuuttoman pitkään.

Kaupungin tulee myös huomioida vanhusten mahdollinen syrjäytyminen tietoyhteiskunnasta. Käyttäjälle kätevä teknologia -projekti on teettänyt tutkimuksen, jossa selvitettiin suomalaisten kotona asuvien 75–89-vuotiaiden suhtautumista teknologiaan. Useimmat vanhukset eivät rekisteröidy sosiaaliseen mediaan tai käytä tietokonetta, vaikka se heillä kotona olisikin, joten ihmisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta yhtäläiset oikeudet saada palveluja eivät toteudu ikäihmisten kohdalla. Tämä asia pitäisi huomioida sähköisiä palveluja kehitettäessä.

9.11.2011

Palvelusetelikokeilu jatkuu terveyskeskuksessa ja sosiaalivirastossa. Kokeilun ensimmäinen arviointi on lautakunnissa tammikuussa. Julki-suudessa on esitetty arvioita palvelusetelien eriarvoisuutta lisäävästä vaikutuksesta – asia, joka pitää huomioida näissä arvioinneissa. Asuk-kaiden yhdenvertaisuuden varmistamiseksi on myös Helsingin kaupun- gin varmistettava vuoden 2012 oman palvelutuotannon riittävyys, laatu ja palveluiden kehittäminen.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin talous on, kuten monet ovat jo kertoneet, vielä tasapainossa, vaikka suuret investoinnit tehdäänkin suurimmalta osalta lainarahalla. Vuoteen -14 mennessä meidän lainakantamme on 2 mrd. euroa eli 3 200 euroa / asukas. Onneksi se on huomattavasti pienempi kuin val- tion velka per asukas, joka on 16 000. Eli siis Yrjö Hakasen ehdotus, että valtiolta ohjattaisiin rahaa kunnille, ei näytä kovin todennäköiseltä. Valtio ei rokota meitä kovin vahvasti myöskään ensi vuonna, sillä yhtei- söverotuotto ja valtionosuudetkin säilyvät suunnilleen ennallaan.

Kun muutama vuosi sitten olin terveyslautakunnan jäsen, sosiaali- ja terveystoimen menot olivat yhteensä noin 2 mrd. euroa. Ensi vuonna ne ovat 2 mrd. 343 milj. Eli mihin mustaan aukkoon on mennyt 343 milj. euroa ylimääräistä rahaa muutamassa vuodessa? Helsingin ensi vuo- den budjettiin lisätään sosiaalitoimen menoja 4 % ja lisäksi on annettu vielä tämä 6 milj., jota on kovasti keuhuttu, ja terken menoja lisätään vain 1,6 %. Onneksi aloitamme sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuu- distuksen suunnittelun tosissaan ensi vuodeksi ja seuraavaksi, ja siihen myönnetään 1 milj. euroa.

Pelkään, että näiden kahden viraston välillä vallitsee joidenkin toiminto- jen osalta osaoptimointi, eli kustannuksia siirretään toisen maksetta- vaksi, jolloin hoitoketjut eivät toimi. Tällainen toiminta on mm. päihde- palvelut, joista valtuutettu Mäki puhui äsken. Päihdepalvelut ja mielen- terveyspalvelut eivät toimi optimaalisesti tässä kaupungissa. A-klinikat eivät ole toimintakykyisiä, koska niistä on tyhjennetty virkoja terken puolelle, eli tämä täytyy uudistaa.

Vanhustenhoidossa painopistettä on siirretty jättämällä vanhukset ko- tiin. Kotihoidon vakansseja on lisätty 1 300:sta noin 5 vuotta sitten 1 728:een. Liian huonokuntoiset vanhukset jäävät yksin kotiin, heitä käy kotihoitaja hoitamassa 2 - 4 kertaa vuorokaudessa. Kotihoidon lää- kärit joutuvat hoitamaan myös vanhukset palvelutaloissa, niin yksityi-

9.11.2011

sissä kuin kunnan omistamissa. Lääkäreiden asiakkaat ovat lisääntyneet 3 500:sta 4 000:ään, ja hoitajakäynnit ovat kuusinkertaistuneet muutamassa vuodessa. Miksei meillä vanhustenhoitoa järjestetty kuten Tanskassa, jossa rakennettiin rivitalomaisia ikäihmisten taloja, joissa kaikilla on oma huone ja omat tavarat mutta runsaasti yhteisiä tiloja? Siinä kodissa voi asua turvallisesti kuolemaansa saakka, sillä siellä saa ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa.

Lopuksi tulee tarkasti miettiä ammattilaisten kanssa se, kuinka monta päivystyspistettä Helsinki ja Vantaa yhteensä tarvitsevat. Tarvitaanko Malmin päivystystä, jos Peijas päivystää, tai päinvastoin? Terveyssemmaverkkoa voisi myös miettiä yhdessä Vantaan kanssa. Kun 2014 tulee voimaan potilaan vapaa hakeutuminen mille tahansa terveyssemmalle tässä valtakunnassa, on todennäköistä, että kaikkia terveyssemmia ei tulla kuormittamaan kuten nyt.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin suuria taloudenhoidon ongelmia ovat palveluiden tuottaminen kalliimmalla kuin muissa kunnissa, raskas hallinto ja se, ettei talousarviota voitane tulevaisuudessa tasapainottaa Helsingin Energian tuloilla nykyisessä määrin. Helsingin lainakanta on 2 vuodessa kaksinkertaistunut ja 10 vuodessa nelinkertaistunut. Lainat asukasta kohti ovat nelinkertaiset Espooseen verrattuna.

Ensi vuoden talousarviossa ei ole tehty merkittäviä muutoksia kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöveron tuotto-odotuksiin tähän vuoteen verrattuna. Yhden kunnallisveroprosentin tuotoksi muodostuu noin 125 milj. euroa. Kun kunnallisverotuotosta menee noin 300 milj. euroa verotulotasauksina muille kunnille, tarkoittaa se n. 2,5 kunnallisveroprosentin tulonsiirtoa pois Helsingistä. Asian muuttamisessa Helsingille edullisemmaksi olisi alueen kansanedustajilla todella näytön paikka.

Valtuustoryhmien budjettineuvotteluissa tekemä lisäys talousarvioon, noin 17 milj. euroa, oli varsin siedettävä ja panostukset oikeansuuntaisia. Mielestäni lisäyksen kohtuullisuus osoittaa valtuustoryhmien laajaa luottamus talousarvion valmistelukoneistoon. Tekstimuutoksissa on myös monia hyviä ja harkittuja linjauksia.

Vuoden alussa tein aloitteen omaishoitajientuen lisäämisestä 5 %:lla. Kaupunginhallituksen vastauksessa on monia myönteisiä näkemyksiä omaishoitajien kannalta. Tavoitteena on mm. omaishoitajien tukeminen tuuraajapalveluilla ja omaishoidon toimintakeskuksen palveluilla. Toinen aloitteeni koski sorateiden kuntoonlaittoa ja asfaltointia. Kaupungin

9.11.2011

alueella, Östersundom pois luettuna, on 200 sorakatua, joiden kunnostaminen tämän hetken hintatasossa maksaa 45 milj. euroa. Ensi vuodelle on varattu koillisen suurpiirin sorakatuja uudisrakentamiseen pyytämäni 5 milj. euroa. Tällä vauhdilla sorateiden uudisrakentamiseen kuluu vielä ainakin 10 vuotta. Täytyy todeta, että hitaita ovat herrojen kiireet, kun ko. alueiden liittämisestä Helsinkiin tuli kuluneeksi tänä vuonna 65 vuotta.

Kaupungin taloutta voisi parantaa kiinteistöomaisuuden aktiivisemmalla hyödyntämisellä, kuten Jaana Pelkonenkin edellä totesi. Tonttien vuokratuottoja saataisiin pitkällä tähtäimellä selvästi parannettua siirtymällä vuokrien välitarkastuksiin esim. 30 vuoden välein. Nythän tilanne saattaa olla sellainen, että omasta tontista joutuu maksamaan enemmän kiinteistöveroä, kun vastaavasta tontista peritään tontinvuokraa. Jokainen varmaan ymmärtää, että tällainen tilanne ei voi olla oikeudenmukainen. Mielestäni myös rakennettujen toimistotonttien ja miksei myös rakennettujen pientalotonttien, myyntiä tulisi harkita – onhan ne sidottu nykyiseen käyttötarkoitukseen hyvin pitkäksi aikaa.

Helsingin kaupungin oma asuntotuotanto vaatisi ripeitä parannustoimenpiteitä. ATT:n tämän hetken tuotanto-ohjelma-arvio vuosille 2012 - 2015 on noin 2 004 asuntoa, kun MA-ohjelman tavoite on 6 000 asuntoa. Tässä pullonkaulana ehdottomasti on kaavoituksen hitaus. Nopeutuskeinona tulisivat kyseeseen kaupunkisuunnitteluviraston keskittymisen kaavoitukseen ja jättäminen rakennusten suunnittelu vähemmälle ja mahdollisesti yksityisten konsulttien käyttö. Tämä asia pitäisi varmaan ottaa Penttilän aamupalavereissa esille.

Viime lukuvuonna lähes joka 5. kaupungin ammattioppilaitoksen oppilaista keskeytti opintonsa. Tässä olisi työnsarkaa opetuslautakunnalle. Teen näiltä osin seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mahdollisimman nopeasti tehdään selvitys opintojen keskeytyssyistä ammat-
tioppilaitoksissa ja ryhdytään selvityksen perusteella toimenpiteisiin tilanteen tervehdyttämiseksi.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Erittäin hyvä, että valtuutettu Koskinen otti esille tämän omaishoidon, sillä omaishoitoon pääsevien ihmisten määrää ei ole juuri ollenkaan lisätty. Ihmettelen kovasti, miksei sosiaalilautakunta ole puuttunut tähän asiaan.

9.11.2011

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, arvoiset valtuutettukollegat.

Omasta mielestäni tämä vuoden 2012 budjetti on varsin hyvä olosuhteisiin nähden ja selkeästi sosiaalisesti syrjäytymistä ennalta ehkäisevä. Siinä panostetaan vanhuksiin, päivähoitoikäisiin lapsiin, lastensuojeluun, lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin ja kouluihinkin tämän PD-rahamuodossa. Oli mukavaa neuvotella, koska vihreiden keskeiset neuvottelutavoitteet näkyvät tässä budjetissa selkeästi. Etenkin koulujen ja päiväkotien positiivisen diskriminaation rahat toivottavasti osaltaan vähentävät myöhemmin palveluntarvetta muualla, kun näitä ongelmia toivottavasti pystytään ennaltaehkäisemään.

Nyt kun ruuhkamaksuja ei vielä täällä pääkaupunkiseudulla ole, kaikki parannukset joukkoliikenteeseen ja kevyeen liikenteeseen ovat aina ilahduttavia, ja tässä budjetissa on tosiaan ensimmäistä kertaa pyöräilylle ihan oma raha varattu. Toivotaan, että sillä pystytään parantamaan helsinkiläisten pyöräilyn edellytyksiä. Myös oli ilahduttavaa, että HSL:lle pystyttiin laittamaan sen verran lisää, että lipunhintoja ei kustannusten noususta huolimatta tarvitse kohtuuttomasti korottaa. Lipunhintojen kohtuullisuus on tärkeää, että nekin, joilla ei ole niin paljon sitä rahaa, pystyvät pääsemään joukkoliikenteeseen käsiksi.

Sitten yksi sellainen asia, joka on jäänyt aika vähälle huomiolle, on tämä kulttuuriavustusten tuntuva nostaminen. Eli tässä budjetissa lisättiin 700 000 euroa vos-teattereille ja yhteisöjen avustuksiin, ja se on merkittävä nosto, koska kulttuuritoimessa jos jossain tehdään pienilläkin rahoilla paljon asioita. Etenkin, kun Helsingin seudulla ja Helsingissä asuu paljon näitä kulttuurityöläisiä ja taiteilijoita ja kulttuurin tekijöitä, niin tämä on heillekin varmasti ilahduttava uutinen.

Kulttuurista oikeastaan tulikin mieleen sellainen, että kaikkeenhan ei aina tarvitse rahaa, vaan joitain asioita voisi tehdä fiksummin. Yksi sellainen asia, jota tässä kaupungissa ei tehdä kovin fiksusti aina, on tilojen hallinnointi ja käyttö. Enkä nyt puhu pelkästään siitä, miten joku tila, joka on jollain hallintokunnalla ja palautuu takaisin Tilakeskukselle, ei päädykään uuteen käyttöön heti. Sekin on ongelma, sitäkin pitäisi joustavoittaa. Mutta esim. kulttuurituotannon kannalta olisi parannettava jollain tavalla kaupungin omistamien väliaikaistilojen käyttöönottoa joustavammin eri tarkoituksiin, eli käyttämättömien tilojen saamista joustavammin erilaiseen käyttöön. Se käyttö voi olla sosiaalista käyttöä, se voi olla kulttuurista käyttöä tai muuta. Ja kyse on silloin siitä, että voidaan laittaa uusia toimintoja, synnyttää uusia toimintoja käytöstä pois-

9.11.2011

tuneisiin tiloihin. Toivon, että tämä otetaan nyt tulevana vuotena erityiseen syyniin tässä kaupungissa. Uskon, että sillä olisi paljon ympäristöllisiä ja kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia, positiivisia sellaisia.

Unohdin sanoa vielä tuosta joukkoliikenteestä sen, että tämä vihreiden esitys siitä, että nostetaan lastenlipun yläikäraja 18:aan, niin sen lisäksi pitäisi jatkossa harkita myös muita joukkoliikennettä houkuttelevamaksi tekeviä toimia. Yksi sellainen voisi olla esim. kertalipun voimassaoloajan pidentäminen. Turussa esim. on pidempi voimassaoloaika kertalipulla, ja jos vaikka Helsingissä saataisiin se puoleentoista tuntiin tai kahteen tuntiin sen yhden tunnin sijaan, uskon, että se lisäisi joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja näiden lippujen ostamista.

Kiitos.

Valtuutettu Siimes

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valmisteltaessa vuoden 2012 talousarviota on kiinnitetty kiitettävästi huomiota lasten ja nuorten palveluihin. Monet keskeiset epäkohdat palveluissa ja niiden vaatimat toimenpiteet on kirjattu budjettikirjan tekstiosa. Budjettineuvotteluissa on onnistuttu lisäämään määrärahoja mm. pienten koululaisten iltapäiväkerhotoimintaan, positiivisen diskriminaation määrärahoihin sekä lähiöiden nuorisotoimintaan.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi tämän valtuustokauden alussa kunnianhimoisen ja huolella valmistellun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2009 - 2012. Hyvinvointisuunnitelmaan sisältyi monia hyviä hankkeita, joita rahoitetaan tällä hetkellä kaupunginhallituksen erillisillä määrärahoilla. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpide-ehdotuksiin on sisältynyt mm. tavoite siitä, että jokaisella lapsella voisi olla ainakin yksi harrastus. Huomiota on kiinnitetty myös teini-iässä maahan muuttaneiden nuorten erityisiin tarpeisiin peruskoulutuksessa. Ohjelmassa on monia merkittäviä lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa mielenterveyttä tukevia hankkeita.

Vuoden 2012 aikana on tärkeää arvioida lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sisällytettyjen kärkihankkeiden toteutuminen ja vaikuttavuus. Määrärahat tulee turvata hyviksi ja vaikuttaviksi todettuihin hankkeisiin myös jatkossa. Esitänkin asiaan liittyen seuraavansisältöisen ponnien:

Vuoden 2012 aikana selvitetään mahdollisuudet vakinaistaa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2009 - 2012 sisältyvät hyviksi ja vaikuttaviksi todetut hankkeet osaksi lasten ja nuorten palveluja.

9.11.2011

Kannattaisin tässä yhteydessä myös Sirpa Puhakan Vasemmistoliiton ryhmäpuheessa esittämiä toivomusponsia.

Joukkoliikenteen osalta haluaisin vielä sanoa, että on syytä kiittää Vantaan ja Espoon edustajia HSL:n hallituksessa siitä, että he ovat lähentäneet omia sisäisiä lipunhintojaan Helsingin budjettineuvotteluissa tehdyn päätöksen mukaisesti. Tämä on merkittävä ele, ja lopullinen päätös tästä asiasta tehtiin hallituksen kokouksessa, mikä oli minusta aika yllättävää ja erittäin myönteistä. Näin tältä osin HSL:n tavoite siitä, että yhtenäistetään lippujen hintoja, toteutuu sisäisten lippujen kohdalla pääkaupunkiseudulla.

Sen sijaan budjettineuvotteluissa Helsingissä ei ole voitu vaikuttaa siihen, minkä hintainen on seutulippu. Toivonkin, että kaikki jotka tekevät kunnallista päätöksentekoa ja vaikuttavat siihen, ottavat keväällä 2012 tämän asian esille ja vaikuttavat siihen, että tämä hintaportaiden lähentäminen sisäisten ja seutulippujen välillä olisi nimenomaan niin, että seutulipun hintaa myös alennettaisiin. Tähän tarvitaan kaikkien kaupunkien yhteinen päätös. Helsinki ei jatkossakaan voi sitä yksin tehdä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Kannatan Hanna-Kaisa Siimeksen tekemää ponsiehdotusta.

Kunnan tehtävien kärjessä on huolenpito lapsista, vanhuksista ja muista oikeasti huolenpitoa tarvitsevista. Myös aikuisten mahdollisuus itsenäiseen elämään ja työhön ovat kuntapolitiikan keskiössä. Nämä on huolellisesti kirjattu Helsingin kaupunginvaltuuston erilaisiin tavoitteisiin. Kaupungin työntekijät tekevätkin pääosin koulutusta ja sosiaali- ja terveyspalveluja. Rahoistakin menee valtaosa näihin. Kuitenkin meillä suunnittelua ja seurantaa leimaa jatkuva vaatimus pienentää päätehtävien menoja. Säästövinkkejä etsitään yksityisten yritysten toimintamalleista. Yritykset eivät kuitenkaan sovi kuntalaisten itsehallinnon välineeksi.

Palveluasuminen ollaan meillä luovuttamassa pikkuhiljaa liiketoiminnaksi. Helsingin kokoomuslainen johto markkinoi meille koko ajan kumppanuutta yksityisen sektorin kanssa. Mutta mikä kumppani yritys voi olla? Sehän rajaa itse omat työnsä niiden tuoton perusteella. Ei yritys lähde kumppaniksi kunnalle huolehtimaan tasavertaisista hyvinvoin-

9.11.2011

tipalveluista tai kohtuullisen asumisen oikeudesta. Se on havaittu Helsingissä vuodesta toiseen.

Kokoomuksen ehdotus siitä, että kaupunki sallisi palvelualoitteen yritysten taholta, on kirjattu nyt sitten budjettiin, mutta tämän asian kanssa täytyy olla todella varovainen, koska ilman muuta yritys yrittää noukkia ne tuottoiset osat palveluista ja kunnan tehtävä on pitää kiinni ratkaisujen kokonaisedullisuudesta. Yritykset ovat kiinnostuneita ottamaan kunnan tehtävistä nimenomaan ne osat, joista voi kerätä isoja tai jatkuvia tuottoja. Myös Helsingin suuret kiinteistöomaisuudet halutaan yksityisen rahanteon välineeksi. Vanhusten, lasten ja sairaiden hoidostakin haetaan liiketoimintaa, mutta siitä on seurannut työvoiman pako yrityksiin helpompien töiden perässä. Tuloksena on krooninen henkilöstöpuula kunnan palveluissa, ja se taas lisää entisestään yritysten tarjousten hintaa.

Kiukkuinen ja onneton tytär kysyy, mitä hän voi tehdä, kun ei saa äidilleen ympärivuorokautista hoitopaikkaa kuin viikon jaksoiksi. Äiti ei halua lähteä lyhytaikaishoitopaikasta, ei tunne kotiaan eikä halua jäädä sinne yksin. Tytär sanoo, että Helsinki kiduttaa vanhuksia. Helsingin lausuttuna tavoitteena on turvata vanhuksille huolenpito ja jopa valinnan mahdollisuus. Silti laitoshoidoa vähennetään, vaikka ympärivuorokautista palveluasumista ei ole riittävästi tarjolla.

Kunnallinen itsehallinto tarkoittaa sitä, että kuntalaiset voivat vaikuttaa siihen, mitkä tehtävät hoidetaan, mitkä jätetään vähemmälle. Itsehallinnon tarkoituksena on alusta alkaen ollut se, että kuntalaiset huolehtivat toisistaan. Kun osa väestä jätetään heitteille, itsehallinto epäonnistuu. Itsehallintoa haittaa myös se, että helsinkiläiset ovat enimmäkseen pihalla siitä, mitä kaikkea kaupunki tekee, mikä on eri asioiden hinta tai miten päätöksiin voisi vaikuttaa. Tämä koskee myös kaupungin työntekijöitä ja meitä luottamushenkilöitä.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Olemme hyväksymässä Helsingin vuoden 2012 talousarviota poikkeuksellisen epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Talouden ennustaminen näyttää olevan erityisen vaikeaa, koska siihen kytkeytyy vahvasti Euroopan velkakriisin hoito ja poliittisen päätöksenteon toimivuus EU:ssa ja sen eri jäsenmaissa. Yhä yleisemmin arvellaan, että Eurooppa on joutumassa parhaimmillaankin pitkäaikaisesti taantuvaan kasvuun ja heikentyvään työllisyyteen. Samalla Euroopan tulevaisuuden näkymiin vaikuttaa mm. vanheneva ikärakenne ja kriisimaissa tehtävät

9.11.2011

julkisten menojen säästöt, jotka osaltaan heikentävät talouskasvua ja ostovoimaa.

Euroopan taloustilanne ja velkakriisi vaikuttavat Suomeen ja Helsinkiin. Samalla on syytä kuitenkin todeta, että Suomen tilanne on läntisten teollisuusmaiden joukossa edelleen hyvä ja Suomella on vahvuuksia, joi-
ta on syytä arvostaa ja kehittää edelleen omista lähtökohdistamme kä-
sin. Vahvuksiimme ovat mm. hyvä osaaminen ja koulutusjärjestelmät,
halu panostaa tutkimukseen ja tuotekehittelyyn, toimiva ja vakaa poliit-
tinen järjestelmä, toimivat työmarkkinat ja kohtuullisen korkea työll-
isyysaste, monipuolinen elinkeinorakenne sekä suomalainen yhteisvas-
tuuseen perustuva hyvinvointimalli, joka puutteistaan huolimatta on
tehnyt Suomesta yhden maailman tasa-arvoisimmista yhteiskunnista.

Helsingin taloustilanne on kuntakentässä hyvä, ja kaupungin on viisas-
ta jatkossakin huolehtia aktiivisesta työllisyys- ja elinkeinopolitiikasta ja
kasvun edellytyksistä. Helsingin on syytä seurata toimintaympäristön
muutoksia huolella ja kehittää valmiuttaan tehdä taloutta ja toimintaan-
sa koskevia päätöksiä siten, että kunnallinen demokratia on keskeises-
sä roolissa. Oman palvelutuotannon vaikuttavuuden ja tuottavuuden
kehittäminen on myös perusteltua.

Kaupunki on vahva toimija, jonka tulee hoitaa luotettavasti ja laaduk-
kaasti peruspalvelujen järjestämistä. Toimiva kaupunki ja hyvät perus-
palvelut luovat turvallisuutta ja arjen sujuvuutta niin ihmisille kuin yrityk-
sillekin. Monet budjettilisäykset kohdistuvat perustellusti lapsiin ja lap-
siperheisiin, kuten lastensuojeluun, iltapäivätoimintaan ja lasten päivä-
hoidon ryhmäkokoihin. Pidän erityisen tärkeänä sitä, että koulujen tun-
tikehyksiin ei puututa ja että oppilashuoltoa paranneta. Erityistä tukea
tarvitseville lapsille on turvattava erityisopetus ja tarvittavat kuntoutus-
palvelut mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Myös julkisten tilojen,
kuten koulujen, sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja korjaamista jat-
ketaan, mikä on täysin välttämätöntä. Arvostan sitä, että Helsingissä
halutaan löytää jokaiselle nuorelle polku työhön tai koulutukseen ja eh-
käistä syrjäytyminen, mutta tältä osin on vielä paljon tehtävää.

Tein talousarvioaloitteen Laajasalon koulun rappeutuneen hiekkaken-
tän vuokraamisesta ja vuokratuesta siten, että paikalle voitaisiin raken-
taa keinonurmikenttä lasten liikunnan ja jalkapalloilun edistämiseksi.
Voin iloisena todeta, että kaakkoisen Helsingin ensimmäinen kei-
nonurmikenttä on saatu valmiiksi tänä syksynä, ja se on kovassa käy-
tössä iltaisin ja viikonloppuisin juniorifutaaajien toimesta mutta päivisin
myös koulun ja päiväkodin toimesta. Juniorikenttä tuli nopeasti mahdol-
liseksi, kun osattiin tehdä yhteistyötä kaupungin, urheiluseurojen ja
muiden toimijoiden kesken. Voittajia ovat kaikki mutta etenkin kentästä
hyötyvät lapset, koulu ja koko Laajasalo parempana elinympäristönä.
Lämmin kiitos asiaa edistäneille tahoille.

9.11.2011

Lopuksi lyhyt huomio kaupunkisuunnitteluun ja asuntopoliitiikkaan, jossa asuntojen määrälliset tavoitteet ovat korkealla. Pidän hyvänä, että pyritään selvittämään kaavoituksen ja rakentamisen nopeuttamismahdollisuuksia. Samalla on edistettävä monimuotoista ja kohtuuhintaista asumista. Helsingin tulevaisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää edetä rivakasti projektialueiden suunnittelussa ja rakentamisessa ja satsata joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen, samanaikaiseen kehittämiseen. Raideliikenteen ja kevyen liikenteen sillan rakentaminen keskustan ja Laajasalon välillä on yksi tärkeimpiä Helsingin liikeinvestointeja, ja se muuttaa ja eheyttää kaupunkirakennetta merkittävästi pitkälle tulevaisuuteen.

Kiitos.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuustolle tulee mahdollisuus joskus vuodenvaihteessa tai vuodenvaihteen jälkeen keskustella energiakysymyksestä. Kiinnitin vihreiden ryhmäpuheenvuorossa vaan huomiota siihen, että valtuutettu Ylikahri aika yksioikoisesti oli sitä mieltä, että Hanasaaren hyvin toimiva voimala pitäisi pikaisesti purkaa. Asian toinen puoli on se, että uusi sitä korvaava voimala pitäisi kaavoittaa Vuosaaren rannoille, joka ei ole ihan helppo tehtävä. Uuden voimalan hintalappu on sitä paitsi toista miljaridia.

Sitten hieman joukkoliikenteestä. Meillähän on korkeatasoinen joukkoliikenne, ja nytkin näiden budjettipäätösten avulla on voitu pitää joukkoliikenteen lipun hinnat kohtuullisina, ja se on hyvä asia. Mutta kiinnitän joukkoliikenteessä huomiota erääseen ainakin minua huolestuttavaan asiaan. Kyse on metron automatisoinnista, jota sinänsä kannatan ja pidän järkevänä. Budjetissa ja taloussuunnitelmassa on varattu huomattava määrä rahaa metron automatisointiin, kaupunginjohtajan jollakin kalvolla näkyi tämä erä kohdassa Metron kulunvalvonta. Mutta nyt näyttää siltä, että tällä hankkeella on aika paljon ongelmia, sen on voinut erityisesti Vuosaarella havaita, jonne rakennettiin viime talvena koekäyttöä varten metron laituriovet. Niitä ei ole päästy koekäyttämään, koska niissä on suunnitteluvirheitä.

Ei ole otettu huomioon, että laiturioven ja metron väliin voi puikahtaa lapsi. Lehtitietojen mukaan tämä johtuu siitä, että metrovaunut ovat hieman kuperia, kun laituriovet ovat aivan suoria. Toisaalta on sitten ilmennyt, että uuden ja vanhemman metrokaluston metron ovet ovat

9.11.2011

hieman eri paikoissa. Näiden seikkojen ainakaan ei olisi pitänyt tulla ylätöksenä suunnittelussa.

Vuosaaren metroasemalle on nyt lähes vuoden ollut vain yksi laiturikäytössä tämän koelaiturin rakentamisen vuoksi. Seurauksena on se, että ainakin ruuhka-aikana metrojunat myöhästyvät 2 - 4 minuuttia joka kerta. Viime toukokuussa ylipormestarin asukasillassa Vuosaarella paikalla ollut HKL:n toimitusjohtaja ilmoitti, että laituriovet ja toinenkin laituritulee käyttöön juhannukseen mennessä. Eipä se tullut ainakaan tämän vuoden juhannukseen mennessä, tilanne on ennallaan. En halua korostaa tilanteen ongelmallisuutta Vuosaaren kannalta, mutta tämä nyt on oire siitä, että automaattimetron suunnittelu on ollut heikkoa. Lehtitietojen mukaan laituriovien toimittajaa Siemensiä on pyydetty hoitamaan ongelmaa, mutta kuukausiin ei ole tässä asiassa tietääkseni mitään tapahtunut. Erityisesti huolestuttaa se, että jos tämä metron automatisointihanke viivästyy, niin se voi aiheuttaa Länsimetron käyttöön-oton viivästymisen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Teenkin asiasta seuraavan toivomusponsiesityksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että metron automatisoinnin ongelmat, erityisesti laituriovien tekniikan osalta, selvitetään pikaisesti.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi kannatan valtuutettu Lohen ja valtuutettu Koskisen tekemiä toivomusponsia.

Omassa puheenvuorossani kiinnitän huomiota kolmeen asiaan, sellaisiin, jotka nyt eivät ole tässä varsinaisessa budjetissa tai budjettineuvotteluissa mitenkään saaneet uusia linjauksia, eli ryhmillä ei ole ollut rohkeutta ottaa niiden suhteen isompia askelia. Eli asumiskustannuksista, eläkeläisten joukkoliikennelippujen hinnoista ja koiraveron poistamisesta.

Ensin yksi tekninen asia, että kun meillä on hienot ja hyvät laitteet, niin toivoisi, että meillä olisi myös sellainen laite, jolla voisi näyttää jotain tavallisia kuvia tai taulukoita, ettei olisi kaikki vain pelkästään muistitikun tai ennakkovalmistelun varassa. Ennen täällä oli se kalvokone mutta nyt ei ole sitäkään. Toivoisin, että kun työväenopistoissa ja kouluissakin on sellaiset, että voi taulukon tai kuvan laittaa siihen koneelle niin se

9.11.2011

heijastaa sen tuonne seinälle, minä uskoisin, että se auttaisi kaikkia valtuutettuja täällä näitä esityksiä pitämään tai omia esityksiään esittämään. Toivon, että tämä otettaisiin huomioon.

Mutta siis minulla on tästä asumiskustannuksista Kiinteistöliiton tekemä selvitys viime vuodelta, jossa on vertailtu 10 suurimman kaupungin asumiskustannuksia. Täällä on jätehuollot, sähköt, vedet ja jätevedet, kaukolämmöt, rakennusten kiinteistöverot ja tontin kiinteistöverot. Tässä käy todella selvästi ilmi, että Helsingissä on todella korkea tontin kiinteistövero. Tämän vertailun näkeminen ja vertailun katseleminen kyllä varmasti auttaisi aika monia siinä, että miettisi, että mitä me voimme itse tehdä sen eteen, että asumiskustannuksia nostetaan tai kohtuullistetaan tai lasketaan. Tätä saa kyllä kuvaa minultakin lainata.

Toinen asia mihin haluan puuttua, on eläkeläisten joukkoliikennelippujen hinnat. Jätin aikanaan talousarvioaloitteen, jossa oli valtaosa valtuutetuista allekirjoittajina, ja ehdotin siinä, että Helsinki edistäisi ikäihmisten liikkumista erilaisiin harrastuksiin – liikuntaharrastuksiin ja kulttuuriharrastuksiin ja tuttaviaan tapaamaan – myöntämällä eläkeläisille ainakin nyt saman alennuksen joukkoliikennelipuista kuin VR ja ainakin edes loppoaikoina, mutta se nyt ei ole tässä prosessissa saanut kannatusta. Tämä olisi kuitenkin aika hyvä toimi ennaltaehkäistä monenlaisia asioita. Keskusteluissa oli lähinnä niitä vain ikään kuin jälkiprosessin asioita eli terveyskeskusmaksujen alentamisen selvittämistä, mutta voisi miettiä myös sen, että miten voi ennaltaehkäistä ja mitkä ovat positiiviset terveysvaikutukset tällaisilla pienilläkin eleillä.

Kolmas asia, mistä sanoin puhuvani, on koiraveron poistaminen. Nimitäin vuonna 1894 Suomessa annettiin asetus koiraverosta, jonka tuotolla maksettiin korvausta niille, joiden tuotantoeläimiin koirat olivat tartuttaneet vesikauhun. Ja vuodesta 1979 lähtien kunnat ovat itse saaneet päättää kantavatko ne koiraveroa vai eivät. Tällä hetkellä kaikista Suomen kunnista vajaa 10 kuntaa perii koiraveroa, pääkaupunkiseudulla pelkästään Helsinki. Ja kun Suomessa ei enää vuosikymmeniin ole esiintynyt kulkukoiralaumoja eikä vesikauhuakaan, niin tälle koiraverolle ei kyllä löydy perusteita. Lisäksi vuodesta 2003 on ollut voimassa järjestyslaki, joka määrää, että koirien ulkoiluttajien on kerättävä koirien jätökset. Eli tätä veron keruuta ei voi enää perustella silläkään, että se kattaa puhtaanapitokustannuksia, koska jokaisesta, joka jättää ne jätökset sinne, häntä voi sakottaa.

Ja kun mietitään, että mikä tämän tuottobrutto on, noin 700 000 euroa suunnilleen ehkä, niin täytyy miettiä, mikä on se nettotuotto, koska sen perintäkustannukset ja periminen myös on aika työlästä ja kallista kaupungille. Toivon, että Helsingissä sivistys tältä osin leviäisi edes ensi vuonna.

9.11.2011

Kiitos.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Budjettisopuhan on äärimmäisen laaja tälläkin kertaa, joten ei tässä kauheasti voi moittia paperia, jota on ollut itse mukana hyväksymässä muiden mukana, noin lähtökohtaisesti. Siihen voin kuitenkin yhtyä, niihin näkemyksiin, joiden mukaan tehokkuutta ja vauhtia pitäisi vähän lisätä. Velkaantumista pitäisi vähän vähentää, koska velalla eläminen hän on sillä tavalla järkevää silloin kun tiedetään, että nousukausi on varmasti tulossa ja löytyy maksajat niille otetuille veloille, mutta näinä vaikeina aikoina sellaiseen ei ehkä ole ihan näköpiirissä helpotusta.

Se mitä täällä puhuttiin ihan eri asioista, niin nämä metrojuniin ja metroliikenteeseen liittyvät ongelmat, niin lisäisin siihen vielä sen lisäksi, mitä valtuutettu Lohi sanoi, niin näitten asemien peruskorjauksen valvonta pitää kyllä nyt onnistua. En sano enää tämän jälkeen sanaakaan Kulosaaren metroaseman käsittämättömästä remonttitunaroinnista, mutta luin jo uusia merkkejä jostain lehdestä, huonoja merkkejä, jotka liittyivät Myllypuron asemaan, jossa hintaa kertyy väittämien mukaan aivan hurjasti. Mutta koska sitä esitystä vielä ei ole, sitä ei voi arvostella kuulopuheiden perusteella tämän enempää.

Lapset ja nuoret. Tämän päivän lapsi on huomispäivän aikuinen, sen ymmärtävät jopa tässä salissa kaikki. Koska terve ja reipas nuori, hyvien harrastusten parissa kasvanut, niin siitä voi tulla vaikka tällainenkin, ja sen takia – hyvä naiset ja herrat – on tärkeää huolehtia näistä olosuhteista, jotka liittyvät nuorten kastamiseen. Toistan taas kerran lähes saman asian, minkä olen moneen kertaan puhunut, ja olen päättänyt, että en laita kynääni taskuun ennen kun tämä asia on lopullisesti hoidettu kuntoon. Se liittyy liikuntaan ja urheiluun. Teenkin seuraavan asiaan liittyvän toivomusponnen, joka kirjoitusvirheineen on siellä systeemissä. Niitä en osaa korjata mutta ehkä sihteeristö sitten. Kuuluu näin:

Koska liikunta ja urheilu todistettavasti vähentävät segregatiota ja edistävät integroitumista, valtuusto edellyttää, että seuraavaa budjettia valmisteltaessa mitoitetaan liikuntaseurojen avustuspäämäärä tasolle, joka mahdollistaa lasten ja nuorten hakeutumisen haluamansa urheilulajin pariin mahdollisimman kustannusneutraalisti.

Toivomus on yksinkertainen: pitäisi olla kohtuuhintaista harrastaa melkein mitä tahansa urheilulajia tässä kaupungissa. Se saattaa tarkoittaa

9.11.2011

tietysti myös oikeasti hintojen tasausta jossain muodossa, jota toki nyt jo tehdään lajien sisällä, tiedän sen hyvin. Ja kun tällä hetkellä kalliimasta päästä ovat nimenomaan sisäliikuntatilat, ja ei voi kiistää, etteivätkö jäähallit olisi niissä ihan kärjessä. Sehän johtuu tietenkin siitä, että rakennus on rakennuksena älytön, sitä pitää jäädyttää ja lämmittää yhtä aikaa, ja lisäksi pääomakustannukset ovat suuret ja ennen kaikkea energiakustannukset ovat merkittäviä. Se on ehkä yksi esimerkki.

En tässä aja takaa katettua kilpa-autorataa tai uusia hevosmaneeseja, jotka nekin ovat kalliita. Enkä edellytä, että kaupunki hankkii vähävaraisille lapsille ratsastushevosia, sekin olisi menemistä toiseen äärimmäisyyteen. Mutta näihin sanoihin lopetan tämän esityksen ja toivotan kaikille hyvää budjetin pohdintaa tästäkin eteenpäin.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi kannatan valtuutettu Bogomoloffin pontta.

Kuten jo usein on tänään todettu, päätämme Helsingin budjetista suuren talouden epävarmuuden keskellä. Talouden taivaalle etenkin Euroopassa kerääntyvien synkkien pilvien keskellä meillä on kaksi vaihtoehtoa: voimme olla varovaisia ja vastuullisia tai luottaa optimistisina positiiviseen talouskehitykseen.

Itse kannatan kaupungin talouden rakentamista varovaisuuden ja vastuullisuuden varaan. Liian varovaisuuden vaikutukset on aina helppoa korjata, liian optimismin ei. Rahaa on helppoa käyttää tulevina vuosina enemmän, säästöt sen sijaan tuntuvat tässä salissa aina yhtä vaikeilta.

Helsingin jatkaessa velkaantumista on meidän tulevina vuosina todella ponnistettava talouden tasapainottamiseksi. Tälle haasteen aiheuttaa yleisen taloustilanteen ja Helsingin Energian investointien ohella väestön ikääntymistä seuraava palveluiden kysynnän kasvu. Suu sakkia myöden -ajattelun vahvistuminen on nyt jos koskaan tärkeää, paitsi helsinkiläisten veronmaksajien myös pääkaupunkiseudun kuntarakenteen kannalta. Kuntien naimakaupoissa on selvää, että vakavarainen kiinnostaa enemmän kuin köyhä kumppani.

On tärkeää, että me kaikki kannustamme kaupunkia etsimään tapoja palveluiden tuottamiseksi nykyistä fiksummin. Tilaisuuksia tähän on varmasti lukemattomia, kunhan vain kannustamme työntekijöitä tähän ja palkitsemme siitä. Puolueiden kesken kiinnitettiin neuvotteluissa huomiota useisiin mahdollisuuksiin tehostaa palveluiden tuotantoa. Nostan näistä esiin nyt yhden.

9.11.2011

Tein jo keväällä 2010 talousarvioaloitteen siitä, että Helsingissä tulisi kokeilla palvelualoitekäytäntöä, jossa kunnan ulkopuolinen toimija – esimerkiksi järjestö, säätiö tai yritys – voi esittää haasteen jonkun kaupungin palvelun tai sen osan tuottamisesta paremmin, edullisemmin tai laadukkaammin kuin kaupunki itse. Kaupungilla olisi velvoite arvioida haastetta ja vastata siihen. Kaupunki siis – arvoisa valtuutettu Peltola – arvioi itse, onko haaste kaupungille edullisempi tapa järjestää palvelu. Tuolloin perustelin aloitettani sillä, että käytäntö voisi edistää kaupungin ikäaikaisten palvelurakenteiden uudistumista, edistää kaupungin oman palvelutuotannon tehostumista ja vähintäänkin johtaa laskentaosaamisen sekä kustannustietoisuuden kasvuun kaupungin omassa organisaatiossa. Kaupunki saisi joka tapauksessa paljon tietoa siitä, missä ja miten muut toimivat paremmin. Esimerkit ainakin länsinaapurissamme Ruotsissa vaikuttavat lupaavilta.

Osa virastoista kannatti tuolloin käytännön kokeilemistä, osa taas vastusti. Vuoden 2011 talousarvio kuitenkin velvoitti kaupungin selvittämään käytännön toteuttamista Helsingissä. Poliittisten ryhmien toimesta vuoden 2010 talousarvioon lisätty kirjaus selvityksestä on kuitenkin jäänyt huomiotta. Nyt kirjaus kuitenkin uusittiin poliittisten ryhmien toimesta vuoden 2012 talousarvioon, vieläpä vahvistettuna mahdollisuudella kokeilla tätä käytäntöä. Toivon todella, että nyt kaupunginjohto toteuttaa poliittisen tahdon palvelualoitekäytännön selvittämisestä ja kokeilusta. Selvitys ja mahdollinen kokeilu sopisi mielestäni sektorirajat ylittävänä talous- ja hallintokeskuksen vastuulle.

Palvelualoitekäytäntö ei varmastikaan yksin ratkaise tulevien vuosien haastetta palveluiden tehostamisen osalta. Se voi kuitenkin aloittaa muutoksen ja olla tätä kautta osa ratkaisua.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

On erittäin hyvä, jos kaupunki vertailee omia toimintojaan muiden tuottajien palveluihin. Siinä ei ole mitään pahaa, päinvastoin, siihen pitäisi saada aikaa ja mahdollisuuksia jatkuvastikin. Mutta pelkään sellaista käytäntöä, että liian helposti taloudellisuuden nimissä hyväksytään sellaisia aloitteita, joissa on kysymys pelkästään siitä, että annetaan yksityiselle tuotettavaksi helpot asiat ja kaupungille jää sitten se kokonaisvastuu ilman niitä resursseja, joita sen kokonaisvastuun hoitamiseen tarvitaan.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

9.11.2011

On ilo kuulla, että valtuutettu Peltola kannattaa sitä, että palveluiden eri järjestämistapoja vertaillaan yli sektorirajojen. Itse näen ehdottomasti niin, että se, miten kaupunki päättää palvelut tuottaa, ei ole ideologinen valinta. Se on puhtaasti tarkoituksenmukaisuuskysymys. Sen tulisi perustua, sen valinnan, puhtaasti arvioon siitä, kuka tai ketkä tuottavat palvelut laadukkaimmin ja tehokkaimmin, niin että ne ovat kaikkien kaupunkilaisten saavutettavissa.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Kuitenkin monet kaupungin palveluista ovat sellaisia, että niissä on hyvin olennaista se, että kaikki käyttäjät ovat samalla viivalla ja heillä on mahdollisuus saada sellaiset palvelut, joita he henkilökohtaisesti tarvitsevat. Monissa näissä palveluissa, joissa osa ostetaan yksityisiltä, joko palvelusetelillä tai kaupungin ostamana, tilanne on sellainen, että varsinkin palvelusetelin käyttäjät saavat parempaa palvelua sen takia, että heillä on enemmän rahaa laittaa sen palvelun ostamiseen. Sillähän Kokoomus juuri tätä palvelusetelisysteemiä perustelee, että sen avulla käyttäjät saadaan maksamaan enemmän, mutta se vaikuttaa myös siihen, että palvelut ovat eriarvoisia.

Ledamoten Wallgren (replik)

Bästa ordförande, hyvä valtuusto.

Männistö perusteli tätä palvelu ? palvelusetelipuolelle ja yksityisille markkinoille sillä, että ratkaisevaa ei ole ideologia vaan se, kuka tuottaa tehokkaasti ja laadukkaasti. Tämä perustelu on hyvä, mutta se sopii huonosti yhteen sen kirjauksen kanssa, joka sovittiin budjettineuvotte- luissa Kokoomuksen aloitteesta, jossa lukee näin: "Osana kehittämis- työtä sosiaali- ja terveystoimi tuottaa kaupunginhallituksen arvioitavaksi konkreettisia toimenpidesuosituksia palvelun markkinoiden toimivuuden edistämiseksi." Markkinoiden toimivuuden edistäminen ei mielestäni ole kaupungin mikään hyvä tavoite vaan nimenomaan tämä tehokas ja laadukas palveluntuotanto. Tästä pitäisi puhua. Minä en ymmärrä, mi- ten tällaisia ideologisia virityksiä tuodaan meille neuvottelun kautta eikä avoimemmin pidemmän prosessin kautta.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nyt tuntuu, että valtuutetuilla Wallgren ja Peltola menee vähän puurot

9.11.2011

ja vellit sekaisin siltä osin, että palvelusetelijärjestelmä on täysin erilainen järjestelmä, joka ei liity tähän palvelualoitteikäytäntöön millään tavalla. Palvelusetelijärjestelmässäkin jokaisella kuntalaisella jää yhä mahdollisuus aina valita se kaupungin itse järjestämä palvelu, ja siltä osin kyllä asukkaat ovat tasa-arvoisessa asemassa. Olennaista on, niin kuin valtuutettu Peltola sanoi, että asukkaat ovat samalla viivalla. Tältä osin varmasti voidaan järjestää palvelut eri palveluiden tuottajien ja tuotantotapojen muodossa niin, että tämä toteutuu. Kaupungin täytyy toki hankkia nimenomaan osaamista tästä kustannusten vertailusta. Toisaalta, mikäli jokin osa kaupungin palvelutuotantoa sitten päädytään antamaan jollekulle muulle, niin osto-osaaminen on myös olennaisessa asemassa.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Palvelusetelijärjestelmässä ei suinkaan ihminen välttämättä pysty valitsemaan sitä kunnan tarjoamaa palvelua, koska sitä useinkaan ei ole. Vanhusten hoivajono on tyypiesimerkki. Jos ihmisellä on varaa ostaa palvelusetelin tukemana itselleen yksityinen hoitopaikka, hän pääsee siihen Helsingissä käytännössä hyvin nopeasti, mutta ne, jotka eivät sitä pysty rahoittamaan, joutuvat jäämään jonon hännille odottamaan sitä, että kunnallinen paikka vapautuu. Tämä ongelma liittyy myös siihen juuri, että sinne helpompiin yksityisiin palveluihin menee työvoimaa ja kunta ei saa riittävästi työvoimaa itselleen.

Ledamoten Wallgren (replik)

Männistölle: Siis kansainvälinen kokemushan on se, että mitä enemmän hyvinvointipalvelut markkinaehtolistuvat, sitä tehottomammat ne ovat ja sitä enemmän tulee eriarvoisuutta. Helsingissä jos tähän markkinaehtoisuuteen mennään nyt koemielessä, on hyvin tärkeä laatia sellainen seuranta, joka ei seuraa vain kustannuskehitystä mikrotasolla vaan seuraa myös kokonaisvaltaisemmin kustannuskehitystä. Ja toiseksi, yhtä tärkeä asia, että seurataan näitten muutosten merkitystä tasa-arvon ja eriarvoistumisen kannalta.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan talousarvioehdotuksen 2012 hyväksymistä. Kiitokset budjetineuvottelijoille siitä, että menojen kasvu on saatu pidettyä maltillisena eivätkä viime hetken neuvottelutkaan kasvattaneet menoja kohtuuttomasti. Tämä lieneekin järkevää tässä maailmantalouden tilanteessa.

9.11.2011

Tuottavuuden kasvutavoite tulevan vuoden budjetissa on tärkeää toteuttaa. Tuottavuuden kasvu ei merkitse vain säästötoimenpiteitä, vaan ensimmäiseksi kannattaa tarkastella prosesseja. Meillä on edelleenkin palveluketjuissa ongelmia, ja uskoisin, että vanhoja toimintatapoja on hyvä arvioida kriittisesti. Myös vaihtoehtoisia palvelujen tuottamistapoja kannattaa kokeilla ja vertailla nykyistä rohkeammin. Sikäli minä kannatan tätä palvelualoitekäytäntöä, minusta se on mielenkiintoinen uutuus.

Palvelusetelipilottien jatkaminen ja laajentaminen on minusta myös kannatettavaa. Esimerkiksi suun terveydenhuollossa sen avulla on saatu purettua jonoa ja siten on pysytty hoitotakuun rajoissa.

Vuoden 2012 budjetissa kiitän sitä, että kotihoito sai lisärahoitusta. Kotihoidon käyntien arvioidaan vuonna 2012 kasvavan runsaalla 200 000 käynnillä. Sitä ei pystytä nopeasti pelkästään tuottavuuden nostamisella korvaamaan asiakkaiden kärsimättä. Ongelmana on kuitenkin tällä hetkellä se, ettei kotihoitoon välttämättä saada riittävästi työntekijöitä. Tämän vuoksi olenkin tehnyt talousarvioaloitteen kaupungin muiden toimijoiden hyödyntämisestä kotihoidon tukena, mutta siihen on kaupunginhallitus antanut kielteisen vastauksen.

Kaikkiaan sosiaali- ja terveydenhuollon työvoima vähenee lähivuosina eläkepoistumasta johtuen. En siten usko, että voimme kovin pitkään toimia pelkästään kaupungin oman työvoiman varassa, vaan kaupungin kannattaa huomioida kumppanina myös kolmannen sektorin ja yksityiset toimijat.

Vanhusten palvelujen tarve kasvaa edelleen, ja se huomioidaan sosiaaliviraston budjetissa myös tulevana vuonna hyvin. Vanhuspalveluissa vahvistetaan mm. ennakkoivaa toimintaa sekä kotihoitoa ja omaishoitoa tukevaa toimintaa ja varmistetaan palveluketjun toimivuutta. Nämä kaikki ovat minun mielestäni oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Ikäihmisten määrän kasvu ei kuormita vain varsinaisia vanhuspalveluja, vaan se kuormittaa yhtä lailla terveystalv palveluja. Vanhemmissa ikäluokissa sairastavuus kasvaa siitä huolimatta, että terveyttä edistäviä toimenpiteitä on vahvistettu. Lisäksi juuri nyt suuret ikäluokat siirtyvät työterveyshuollosta julkisten terveystalv palvelujen käyttäjiksi, mikä kasvattaa kaupungin tarjoamien terveystalv palvelujen tarvetta jatkossa.

On myös erityisen tärkeää hoitaa ikäihmisten pitkäaikaiset ja akuutit sairaustilanteet hyvin, sillä voi olla suurikin merkitys sille, miten toimintakykyisenä ikäihmiset säilyvät. Mikäli sairauksien hoito laiminlyödään, paine ympärivuorokautiseen hoitoon kasvaa hyvin helposti. Sikäli sosiaali- ja terveystalv palveluja kannattaa tarkastella jatkossa kokonaisuutena, ja jatkossa myös terveystoimen resursointi on huomioitava väestön

9.11.2011

ikäääntymisen vuoksi. Lisäksi kaikki hallintokunnat on saatava ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen mukaan.

Lopuksi kiinnittäisin huomiota vielä siihen, että kaupungin palvelujen resursoinnin perusteena pitää entistä vahvemmin olla objektiivinen väestökehityksen ja muiden yhteiskunnallisten muutosten tarkastelu. Meidän tehtävämme on taata kaikille väestö- ja ikäryhmille tasapuolinen kohtelu. Niille, jotka äänestävät ja ovat muutenkin äänekkäitä ja aktiivisia, samoin kuin niille, jotka ovat hiljaisia eivätkä enää itse pysty pitämään puoliaan. Ei ole esimerkiksi oikein pitää alle 65-vuotiaita pitkäaikaisesti sairaita henkilöitä tai mielenterveyskuntoutujia turhan kauan laitoksissa. Palveluasumistyyppisissä yksiköissä heillä on mahdollisuus parempaan elämänlaatuun ja hoito niissä tulee jopa halvemmaksi. Tässä on kysymys tahdosta.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Ärade ordförande, bästa fullmäktige ledamöter.

För i år höjde vi skattesatsen förra hösten med en procentenhet. Orsaken var den oro som fortfarande gäller och som de facto inträdde redan 2008. Ur den prognos vi nu har för det här året som är på hälft så kan vi läsa att året ser ut att lämna överskott, och med våra affärsvärk ett stort överskott, som de facto är ungefär dubbelt intjäningen på den här enprocentshöjningen vi gjorde. Det är alltid lättare att bli kvar med gällande skattesats eller höja den än att sänka den. Därför uppmanar jag nu, kära kolleger, att följa med vad bokslutet för 2011 blir och se också hur 2012 börjar. Om det verkar så att vi igen får ett överskott, som vi har gjort många år i rad, allvarligt funderar på att om vi en gång skulle kunna glädja våra invånare med att sänka skattesatsen för 2013.

Skillnaden med en kommun och en stad jämfört med något annat slag av sammanhang, till exempel ett företag, där man gärna vill maximera intäkten och därmed vinsten är den att vi är lika med Helsingfors och vi finns till här bara för helsingforsarna. Det vad vi inte tar ut nu kan vi ta ut senare. Det vad vi tar ut nu kostar oss i en eller annan form senare. Vi har dessutom ett skatteutjämningsystem som äter en del av de intäkter vi tar så att vi till och med lite bestraffar helsingforsarna utan att de får nytt fullt ut av det.

Men i den här debatten så är det inte aktuellt nu att diskutera skattesatsen. Det har vi slagit fast och vi hoppas att nästa år förverkligas minst den budget som vi nu gör, och funderar vidare på hur vi skulle kunna balansera den ännu bättre.

9.11.2011

Tack.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Oker-Blom valitti tavalliseen helsinkiläiseen tapaan sitä, että helsinkiläisten verovaroja käytetään muunkin maan menoihin. Tästä valituksesta pääsisi eroon, jos meillä olisi vain yksi tulovero maassa, joka keräisi nykyistä progressiivisemmin tuloverot ja jakaisi ne sitten kunnallisiin palveluihin suhteessa asukasrakenteeseen ja siihen, että kuinka paljon asukkaat näitä palveluja tarvitsevat. Minusta on tosi merkittävää se, että Helsinki haluaa olla pääkaupunki ja taloudellisen kasvun keskus monessa suhteessa ja sitten ajatellaan, että helsinkiläisten ei tarvitsisi osallistua muun maan rahoittamiseen.

Ledamoten Oker-Blom (replik)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ydin minun sanomisissani on se, että minusta ei ole kohtuullista kerätä enemmän veroja kuin tarvitsemme, ei ole kohtuullista se, että kerätään veroja ja tehdään ylijäämää. Ymmärrän, että kerran voi niin tapahtua, jos on vaikeuksia ennakoida, mutta pitää olla uskallusta ja mahdollisuutta myös alentaa veroja, jos siltä näyttää, että päästään kuitenkin tasapainoiseen budjettiin. Nyt meillä on useita vuosia ollut toteutuma, joka on parempi kuin budjetti. Käytännössä pitää muistaa, että otetaan kuitenkin itseltämme, koska me olemme yhtä kuin helsinkiläiset.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Kannatan realistisia budjetteja, mutta onhan nämä rahat käytetty tähänkin asti sekä alibudjetoitujen sektoreiden rahoittamiseen että ennen kaikkea investointeihin.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kalasadaman rakennelmat, uudisrakennustoimenpiteet ovat alkaneet ja hyvä niin, toivottavasti saadaan vuokra-asuntoja ja miksei myös jonkinlaisia muita asumismuotoja tietenkin. Minua ihmetyttää vain se, että kaupunkisuunnitteluvirasto on julkaissut jossain mielettömiä piirustuksia näistä toimitiloista ja konttoreista, liiketiloista, joita on Helsingissä jo

9.11.2011

aika paljon tai sanottaisiinko ihan tajuttomasti tyhjillään. Kaupungin-suunnitteluvirasto, kaupunkisuunnittelulautakunta haluaa myös hätiköidä Hanasaari B -voimalaitoksen alasajoa mahdollisimman, as soon as possible, todella nopeasti. En ymmärrä oikein miksi, koska pienellä remontilla siitä saadaan aika toimiva yksikkö. Kuitenkin Vuosaareen oltaisiin pykkäämässä samanlaista yksikköä, ja tähän kuluu miljardeja rahaa. Nythän me puhumme budjetista, ja minä sanoisin, että nyt kannattaisi vähän funtsata myös huomista. Tämä on säästöhommia, jos puhutaan miljardeista.

Sitten vielä tähän, Hermannin kiviralli minua ihmetyttää siinä mielessä, että Hermannissa, anteeksi, Kalasatamassa louhitaan kiveä ja sinne varastoidaan ja siellä on satoja rekkoja päivässä, jotka kuljettavat sitä kiveä, pientä hiekkaa, soraa, sepeliä, mitä tahansa ympäri stadia. Että käytetäänkö tätä maata vuoteen 2016 myös muuhun paikkaustoimintaan? Eli me hermannilaiset ja vallilalaiset ja kalasatamalaiset saamme kunnolla sitä louhintaa plus sitä kivirallirekkapärinää vuoteen 2016, johon Destia on hakenut vielä jatkoa, siis vuoteen 2016 tästä päivästä. Kumma homma.

Positiivista on, että asia kaksi, tässä meidän raamatussamme huomaisin, että nuorten mielenterveyskuntoutujien Elvis-toiminta turvataan. Tämä tieto on minulle ja tuhannelle ihmiselle, jotka ovat allekirjoittaneet adressin, todella hieno tieto, myös näille työntekijöille, jotka ovat ammattitaitoisia.

Olen sen takia tästä asiasta innostunut, koska tämä on tuottanut nimenomaan tulosta tämä Elviksen toiminta. Itse asiassa tämä on hyvin edullista toimintaa, eli tällainen Elviksen toiminta turvattaisiin vuonna 2012 230 000 eurolla, se löytyy varmaan ja turvataan varmaan tänne budjettiinkin.

Tämä on simppele juttu, tämä on ainoa keino, jos ajatellaan, että 5 nuorta aikuista jää varhaistyöttömyyseläkkeelle mielenterveysongelmien takia päivittäin. Tämä on paljon parempi keino kuin avohoidot, joissa tupataan, ? lääkkeet tyypille ja sanotaan, että "mene kadulle tuosta noin". Niemikotisäätiön ELVIKSEN toiminta on hyvä juttu. Toivon tosiaan, jos tämä budjetti ja homma jatkuu, niin minä olen todella iloinen ja me olemme kaikki ihmiset siitä iloisia, uskoisin näin.

Kiitos.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

9.11.2011

Kokoomus-ryhmän puheenjohtaja Tatu Rauhamäki lainasi puheenvuoronsa alkuosassa muutaman vuoden takaisen budjettikäsitteilyn yhteydessä käytettyjä taloustilannetta kuvaavia lauseita, joiden yhteinen viesti oli epävarmuus. Tänäpä sama epävarmuuden tila varjostaa edelleen niin Helsingin, Suomen kuin laajemmassa mittakaavassa koko Euroopan talouden tilaa. Talousarviota ei ole tehty kenties koskaan aikaisemmin näin haastavassa ja epävarmassa taloustilanteessa. Laajasti katsottuna talouden tulevaisuutta onkin erittäin vaikea ennustaa, mutta vielä vaikeampi on sitä tulevaisuutta nähdä.

Velkaantuminen jatkuu myös ensi vuonna, mutta kiistämätön tosiasia on, että velkaantuminen on saatava vähenemään. Millä toimenpiteillä tähän päästään, siihen ei varmastikaan pelkästään tässä talousarviossa löydetä lääkkeitä. Investoinnit ovat luonnollisesti yksi, joka on näissäkin budjettineuvotteluissa noussut esiin. On todettava, että investointien laskevat hieman vuoden 2011 tasosta. Se onkin aivan oikea suunta. Samalla on todettava investointitason olevan edelleen kuitenkin varsin korkea, ja tähän tuleekin erityisesti kiinnittää huomiota tulevan vuoden aikana.

Myös toimintamenojen kasvu, se on asia, johon tulee aina kiinnittää huomiota, ei vain näinä niin sanotusti tiukkoina aikoina. Suomeksi sanottuna: on entistä tarkemmin tiedettävä, minne helsinkiläisten veronmaksajien eurot menevät.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan nostaa esiin muutamia huomioita talousarvioesityksestä. Pidän erityisen hyvänä kirjausta, jossa kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta varaudutaan lisäämään kaupunginhallituksen käyttöön varatulla määrärahalla, jolla on tarkoitus mm. pitää kaupungin kadut ja puistot sekä aukiot entistä siistimpänä. Tämä jos joku tuo turvallisuutta, ja ennen kaikkea myös se lisää osaltaan Helsingin vetovoimaisuutta ja luonnollisesti valovoimaisuuttakin.

Tärkeää on myös huomata ensi vuonna 2012 Helsingissä järjestettävät tapahtumat ja niihin varautuminen. On ilahduttavaa, että kaupunki panostaa tapahtumien saamiseksi Helsinkiin. Ensi vuoden tapahtumista tärkeimpiä ovat WDC-Helsinki-hanke, jääkiekon MM-kisat ja yleisurheilun EM-kisat. Näihin kaikkiin kaupunki kykenee ja pyrkii panostamaan hyvällä tavalla.

Yllätyksenä loppuun nostan muutaman asian pelastustoimeen liittyen. Sen toimintaympäristö kokee suunnitelmakaudella merkittäviä muutoksia. Toimintaa tullaan ohjaamaan uudistuneen pelastuslain sekä terveydenhuolto- ja ensihoitoasetuksen edellyttämään suuntaan. Yksi tärkeimmistä lainsäädännön mukanaan tuomista vaatimuksista on perus-

9.11.2011

tason ensihoitoyksiköiden henkilöstön lisäkouluttaminen uuden ensihoitoasetuksen vaatimalla tavalla. Tuo oli asia, joka aikanaan kun tuota lakia tehtiin, herätti paljon kysymyksiä, koska mikäli se ei olisi tuossa muodossa mennyt läpi, se olisi saattanut tuottaa Helsingille äärimmäisen suuria lisäkoulutuskustannuksia. Nytkin se on kallista, mutta jotain kuitenkin pystyttiin puskuroimaan.

Ensihoitoon liittyy lisäksi talousarviossa oleva kirjaus siitä, että ambulanssikaluston ajanmukaisuudesta ja riittävyyydestä huolehditaan. Kirjaus on hyvä, mutta tässäkin on kuitenkin hyvä muistuttaa, että ambulanssikaluston toimitus kestää osapuilleen vuoden, eli lähtökohtana voidaan pitää sitä, että vuoden 2011 loppupuolella mahdollisesti, jos olisi tilattu ajoneuvoja, ne olisivat olleet toimituksessa aikaisintaan ensi vuoden lopulla. Näin ollen asian tullessa seuraavan kerran esiin ensi vuonna ja mikäli tuolloin määräraha myönnetään, saadaan ensihoitoyksiköt toimitukseen vuoden 2013 lopussa.

Aivan lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, totean, että pelastustoimen investointiosuus vaatisi oman kokonaisuutensa tässä puheenvuorossa, mutta tyydyn vain toteamaan, että esim. kiireellisiin, erittelemättömiin peruskorjauksiin, joita ovat mm. kattovuodot, putkirikot ja vahingot, jotka on kaupungin ohjeen mukaan korjattava, niihin ei ole tällä kaudella määrärahaa valittu ja se tullaan kattamaan käyttömenoista, joka on jo alimitoitettu muutoinkin.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, rouva puheenjohtaja.

Hakolan äsken mainitsemat tapahtumat ensi vuonna ja lisäksi uusien kaupunginosien ja liikennejärjestelyjen rakentamisen yhteydessä poistuvat ja siihen liittyvät pysäköintipaikat, niin olisin halunnut kysyä, että onko tässä mitään mahdollisuutta, kun esim. rikesakkoja ja niiden keräämisiä mietitään, niin kehitettäisiin erikseen määrääjäksi anottava pysäköintilupa työtehtävien ja huoltoajojen tarpeisiin? Se helpottaisi nykyisestään mm. näiden korjausrakentamisyritysten ja tapahtuma- ja kotipalvelujen toimintaa, varsinkin näillä alueilla, missä nyt liikennejärjestelyt ja parkkipaikat muutenkin ovat sekaisin. Osaisiko joku vastata tähän?

Ledamoten Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

9.11.2011

Yritän pitäytyä nyt siinä alle 4 minuutissa. Ensi vuoden talousarviota on hyvä tukea. Kuten täällä on moneen kertaan todettu se, että velkaa otetaan vain investointeihin, jotta uusi Helsinki olisi entistäkin parempi. Mielestäni nämä investointikohteet ovat myös aivan oikeat. On totta, että uusilla asuinalueilla on oltava palvelut ja liikenneyhteydet kunnossa silloin kun asukkaat sinne muuttavat. Se on kaikkien osapuolten kannalta hyvä.

Ensi vuoden budjetissa panostetaan lapsiin, vanhuksiin, joukkoliikenteeseen, kulttuuriin, aika moneen – siis oikeastaan meihin kaikkiin helsinkiläisiin. Erityisen iloinen olen siitä, että näitä määrärahoja ohjataan ongelmien ennaltaehkäisyyn. Tätä tukee niin lasten iltapäivätoiminnan rahojen lisääminen sekä toisaalta sitten taas toisen asteen oppilaitoksissa keskeyttämisen vähentämiseen varattu raha. Ennen kaikkea näiden nuorten tavoittaminen ajoissa on tärkeää.

Tässäkin työssä kaiken perusta on hyvin toimiva ja tasokas perusopetus. Se on ihan ehdottomasti parasta syrjäytymisen ehkäisyä, ja siitä me Helsingissä voimme olla ensikin vuonna ylpeitä. Näitä hyviä helsinkiläiskouluja myös kadehditaan. Kyllä muualla maassa tiedetään, että Helsingissä on hyvät koulut. Onkin aivan oikein, että positiivisen diskriminaation rahoja lisätään. Näin saamme hidastettua ja jopa torjuttua koulujen eriytymistä. Helsinkiläiset vanhemmat voivat luottaa siihen, että se lähikoulu on paras koulu.

Hyvä asia on myös se, minkä valtuutettu Sumuvuori täällä nosti esiin, eli se, että ensi vuonna kulttuuriavustuksia nostetaan kunnolla. Peruspalveluiden toimivuuden rinnalla on upeaa se, että voimme mahdollistaa Helsingin hienon kulttuuritarjonnan.

Haluan kommentoida myös valtuutettu Sumuvuoren ajatusta siitä, että kertalipun voimassaoloaikaa pitäisi joukkoliikenteessä pidentää. Itse näen kyllä tätä tärkeämmäksi sen, että pystymme pitämään kausilippujen hinnat kohtuullisina. Meidän pitää saada joukkoliikenteeseen entistä enemmän kanta-asiakkaita, ja siksi ennemmin itse ohjaan näitä resursseja kausilippujen hintoihin satunnaiskäyttäjien sijaan, ja nythän näin tehtiin, niin se on hieno asia.

Mutta sitten, arvoisa puheenjohtaja, en halua nyt siis toistaa kaikkea siitä hyvää, mitä ensi vuoden talousarviosta on jo sanottu, mutta haluan nostaa esiin yhden tekstikirjauksen, johon liittyen toin mukani myös rekvisiittaa. Sain nimittäin tänäkin vuonna pyytämättä ja yllättäen Helsingin kaupungin rakennusvirastolta postia. Tänä vuonna ehkä osasin sitä jo odottaa, mutta kyllä hämmästelen sitä, että kaupungin yksi virasto lähettää tällaisen nimikoidun kalenterin ihan täysin pyytämättä ja yllättäen. Jotenkin en ihan ymmärrä, että näinä aikoina tällaiseen panos-

9.11.2011

tetaan, ainakaan jos tarkoitus on luoda HKR:stä positiivista kuvaa. Itselleni se ei sitä kyllä luo. Aika vanhanaikaiselta vaikuttaa koko putiikki.

Siksi oli erinomaista se, että ryhmienvälisissä neuvotteluissa saatiin tekstikirjaus siitä, että ensi vuonna selvitetään henkilöstölehtien ja vuosikertomusten siirtämistä sähköisiksi julkaisuiksi ja luopumista niiden painatuksesta. Tästä kiitos Kokoomukselle, niin kuin siellä valtuutettu Rauhamäki huutaa, ja erityiskiitos valtuutettu Luukkaiselle, joka tämän toi esiin. Toivottavasti tämä kirjaus saa nyt eri virastoja pohtimaan muutakin julkaisutoimintaansa, esim. näitä kalentereita. Koska tällaista turhaa emme tarvitse. Kyse on pienestä mutta silti tärkeästä asiasta.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Paneudun tässä puheessani vain yhteen asiaan: veteraani-ikäluokan liikkumiseen tähän budjettiin liittyen. Valtuutettu Bergholm kertoi, että nyt on taas virkamiehille kaupungissa palkanmaksuvaraa. Kahtena vuotena virkamiesten palkat ovat nousseet 13 % Suomessa ja eläkkeet noin 3 %. Tämä veteraani-ikäluokka, josta nuorimmat ovat syntyneet -26 ja vielä jollain olivat sodassa mukana, Lapin sodassa, ja sitä vanhemmat ovat tänä päivänä 85-vuotiaita. Kun eläkejärjestelmät luotiin vuonna -61, nuorimmat heistä olivat 35-vuotiaita. Heiltä oli jo näitä eläkelaskentavuosia 15 mennyt ja sitä vanhemmilla paljon enemmän. Heidän lähtöeläkkeensä olivat jo pienemmät. Näin elettiin vuoteen -75, että palkat ja eläkkeet nousivat samoilla prosenteilla, kunnes tultiin puoliväli-indeksiin. Eläkeläisiä alettiin rokottaa, ja sitten vihdoinkin taitetulla indeksillä vuonna -96.

16 vuoden aikana 14 kertaa eläkeläisten tulot ovat romahtaneet taitetun indeksin vuoksi. Kaksi vuotta on ollut sellaista, että on ollut samanlaista palkan nauttijalla ja eläkeläisellä, ja ensi vuonna tulee olemaan onneksi samanlaista.

Näin ollen tämä veteraani-ikäluokka, joka oli rakentamassa tätä maata, monet ovat hyvin köyhiä, tosi köyhiä. Ei niillä ole rahaa lähteä matkustelemaan bussilla, eivät ne tilaa Helsingin Sanomia eikä niillä ole televisiota. Ne lukevat ilmaislehtiä. Ja minä esitin, että tälle ikäluokalle voisi antaa, siis nythän veteraaneista sotainvalidit ja sotaveteraanit, rintamalla olleet, saavat tämän Helsingin vapaalipun, mutta lähinnä on puolisoista, leskistä ja niistä yksineläjistä, jotka ovat sitä ikäluokkaa. Niin minä sain kummallisen vastauksen. Kaupunginjohtaja kunnioitettavasti toteaa, että ne ovat jo aika vanhoja eivätkä ne pysty oikeastaan liikku-

9.11.2011

maan, että tarvetta ei oikeastaan ole. Sen jälkeen HSL vastaa, että se tulee hirmuisen kalliiksi. Onko tässä mitään järkeä? Toinen kertoo, että oikeastaan ei ole tarvetta. Jos ei ole tarvetta niin eihän se paljon mitään maksa, ja toinen sanoo, että tämä tulee älyttömän kalliiksi. Ja niin tämä homma sitten on hylätty.

En minä tässä nyt mitään esitä sen kummemmin muuta kuin, että jokainen vähän tahollaan miettisi, että oliko tämä vastaus mitenkään järkevä. Sen jälkeen tullaan toiseen asiaan, että hei valtuutetut, meiltähän on pelattu mahdollisuus vaikuttaa HKL:n lippuihin, siitä päättää porukka tuolla HSL:ssä, pikkuinen porukka. Kuinka me oikeastaan olemme pelanneet itsemme tähän tilanteeseen? Tässä olisi vähän enemmänkin miettimistä meille kaikille.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On tosiaan totta se, että Helsingin kaupunki ei ole koskaan käsitellyt talousarviota näin epävarmassa tilanteessa. Mutta ehkä lohdullista on se asia, että aivan varmaa on se, että mitä nopeammin tasapainotamme taloutemme, sen paremmin pärjäämme niissä talouden tyrskyissä, joita joka tapauksessa on edessä. Koko Eurooppa ja Helsinki ovat sen edessä, että luotolla ei enää pidä elää.

Talouden tasapainottamisen rinnalla on aivan olennaista katsoa, miten meidän helsinkiläisten eurot käytetään. Meillä on mittava määrä rahoja käytettävissämme. Jatkossa vähemmällä on saatava enemmän aikaan ja paremmin, aivan kuten ryhmämme puheenjohtaja Rauhamäki puheessaan totesi. Helsingin on tuotettava palveluitaan kustannustehokkaammin uudistamalla ripeästi vanhoja organisaatioita, tehostamalla tilankäyttöä ja lisäämällä tietotekniikan käyttöä palveluissa. Tämä siksi todellakin, että vapautuvat voimavarat voidaan kohdentaa perusasioiden kuntoon saattamiseksi, esim. perusopetus on pidettävä kunnossa näissä säästötalkoissa, ja velkaantumisen katkaisemiseksi.

Tärkeää on, että tässä työssä on meidän henkilöstömme vahvasti mukana, että korkein johto alhaalta ylös johtaa tätä uudistusta. Se on erittäin tärkeää, että olemme kaikki sitoutuneet. Siksi meidän onkin ripeästi tehtävä uudistus, jossa sosiaali- ja terveysasiat saadaan yhdeksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Samoin varhaiskasvatus ja päivähoito on siirrettävä omana kokonaisuutena sivistystoimen alle perusopetuksen rinnalle kokonaisuudeksi, jossa lapsi on keskiössä. Espoo ja Vantaa ovat nämä uudistukset jo tehneet ja odottavat Helsinkiä samaan uudistuneeseen joukkoon palvelujansa kehittämään.

9.11.2011

Mielestäni ensi vuoden talousarvion yksi pääviesti on se, että lasten ja perheiden palveluista halutaan Helsingissä huolehtia. Se on viisas investointi tulevaisuuteen. Iltapäivähoitoa vaille on jäänyt varsin moni ja etenkin varsin moni tokaluokkalainen. Kokoomuksen valtuustoryhmälle oli erittäin tärkeää se, että ensi vuoden budjetissa suunnataan lisävoimavaroja niin, että jokaiselle eka- ja tokaluokkalaiselle iltapäivähoitoon hakeutuvalla pitäisi jatkossa löytyä paikka.

Lasten päivähoidossa alle kouluikäisten lasten määrä kasvaa kaupungissamme edelleen, ja päivähoitopaikkoja tarvitaan koko ajan. Ensi vuoden talousarviossa ei vielä ollut riittävää vastausta koko tarpeeseen, ja tulevana vuosina päiväkotien on näyttävä entistä vahvemmin investointilistoillamme. Kaupunginjohtajalle sanon ja meille päättäjille sen, että hankkeiden siirtäminen ei säästä, koska lisätiloja on joka tapauksessa hankittava ja päivähoitopalvelut on järjestettävä. Meidän olisi nyt uskottava pikkuhiljaa, että perheet haluavat asua Helsingissä ja nähtävä nämä päivähoitopalvelut investointina.

Mukava uutinen oli myös se, ja mikä oli Kokoomukselle erityisen tärkeää on se, että luomuohjelmaa toteutetaan lisäämällä luomuruuan osuutta päiväkotien ruokailussa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun osin luotolla elämme Helsingissä, niin haluaisin nostaa esille myös sen, minkä tässä valtuutettu Rissanen hyvin nosti esille, että säästöjä on tavoiteltava isoista ja pienistä puroista. Kannustan samoin myös kaupunkia luopumaan kalliista painotuotteista. Se että virastot kutsuvat toisia virkamiehiä tai valtuutettuja painetuilla kutsuilla tai painetaan sellaisia asioita, mistä yritykset ovat jo luopuneet, niin meidän täytyy nyt luopua tästä ja säästää eikä vain selvittää. Myös vähän isommista puroista on hanke Guggenheim. Jos hanke ei todellakaan saa yksityistä rahoitusta, niin onko nyt sitten viisasta tässä taloudellisessa tilanteessa Helsingin yksin siihen verovaroin ryhtyä. Tätä selvitetään, mutta on hyvä todeta, että sen sijaan, että pohdimme sitä, että kaupunki laittaisi rahoja sellaisiin hankkeisiin, jotka ovat fiksuja vain yksityisellä rahalla, niin meidän pitäisi miettiä todellakin uusia, luovia tapoja rahoittaa aivan välttämättömiä hankkeita, kuten uusi lastensairaala. Siihen tarvitaan uusia, luovia rahoitushankkeita.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi totean, että Kokoomuksen valtuustoryhmälle oli tärkeää se, että vanhusten palveluihin tuli vahvistusta. Me haluamme huolehtia siitä, että ikäihmisten palvelut ovat Helsingissä kunnossa.

9.11.2011

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin vastata valtuutettu Sarkomalle, että Guggenheim-museo mahdollisesti, jos se tulee, on samansuuntainen kuin lastensairaala. Eli Guggenheim-museo tuo meille rahaa, ja lastensairaala voidaan sitten rakentaa niillä varoilla. Ne eivät ole vastakkaisia.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade fru ordförande, arvoisa valtuusto.

Ekonomins osäkerhetsmoment kastar sin skugga över vårt festår och över designåret 2012 när vi då dessutom skall ta ställning både till centrumbibliotek och till Guggenheim. Inne i dimman gäller det att hålla huvudet kallt och försöka hålla kursen. Om ekonomins helhetsläge drastiskt förändras måste vi vara beredda att förhålla oss till de stora investeringar om 660 miljoner euro, trots att vi just nu befinner oss mitt i det här gigantiska stadsombyggnadsprojektet som vi någonsin har sett.

Helsingin Energian omistuspolitiikka tulee olemaan meille tulevana vuonna ja myös seuraavina suuri haaste. Meidän olisi täällä osattava tehdä oikeita päätöksiä oikeaan aikaan, jotta energiatuotanto sekä sähkön että lämmön yhteistuotannon suhteen voidaan turvata ja lisäksi kaupungin omaisuuden arvo säilyttää.

Tack till den politiska behandlingen av budgeten, som bland annat gick in för eftermiddagsvård för alla första- och andraklassister. Med tanke på hur många platser som fattades i eftermiddagsvården denna höst är det här rätt väg att gå.

Myös lisäraha luomuruokaprojektin läpiviemiseksi, kuten valtuutettu Sarkomaa tässä edellä jo mainitsi, oli hyvä asia. TA-aloitteiden vastuksista käy ilmi, että kaupungissa tullaan panostamaan Palmian ja ope-tusviraston yhteiseen kehitysprojektiin, niin että myös kouluruokaa voidaan kehittää. Tästä on hyvä jatkaa, jotta tulevaisuudessa saamme vähemmän lisäaineita sisältävää kouluruokaa koululaisille, joko niin et-tä Palmia tai joku muu toimija kilpailutuksen tai sopimisen myötä muut-taa omaa tapaansa toimia ja tuottaa. Koska vaadimme Energialta ympäristöystävällisyyttä, olisi meidän tietenkin edellytettävä sitä myös lii-kelaitokseltamme Palmialta, jotta sen toimintatavat olisivat ekologisesti kestäväällä pohjalla tässä isossa ruokatehtaassa.

Kouluverkkojen suhteen on hyvä alkaa tiedostaa, että lapsimäärät pien-ten lasten suhteen ovat jälleen nousussa. Olemme ohittaneet pohjan,

9.11.2011

ja siten varhaiskasvatus ja opetustoimi onkin monen ongelman edessä, kun päivähoidon paikkoja varsinkin kantakaupungissa on liian vähän.

Keskustelu kaksikielisistä kouluista on selkeästi tuonut esiin suomenkielisten perheiden toiveen saada lapsilleen vaivattomampaa ja helpompaa ruotsin kielen opetusta. Kansalliskielten oppimisen tulisikin olla helpompaa kuin mitä se tällä hetkellä on, ja tähän toiveeseen meillä on jo olemassa hyvät ja toimivat ratkaisut, nimittäin vuosikymmeniä toimineet kielikylpytarhat ja koulut. Tämä järjestelmä on tieteellisessä tutkimuksessakin osoittautunut tehokkaaksi. Kielikylvyn läpikäyneet taitavat suomen kielen yhtä hyvin kuin suomenkielistä koulua käyvät, ruotsin kielen melkein yhtä hyvin kuin sitä äidinkielenään puhuvat ja sitä seuraavat vieraat kielet, kuten englannin, venäjän, ranskan, paremmin kuin muut koululaiset. Tämä Vaasan yliopiston tutkimustiedon mukaan.

Ainoa ongelma näiden kielikylpykoulujen ja -tarhojen suhteen on paikkojen puuttuminen. Se että näistä ei yleensä edes tiedoteta, koska niihin on pyrkiä. Tiedämme tällä hetkelläkin ongelman ja keskustelun Kalion ja Lauttasaaren tilanteessa, jossa kielikylpy-päiväkotipaikkoja ollaan vähentämässä. Näillä sanoilla toivon, että jatkamme tätä meidän erittäin hyvän koulujärjestelmämme tehokasta kehittämistä.

Tack.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluan ensinnäkin ilmaista tyytyväisyyteni siihen, että budjettineuvotteiluissa saatiin lisäpanostusta eka- ja tokaluokkalaisten iltapäivätoimintaan, mistä olin itsekkin tehnyt ainoan talousarvioaloitteeni. Iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä on viime vuosina voimakkaasti lisääntynyt, ja esim. täksi lukuvuodeksi ei ole kyetty tarjoamaan paikkaa oikeastaan paljon kenellekään tokaluokkalaiselle. Nyt saatu lisämääräraha varmistanee sen, että kaikki halukkaat eka- ja tokaluokkalaiset mahduvat ensi vuonna iltapäivätoiminnan piiriin. Käytän tässä potentiaali-muotoa sen takia, että tämä edellyttää aina sitä, että meillä on niitä iltapäivätoiminnan tarjoajia. Myös hakijoiden määrä vaihtelee vuosittain, mutta ihan hyvältä näyttää.

Jaettavaa kakkua pitää kuitenkin myös kasvattaa. Ilahduttavaa onkin se, että talousarvioon lisättiin hyviä tuottavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kirjaukset ovat tosin erittäin varovaisia, kuten että palvelusetelikokeilun perusteella kehitetään palveluseteliperusteista palvelutuotantoa. Olisi tärkeää, että nyt käynnissä olevat palveluseteli-

9.11.2011

kokeilut vakinaistettaisiin ja palveluseteliperusteissa tarjontaa rohkeasti lisättäisiin.

Toinen lupaava – vaikka sekin turhan varovainen – kirjaus koskee palvelualoitekäytännön selvittämistä ja mahdollista kokeilemista kaupunginhallituksen erikseen määrittämällä tavalla. Palvelualueitten menettely on hieno ruotsalainen keksintö, jota meidän kannattaisi kokeilla. Tässä on jo useampikin valtuutettu täällä viitannut palvelualoitteeseen, joten en käy toistamaan sitä, mitä on jo kerrottu. Joka tapauksessa, se on mahdollista ottaa käyttöön kunnan omalla päätöksellä ja myös itse päättää, mitkä tuotetut palvelut kuuluvat menettelyn piiriin, eli mistä palveluista niitä aloitteita otetaan vastaan.

Tarvitsemme koko maassa kipeästi uudistuksia, joilla julkisten palvelujen tuottavuutta voitaisiin parantaa ja kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa palauttaa. Helsinki voisi tässä nimenomaan olla suunnan näyttäjänä.

Palvelualoitteessa on hienoa se, että kaupunki veloitettaisiin laskemaan oman toimintansa kustannukset, mikä on tuottavuuden lisäämisen edellytyksenä ylipäänsäkin. Toivottavasti palvelualoitteesta kuul-laankin pian lisää.

Se että kaupungissa on toimivat markkinat, siis kilpailua, parantaa myös julkisten palvelujen tuottavuutta. Se, että markkinoilla on puolestaan useita keskenään kilpailevia tuottajia, pitää palvelujen tuotantokustannukset kurissa ja pakottaa tekemään palveluinnovaatioita. Minä painotan sitä, että on tärkeää, että tuottajia on useita. Menetämme nopeasti usean tuottajan mallista saatavat hyödyt ja kustannusedut, jos julkisen koneiston ulkopuolinen tarjonta keskittyy vain muutamalle yritykselle.

Myös pienten ja keskisuurten yritysten on siis pystyttävä tarjoamaan palvelujaan kaupungille, ja niillä on oltava aito mahdollisuus menestyä tarjouskilpailussa. Tätä on hoettu useasti, mutta esim. äskettäin tehdyn vammaisten palveluasumisen kilpailutuksen kriteeristö oli sellainen, että käytännössä vain isot yritykset kykenivät menestymään siinä. Esim. referenssikohteiden lukumäärä ja olemassa olevan palvelutoiminnan laajuus olivat tällaisia kriteerejä, jotka eivät ainakaan minun mielestäni mitenkään paranna toiminnan laatua, mutta käytännössä ne estivät pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisen kilpailuun. Tällaisia pitää jatkossa välttää, ja siitä olenkin tehnyt tänään valtuustoaloitteen.

Kiitos.

9.11.2011

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen kiinnitti mielestäni huomiota erittäin tärkeään asiaan, siihen, että miten pienet ja myös mikroyritykset voisivat päästä paremmin mukaan näihin kaupungin järjestämiin kilpailutuksiin, nimittäin niitä varmasti myös tarvitaan.

Valtuutettu Nurmela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun pilviä kerääntyy Helsingin taivaalle, kuten Pajusen Jussin esityksen viimeisessä kalvossa näkyi, on syytä miettiä, että miten asioita voisi tehdä fiksummin. Kun verrataan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantoa esim. Vantaaseen, Espooseen, Ouluun ja Tampereeseen, niin me käytämme vuodessa 7 % enemmän rahaa näiden palveluiden tuottamiseen, ja se on 160 milj. euroa rahassa. Toivoisin sellaista ajattelua, että näitä voitaisiin verrata aina vaalikausittain, kun pyörä usein keksitään 4 vuoden välein uudestaan, niin se tekee muuten sitten 640 milj. euroa.

Tämä 7 % on toki suuntaa-antava, koska eroamme monessa suhteessa muista suomalaisista kunnista, mutta suuntaa-antavuutta ehkä lisää se, että PHL:n ja Kuntaliiton selvitykset ovat osoittaneet ja esittäneet suurempiakin kustannuseroja juuri sosiaali- ja terveyspalveluissa. Esim. Tampere ja Vantaa ovat suhtautuneet huomattavasti ennakkoluulottomammin palveluntuotantotapoihin ja ovat edistäneet myös oman kaupungin palveluntuotannon vertailtavuutta muihin palveluihin.

Helsingissä sosiaali- ja terveyspuolella oikeastaan ainoastaan sosiaali-toimi on lähtenyt avaamaan omaa palveluntuotantoaan ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa tehtävälle yhteistyölle ihan palvelustrategian kautta tehtävin kirjauksin. Sosiaali-toimi tällä hetkellä ostaa ulkopuolisilta tuottajilta yli 200 milj. eurolla palveluita vuosittain, mukana on järjestöjä, yrityksiä, isoja ja pieniä jne.

Ehkä 160 miljoonaa on liioittelua, mutta jos me pääsisimme edes 10 %:iin siitä 160 miljoonasta, niin olisimme kirineet jo melkein kaikki ne lisäykset, joita toki suurelta osiltaan hyvässä budjettisovussa ryhmät saavuttivat. Uskon, että Kokoomuksen kirjaama ja Kokoomuksen aloitteessa yhteistyössä budjettikirjaan kirjattu tavoite palvelualoitteen selvittämisestä tulee edistämään tätä tavoitetta palvelutuotannon tuottavuuden kehittämisestä ja laadun kehittämisestä.

9.11.2011

Ruotsissa jo yli 30 kuntaa on ottanut käyttöön palvelualoitekäytännön aina Tukholman ja Uppsalan tyyppisistä isoista kaupungeista pieneen Övertorneån kuntaan sekä Tukholman läänin maakäräjiin. Lokakuuhun 2010 mennessä Ruotsissa oli tehty yhteensä 210 palvelualoitetta, joista 55 oli tehty Uppsalaan. Nämä palvelualoitteet Uppsalassa vaihtelivat vanhustenhuollosta ateriapalveluiden kautta aina viheralueiden kunnossapitoon. Uppsalan kunnan prosessijohtajaa haluan lainata teille, arvon valtuutettukollegat, sen verran. Hän nimittäin mainitsee, että ”palvelualoite on opettanut, kuinka meidän tulee tarkastella omaa toimintaamme ja miten markkinat näkevät toimintaamme. Laajemmin tarkastellen palvelualoite antaa myös palautetta siitä, kuinka voimme kehittää hankintojamme ja omaa toimintaamme.”

Tämän palvelualoitteen sisältöhän on se, että erikokoiset yritykset, järjestöt ja muut toimijat voivat ja saavat esittää kunnalle uudenlaisia tapoja tuottaa palveluita. Haluan muistuttaa, että sosiaalilautakunta keväällä 2010 lausui: ”Toimintatavan käyttöönotto auttaisi saamaan laajemmat piirit mukaan miettimään uusia toimintatapoja tuottaa hyvinvointipalveluita, ja samalla se aktoivisi julkista tahoa itse miettimään omaa toimintaansa.”

Kiitos.

Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Näitä palvelukustannuksiaahan on verrattu suurten kaupunkien kohdalla, ja eroja on, mutta jäin nyt valtuutettu Nurmelan puheenvuoron johdosta kysymään, että mikähän osuus tässä palveluitten eri hinnoittelussa eri kaupungissa on sisäisillä vuokrilla. Helsingissähän tilojen vuokrat, tilat, ovat kalliita, ja tämä ikään kuin laskennallinen tekijä tekee tämän eron, ainakin osan tästä erosta.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Nurmela väitti, että ainoastaan sosiaalivirastossa on ostopalveluja. Kyllä ostopalveluja on aika paljon myös terveystieteiden puolella, ja siellä myös palvelusetelikäyttö on erittäin hyvin hanskassa tällä hetkellä. Kyllä sitä tehdään monessa muussakin hallintokunnassa.

9.11.2011

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan valtuutettu Lohen vastauspuheenvuoro alleviivasi juuri sitä tarvetta, minkä vuoksi tämä palvelualoitteikäytäntö ja yleisemminkin käytännöt, jotka edistävät meidän omaa kustannuslaskennan parantumista ja nimenomaan näiden kustannusten vertailua yli kunta- ja yli sektorirajojen, miksi nämä ovat niin tärkeitä aloitteita. Hyvä kysymys on, että mitä osuutta näistä kustannuksista, niin kuin valtuutettu Lohi sanoi, vastaavat esimerkiksi tilat tai muut. Tämän vuoksi näkisin, että tämän palvelualoitteikäytännön aluksi huolellinen selvittäminen mutta sitten ehdottomasti kokeileminen olisi erittäin perusteltua.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Ainakin minun virkamiehenä ollessani tässä kaupungissa kyllä vertailtiin erilaisten yksiköiden ja eri toimintojen kustannuksia hyvin ahkerasti, myös ulkopuolisiin tuottajiin. Minä ihmettelen sitä, että kun Helsingin kaupungilla on todella monenlaisia yksiköitä, miksi kaupunki ei tee jatkuvasti kunnollista analyysia niiden eroista ja mikseivät hallintokuntien talousjohdot ja suunnittelujohdot myös käytä näitä sitten johtamiseen.

Minun on vaikea uskoa, että se, että ulkopuolella ihan toisenlaisilla periaatteilla toimivien yritysten ja kaupungin keskimääräisten kustannusten vertailusta olisi paljoakaan hyötyä. Sen sijaan tällainen oman toiminnan analyysi, siitä olisi paljon enemmän.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Lohi kiinnitti juuri oikeaan asiaan huomiota, eikä sillä ole mitään tämän palvelualoitteikäytännön kanssa tekemistä, koska tunnettu totuus on se, että eri kaupunkien kustannusten vertailussa on pitkään jo tiedetty tämä heikkous, että se laskentapohja, millä kustannuksia verrataan, on ollut erilainen eri kaupungeissa. Juuri esim. tämä sisäisten vuokrien ym. vyörytysperiaatteiden yhtenäisyys on haitannut tätä yhdenvertaista vertailtavuutta. Tähän ei ole tähän mennessä saatu korjauksia, ja sen johdosta näihin vertailuihin pitää aina suhtautua kriittisesti.

Valtuutettu Peltokorpi

9.11.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensimmäiseksi kannatan valtuutettu Kiviniemen ponsiesitystä.

Hyvät valtuutetut.

Tässä on käyty voimakasta ja värikästäkin keskustelua palveluiden järjestämisestä budjetin yhteydessä, ja laitanpa omankin lusikkani tähän samaan soppaan osittain. Valtuutettu Männistö puhui palvelualoitteikäytännöstä. Olen kyllä itsekkin sitä mieltä, että meidän on erittäin hyvä aina tiedostaa sekä omien palveluidemme laatutasoa että niiden kustannuksia. Väitän kyllä, että meillä esimerkiksi laatua seurataan varsin tarkkaan, ja monella kaupungin työpaikalla tähän laadunseurantaan kuuluu myös käytännön työntekijöitä aika paljon työaikaa, mutta tätä voidaan tietenkin edelleen tehostaa.

En ole vastustamassa sitä, että erilaisia palvelualoitteikäytäntöjä selvitetään, mutta mikäli ajatuksena on yksiniittisesti se, että ulkopuolinen palvelu olisi aina laadultaan parempi, en ole kyllä kannattamassa minäkäänlaisia palvelualoitteikäytäntöjen selvittämisiä, koska on selkeästi todettava, että meidän kuntalaisemme pitävät Helsingin kaupungin tuottamia julkisia palveluja pääsääntöisesti erittäin hyvälaatuisina ja ovat tyytyväisiä myös saamaansa palveluun. Minun mielestäni myös kaupungin työntekijöitä kohtaan on väärin, että me julkisesti esitämme kannanottoja, että julkinen palvelu olisi jotenkin automaattisesti, lähtökohtaisesti heikompi tasolta kuin yksityinen palvelu. Se ei voi olla ikinä lähtökohtana siinä, kun me lähdemme selvittämään palveluja tai niiden kustannuksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungilla on lähes 40 000 työntekijää. Viimeisen viiden vuoden aikana työntekijämäärä on hiljalleen hieman kasvanut, mutta meillä on varsin paljon työntekijöitä, jotka ovat pian eläköitymässä. Ryhmäpuheenvuorossamme nostettiin esille hiljaisen tiedon siirtymisen, ja näen sen erittäin suurena kysymyksenä myös siinä, miten me pystymme jatkossa turvaamaan palveluiden hyvän laadun. On huomioitava aina työntekijän eläköityessä se, että uusi työntekijä ja vanha työntekijä voisivat olla jonkin aikaa yhtä aikaa töissä, jotta hiljaisen tiedon siirtyminen olisi mahdollista. Vain sillä tavalla voimme varmistaa sen, että näissäkin tilanteissa, kun meillä tuhansia ihmisiä on jäämässä eläkkeelle, palveluiden laatu myös kaupungin omassa toiminnassa säilyy moitteettomana ja hyvänä.

Arvoisa puheenjohtaja.

9.11.2011

Toisena asiana haluan nostaa esille sen, että kaupunki on varsin suuri kiinteistömassin omistaja ja meillä on sen omistajana varsin suuri velvoite myös siinä, että minkälaisen työpaikan ja toimintaympäristön me tarjoamme sekä työntekijöille että erityisesti lapsille ja nuorille esimerkiksi päiväkodeissa ja kouluissa. Julkisuudessa on viime vuosina varsin paljon keskusteltu koulujen ja päiväkotien homeongelmista, ja taitaapa olla ensimmäinen kerta, kun Suomessa on vietetty koululakkoa nyt ihan viime aikoina koulun homeongelmien ja kosteusvaurioiden takia vanhempien organisoimana. Helsingin kaupunki kiitettävästi on kiinnittänyt tähän asiaan huomiota, ja budjetissa ensi vuonna tullaan satsaamaan taas hieman enemmän homevaurioiden ja kosteusongelmien korjauksiin, mutta väitän, että tämä summakaan ei ehkä vielä ole aivan riittävä ja meidän korjausvelka ehkä tulee kasvamaan. Siksi tähän asiaan on jatkossa kyllä kiinnitettävä vielä enemmän huomiota. Lainsäädännösäkin halutaan turvata työntekijöille ja myös koululaisille terve ja turvallinen työympäristö.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Ensi vuoden talousarvio on minulle kolmas, ja kolmatta vuotta peräkkäin talouden näkymät on aina vain epäselvät ja jaossa on lähinnä niukkuutta. Tilanteeseen nähden talousarvio on kuitenkin mielestäni maltillinen, ja kannatan sen hyväksymistä. Ainahan tietysti olisi mukavampaa, jos rahaa olisi enemmän, mutta minun poliittinen urani ei missään nimessä tule olemaan niin pitkä, että pääsisin koskaan jakamaan lisää rahaa kaikille tarvitseville.

Olen tyytyväinen siihen, ettei mielenterveyspalveluista ole tingitty. Mielenterveyskuntoutujien hoitoketjut ovat tökkineet pahasti viime vuosina, ja ihmiset ovat joutuneet odottamaan palveluasumipaikkaa sairaalassa, mikä on ollut kallista ja epätarkoituksenmukaista. Nyt asiaan on viimein puututtu ja asumispalveluihin on osoitettu 2,5 miljoonan euron lisämääräraha, jolla on tarkoitus saada noin 50 lisäpaikkaa mielenterveyskuntoutujien ja alle 65-vuotiaiden asumispalveluihin. Tämä määräraha on suorastaan budjetin helmi. Määrärahan käytöstä päättää kaupunginhallitus, ja sitä valmistelee erillinen työryhmä. Arviolta 30 asumispalvelupaikkaa on tarkoitus suunnata mielenterveyskuntoutujille. Tällä hetkellä jonotilanne on hyvä ja jonossa on alle 10 ihmistä. Suurimmillaan jonossa on kuitenkin ollut lähes 100 mielenterveyskuntoutujaa, joten jää nähtäväksi, onko panostus riittävä. Jotta mielenterveyskuntoutujien jonotilanne pysyisi tyydyttävä jatkossakin, teen seuraavan ponsiesityksen:

9.11.2011

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mielenterveyskuntoutujien asumispalvelupaikkajonon kasvamiseen puututaan nopeasti.

Talousarvioon tehtiin myös tärkeä kirjaus nuorten mielenterveyskuntoutujien Elvis-hankkeen rahoituksen jatkosta. Elvis-hanke on kuntoutujille mielekäs ja tehokas sekä kaupungille edullinen, koska se perustuu osittain vapaaehtoistyöhön ja vertaistukeen. Mielestäni järjestöavustuksiin panostaminen ylipäättään on järkevää. Terveyskeskus on järjestöavustusten suhteen erittäin nihkeä. Ihmettelen, että sosiaalivirasto myöntää järjestöavustuksia noin 4 miljoonaa euroa vuodessa, mutta terveyskeskuksen järjestöavustusten kokonaissumma on noin kymmenesosa sosiaaliviraston avustussummasta. Ensi vuodeksi terveyskeskuksen järjestöavustuksiin lisättiin 150 000 euroa, mikä on lähinnä hyvä alku. Toivon, että sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen mahdollinen yhdistäminen tulevaisuudessa tuo helpotusta ei pelkästään mielenterveyskuntoutujien vaan kaikkien muidenkin hoitoketjujen toimivuuteen ja että järjestöavustusten jakamiseen saadaan jokseenkin yhtenäinen linja. Se linja saisi mielellään olla lähempänä sosiaaliviraston kuin terveyskeskuksen nykykäytäntöä.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on tuolla Helsingin vaakunassa tuo vene, ja se on ollut aika vakaa vuosikaudet, ja niin tämä meidän budjettikin on ollut, vakaa ja kulkee tiettyyn suuntaan erilaisella vauhdilla. Nyt tehty sopu ryhmien välillä tämän budjetin osalta on ihan hyvä asia. Euromääräisesti se edustaa varsin vaatimatonta osaa, mutta joka tapauksessa se toivottavasti antaa myös tuleville suunnitelmille suuntaa, mihin kaupunkia pitäisi kehittää. Jotenkin joskus tuntuu, että tuo meidän vaakuna on osoitus on myös tämän valtuuston eräänlaisesta vakaudesta. Emme me paljon hätkähdä, mitä ulkopuolella tapahtuu. Esimerkiksi se näkyy siinä, että emme me todella ole puuttuneet esimerkiksi Helsingin asuntotilanteeseen. Se on aika häpeällinen 2010-luvulla. Tuntuu, että asunnon tarvisijoiden määrä vain kasvaa ja me olemme tyytyväisiä niihin kirjauksiin, joita olemme saaneet MA-ohjelmaan, välittämättä siitä, mitä sitten itse asiassa niille käytännössä tapahtuu.

Minua huolestuttaa kovasti, emmekä me ole valmiita tekemään sellaisia radikaaleja ratkaisuja, joilla voitaisiin tilanteeseen vaikuttaa. Ryhmämme taholta, Tea Vikstedt etunenässä, olemme esittäneet oman rakennustuotantoyksikön tai -yhtiön perustamista, joko Helsinki yksinään tai esimerkiksi naapurikuntien kanssa, ihan vain sen takia, että saisim-

9.11.2011

me todella selvää siitä, mitä asuntorakennus- ja muussa rakennustuotannossa pääkaupungissa tapahtuu. Voisimme olla mukana siinä kilpailussa, jota pidän hyvin suurelta osin näennäisenä nykyrakentajien osalta ja jossa kustannustaso on hilattu mahdollisimman korkealle ja voitot taattu näille tuotantoyhtiöille. Emmekö me voisi olla mukana tässä kisassa osoittamassa, mikä on rakennusten hinta ja ennen kaikkea myös rakentamisen laatu? Me olemme nyt ostaneet kai aivan riittävästi jo valmiiksi homeisia uusia rakennuksia, ja jo tämän pitäisi sanoa se, että jotain pitäisi tällä alalla tehdä. Tähän viitaten esitän hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet vaikuttaa rakentamisen laatuun ja rakennusalan markkinoihin perustamalla oma rakennusyksikkö.

Hyvät ystävät.

Haluan vielä tässä sanoa, kun muutama sekunti jäi aikaan, että meidän kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt hyvää työtä kaupungin kehittämiseksi myös alueellisesti, mutta joskus tuntuu siltä, että Hjallicksen torni on pystyssä ennemmin kuin meillä on oma tornitalokaavamme Pasilasassa valmiina. Miettikääpä tätä, ja alkäämme antako enää päätösentekoa myöskään käsistämme muualle, niin kuin nyt on lippuasiassa käynyt.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi kannatan valtuutettu Saarnion tekemää ponsiehdotusta.

Suomalaisen terveystalouden tavoitteena on ollut pitkään terveyserojen kaventaminen. Tavoite on perusteltu, koska eri tutkimusten mukaan etenkin koulutettujen ja hyvätuloisten miesten terveydentila verrattuna työttömien ja vähemmän koulutusta omaavien miesten välillä on erittäin suuri. Vaikka terveystaloudellisesti tavoitteena on ollut terveyserojen supistaminen, näin ei ole tapahtunut, vaan juuri päinvastoin. Erot ovat lisääntyneet voimakkaasti. Syyt tähän kehitykseen ovat moninaiset. Ne liittyvät työllisyyteen, koulutukseen, perhe-elämään, taloudelliseen asemaan, mutta myös terveyspalvelujen saatavuuteen ja käyttöön. Suomalaiset terveyserot ovat jatkuvan kansainvälisen terveystalouden silmätikkuna. Pohjoismaisena hyvinvointivaltiona tilanne on sietämätön, ja meidän on kyettävä pysäyttämään terveyserojen kasvu ja kuroma ne umpeen lähivuosien aikana. Suomalaisen terveydenhuollon erikoisuutena on niin sanottu monikanavainen rahoitus ja kotitalouksien muihin eurooppalaisiin maihin verrattuna erittäin suuri omavastuu palvelu-

9.11.2011

jen kustannuksista. Näitäkin puutteita on kyettävä lähitulevaisuudessa korjaamaan.

Sosialidemokraattien budjettitavoitteena ollut terveystakeskusmaksun poistaminen on siksi merkittävä terveystepoliittinen ja väestöryhmien tasa-arvoista kohtelua edistävä tavoite. On hyvä, että asiaa nyt selvitetään, mutta vielä tärkeämpää on saada asiasta päätös jo vuoden 2013 budjettiin. Olemme laskeneet, että terveystakeskusmaksun poisto maksaisi noin 2,6 miljoonaa euroa nettona, mutta sen yhteiskuntapoliittiset vaikutukset tulevat olemaan erittäin suuret, kun helsinkiläisistä entistä suurempi osuus eläköityy ja jää silloin työterveydenhuoltopalvelujen ulkopuolelle ja siirtyy terveystakeskukseen käyttäjiksi. Nyt jo joukko pienituloisia eläkeläisiä ja työttömiä ovat käyttäjille maksuttomien työterveyspalvelujen ulkopuolella. Tähän eriarvoisuuteen kiinnittävät kansainväliset terveystepoliitikot jatkuvasti huomiota. Terveystakeskusmaksun poistaminen tasoittaa tätä taloudellista eriarvoisuutta palvelujen käytön ehtona. Sellaiset uhkakuvat, että maksun poisto aiheuttaisi niin sanottuja turhia käyntejä, ovat pelkkää pelottelua. Niitä eivät asiasta tehdyt käyttötutkimukset tue ollenkaan. Terveystakeskusmaksun poisto on järkevä terveystepoliittinen ja väestön tasa-arvoa tukeva asia. Se on toteuttava vuoden 2013 budjetissa.

Terveystakeskusmaksun poistamisen ohella perusterveydenhuollon kehittämiseen on satsattava voimakkaasti. Nykyinen terveydenhuollon pahin pullonkaula myös Helsingissä on perusterveydenhuollon riittämättömän toimintakyky. Sitä on Helsingissä kehitettävä voimakkaasti niin, että se muodostaa vahvan kivijalan terveystepalvelujärjestelmän toiminnalle. Se on parasta taloustepoliittikkaa tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kannatan vuoden 2012 talousarvion hyväksymistä. Tässä omassa puheenvuorossa haluan kiinnittää huomiota muutamaaan asiaan, joilla on vaikutuksia hyvin pitkälle.

Ensinnäkin kiitos budjettineuvottelijoille. Budjetin lisäyksiä olivat melko maltillisia, mikä onkin välttämätöntä tässä taloudellisessa tilanteessa, mutta oikeisiin asioihin puututtiin, mukaan lukien 1.-2.-luokkalaisten iltapäivätoiminnan turvaaminen. Tämä on mielestäni hyvä esimerkki toimenpiteestä, jossa asukaslähtöisesti on vastattu muuttuviin tarpeisiin, eli koululaisten tarpeeseen saada turvallinen paikka ja mielekäs tekemistä pitkiksi iltapäiviksi, kun vanhemmat ovat töissä. Joustavuutta

9.11.2011

ja asukaslähtöisyyttä tarvitaan julkisilta palveluilta, jotta ne pysyvät kilpailukykyisinä.

Valitettavasti joustavuus ja järkevät päätökset eivät aina näytä ulottuvan ylikunnalliseen päätöksentekoon. Tästä esimerkkinä energiatehokkuusneuvontaa antava ilmastoinfo, jonka yhteisen pohjan Espoo juuri äsken kaatoi. Jos edes tällaisia pieniä asioita ei pystytä tekemään yhdessä, miten pääkaupunkiseutu pystyy tekemään kauaskantoisia ratkaisuja seudun kokonaisetua ajatellen? Rusinat pullasta -ajattelu ja kuntien välinen kilpailu ei ole pitkällä tähtäimellä kenenkään etu.

Talouden epävarmuuden aikana ei kuitenkaan pidä lannistua ja tehdä taantumuksellisia päätöksiä. Kuten ylikunnallisessa päätöksenteossa, myös kaupungin omassa päätöksenteossa tulee ajatella kokonaisetua. On edullisempaa tehdä investointeja valmiin kaupunkirakenteen jatkeeksi. Kaupungin suunnittelun kannalta on perusteltua, että päätös Hanasaaresta tehdään tänä vuonna, kuten valtuusto on itse itselleen tavoitteekseen asettanut. Täällä onkin viitattu Hanasaaren toimintaan monessa puheenvuorossa. Päätös on todella suuri ja olisi toivottavaa, että sitä tehtäessä ajatellaan todellakin kaupungin kokonaisetua eikä pelkästään Helsingin Energian tuloutusta. Jos Hanasaaren päästään rakentamaan, on tilaa noin 300 000 kerrosneliömetriä ja myyntituloja tulee pelkästään tonttien myynnistä arviolta noin 120 miljoonaa euroa, ja tähän päälle vuokratulot ja verotulot. Minusta ne perustelut, joita on käytetty päätöksenteon lykkäämiseen, siitä ettei tietoa ole tarpeeksi, ovat kummallisia, koska asiasta on tehty hyvin monia selvityksiä. Rohkeutta päätöksentekoon täytyy olla. Asuntotuotannon tavoitteet ovat kovat, ja moni on huolissaan asuntojen riittämättömyydestä ja kalleudesta. Tällaisella päätöksellä vaikutetaan myös tähän asiaan.

Mielestäni Helsingiltä on puuttunut selkeä strategia yritystoiminnan ja liiketilojen sijainnista ja keskittämisestä. En usko, että niiden ripottelu jokaiselle metroasemalla tuottaa sellaista synergiaa, jota yritykset sijoitamisvaihtoehtoja miettiessään arvostavat. Kalasatamassa ja Keski-Pasilassa on potentiaalia tällaiseen keskittämiseen. Molemmat ovat valmiiksi erinomaisten liikenneyhteyksien varrella metron ja junaradan varrella. Lisäksi Kruunuvuoren sillan suunnittelu on lähes mahdotonta, jos Helsingin Energian tulevat kuljetukset jatkuvat ja lisääntyvät, koska silta pitäisi suunnitella avattavaksi ja se olisi mahdollisesti useita tunteja päivässä auki.

Lopuksi haluan kiinnittää huomiota uusiin asuinalueisiin ja niiden rakentamiseen, muun muassa Jätkäsaareen, Kalasatamaan, Kruunuvuoren rantaan ja Pasilaan. Nyt ja tulevina vuosina kaavoitetaan nämä ainutlaatuiset ranta-alueet. Riman alittamista pitäisi välttää suunnittelussa ja rakentamisessa, jotta muun muassa näitä kosteusvaurioita, joista moni on puhunut, voitaisiin välttää. Lisäksi Helsinki pyrkii olemaan muotoilun

9.11.2011

edelläkävijäkaupunki ja on saanut tästä tunnustuksen. Tämä pitäisi näkyä myös kaupunkikuvassa: erilaisia, kiinnostavia arkkitehtonisia ratkaisuja, jotka hyvin pitkälti määrittävät Helsingin tulevaisuutta.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Käsiteltävä oleva talousarvio 2012 ja taloussuunnitelma 2012–2014 on saanut osakseen ylistyssanoja alkaen siitä, kuinka budjettisopu on löytynyt kohtuullisesti. Osakseen se saa myös suuret haasteet, miten tasapainottaa tulot ja menot kohtuullisesti ilman kasvavaa lainataakkaa. Valtuutettu Bergholm sanoikin hauskaasti, että syömätaakkaa ei ole lisätty, investointitaakkaa kyllä. Tosin lainarahoitetut investoinnit kyllä puoltavat paikkaansa. Edeltävistä vuosista on selvitty kohtuullisesti. Hätäjarrusta ei ole vedetty, eikä tällä hetkellä sellaista tilannetta näy edessä, mutta silti on taloudenhoidon ohje siitä, että toimintamenot on suhteuttava käytettävissä oleviin tuloihin, on oikeutettu, mutta se ei saa johtaa kohtuuttomiin leikkauksiin.

Köyhtyvässä Helsingissä on hyvä miettiä, mikä on keskeisintä kaupunkilaisille. Kaupungin rakenne ja asuminen koskee jokaista kaupunkilaista. MA-ohjelman kunnianhimoisen tavoitteen vuosittaisesta asumistuotannosta soisi helpottavan myös opiskelijoiden jokasyksyistä asuntopulaa. Tonttivuokrienkin tulisi olla kohtuulliset. Asuntotuotannon keskittäminen raideliikenteen varrelle palvelee ilmastonmuutostalkoissakin. Toivon tämän näkyvän tiettyjen asuinalueiden säästämässä virkistyskäyttöön, kuten esimerkiksi Kivinokassa.

Lähipalvelut ovat asia, jolla on merkitystä ihmisen elämässä, oli kyse sitten kouluista, päiväkodeista, terveyskeskuksesta. Jos keskiössä on ihminen, on voimavaroja keskitettävä hoitoon, opetukseen ja hoivaan. Vain näin voidaan vaikuttaa eriarvoisuuden vähenemiseen ja terveyserojen kaventumiseen. Palvelukulttuuri on muuttumassa sähköiseksi. Silti on tasa-arvoista ja syrjäytymistä ehkäisevää huolehtia, että nettiyhteyksiä omistamattomat kaupunkilaiset saavat samat palvelut. Sosiaali- ja terveydenhuoltosektorilla ei sähköinen järjestelmä ole toiminnan tehostamisessa ainoa autuaaksi tekevä ratkaisu. Virtuaalitodellisuus ei vastaa elävän elämän potilashoitoa, sitä paitsi sähköiset järjestelmät myös kaatuvat helposti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla on puhuttu työntekijäpulan koittamisesta tulevaisuudessa. Pelkästään työntekijän sitouttaminen työuransa alkuvaiheessa ei ole riittävää, vaan pitäisi huomioida myös ke-

9.11.2011

sätyöntekijöiden palkkaus. Riittääkö budjettiin suunniteltu raha siihen? Sitä paitsi, onko tarkasteltu sitä, että onko kesätyöntekijöiden palkkaus sosiaali- ja terveydenhuoltosektorilla alhaisempi kuin muissa yksiköissä?

Kuntoutus on asia, joka heijastuu myös sairaalapalveluihin. Ei ole oikein, että ihmiset joutuvat odottamaan jatkohoitopaikkaa ja että jatko-hoitopaikkojen järjestäminen kaatuu esimerkiksi HUS:n niskaan, mikäli kuntoutusyksiköt eivät toimi kaupungin omissa hoitopisteissä kunnolla. Kotona asumista toivotaan kehitettävän edelleen. Kuitenkin vanhusten-palvelujen rakennemuutos ei saa johtaa vanhusten hyväksyttävästi heitteillejättöön. Siksi teenkin seuraavan ponnen:

Hyväksyessään talousarvioehdotuksen 2012 kaupunginvaltuusto edellyttää, että kartoitetaan mahdollisuudet ja keinot ikäihmisille kohdennetuista infotilaisuuksista kotona asumisen turvallisuuden varmistamiseksi yli hallintorajojen tapahtuvalla yhteistyöllä.

Lopuksi kannatan Antti Valppaan esittämää toivomuspontta.

Kiitos.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja ja arvoisat valtuutetut.

Ensi vuosi on pääkaupungin juhlavuosi, mutta mitään yltäkylläistä juhlabudjettia emme pääse tekemään. Olen silti sitä mieltä, että lainalla rahoitettujen investointien on hyvä olla silloin paikallaan, kun asukkaat muuttavat uusille asuinalueille. Samalla kuitenkin pelkään, että välillä rakennamme liiankin hienoa kaupunkia. Odotamme aikaa, jolloin on varaa rakentaa hieno urheilukenttä, emmekä saa tuotua edes yksinker-taista katosta, jossa koululaiset saisivat vaihtaa luistimia.

Budjetissa panostetaan sähköisiin palveluihin ja tietojärjestelmiin. Ta-voite on erinomainen, mutta miten tehdään se niin, ettei käytetä rahaa tai pikemminkin hassata rahaa kuten nykyisin? Helsingin pitäisi kaikin keinoin kilpailuttaa tietojärjestelmien suunnittelua, toteutusta ja ylläpi-toa. Näin ei valitettavasti nykyisin ole, ainakaan keskeisissä palveluissa esimerkiksi sosiaalivirastossa. Olemme valmiit kilpailuttamaan palvelu-taloja, koululaisten ruokapalveluja ja päiväkoteja. Miksi ihmeessä em-me kykene samaan tietojärjestelmätoimittajien kanssa?

Globaalin taloustilanteen epävarmuus ei onneksi kuitenkaan tarkoita Helsingissä äkkijarrutusta palveluissa. Mielenterveyskuntoutujien pal-

9.11.2011

veluasumisen jono on ollut vuosien pituinen, ja se olisi pitänyt poistaa jo kauan sitten. Kannatankin Essi Kuikan erinomaista pontta.

Tällä vuodella päivähoidon ylittyy 6 miljoonalla, mikä on toki vähemmän kuin monena aikaisempana vuonna. Ylitystä perustellaan lapsimäärän ennakoimattomalla kasvulla. Tätä ennakoimatonta kasvua olen itse täällä kolme vuotta kuunnellut ja varmaan moni meistä pidempään, ja olen vakuuttunut, että osa tästä on ihan omaa syytämme. Tänä vuonna päivähoidossa on 1 100 lasta enemmän kuin suunniteltiin, koska talousarvion lapsimäärä perustuu edellisen vuoden tulosbudjetin määrärahoihin suhteutettuihin asiakasmääriin. Samoin väestöennuste on jo budjettia laadittaessa vanhentunut. Tein asiasta aloitteen, ja sosiaalilautakunta vastasi, että tämän muuttaminen tukisi paremmin päivähoidon talouden suunnittelua ja seurantaa, mutta ilmeisesti tämä muutoksen tarve pitäisi tajuta täällä kaupungintalolla ja keskushallinnossa. Se vaatisi tietenkin sen hyvän vuoden, jolloin se iso rysäytys voitaisiin tehdä. Myös alakouluikäisten lasten määrä on lähtenyt nousuun, kuten tänään käsiimme saamasta uudesta väestöennusteesta selviää.

Hyvää budjetissa on tietenkin paljon. Koululaisten iltapäiväkerhopaikkojen puute on ollut yksi Helsingin häpeäpilkkuja, ja on tietenkin paradoksaalista, että osa näistä ilman paikkaa jääneistä 700 tokaluokkalaisesta saa paikan myöhemmin vuoden kuluessa, ehkä talvella tai keväällä, kun he jo pärjäisivät ilman hoitopaikkaa. Oikea-aikaisuuden parantaminen palveluissa ja esimerkiksi investoinneissa kosteusongelmien osalta on asia, jossa meillä on paljon pinnisteltävää.

Lastensuojelun perhehoitoon ja avopalveluihin panostaminen tässä budjetissa ja näinä tiukkoinakin aikoina on hyvä alkua, ja toivottavasti voimme jatkaa tätä suuntaa, koska muutokset eivät tapahdu hetkessä.

Maria Björnberg-Enckell viittasi aikaisemmassa puheessa kielikylpypäiväkotien ostopalveluiden vähentämiseen. Kielikylpy on tärkeä osa helsinkiläistä koulupolkua, eikä ole mitään mieltä mielestäni vähentää kielikylpyä. Asia ei kuitenkaan vielä ole päätetty, vaan se on tulossa sosiaalilautakuntaan ennen vuodenvaihdetta.

OECD-vertailussa Suomen terveydenhuolto ei palvele pienituloisia yhtä hyvin kuin varakkaampia. Itse asiassa terveydenhuoltomme sijoittuu 17 maan vertailussa ääripäähän, eli erot pieni- ja suurituloisten saamien palveluiden välillä ovat kaikista suurimpia. Tämä on otettava vakavasti, ja perusterveydenhuollon maksujen poistaminen voi olla esimerkiksi yksi tärkeä askel kohti tasa-arvoisempia palveluita. On erittäin hyvä, että tämä asia selvitetään ja tehdään päätökset ensi vuoden aikana.

9.11.2011

Palvelualoitteen selvittäminen on myös olennaista, mutta en näkisi sitä keskeiseksi sosiaali- ja terveystaloudessa, joissa mitä ilmeisimmin on tulossa iso organisaatiomuutos ensi vuonna.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin talousarviota käsiteltäessä perinteisesti sosialidemokraateille on ollut hyvin tärkeä asia joukkoliikenteen hinnat, ja niitähän on perinteisesti budjettineuvotteluissa käsitelty, ja niin tietenkin tälläkin kertaa. Samalla oli tunnustettava se, mikä täällä jo tuli esillekin, että tämä on jo toinen vuosi, jolloin meillä on käytössä uusi järjestelmä. Me olemme siirtäneet tämän joukkoliikenteen hoitamisen ja siitä ja myöskin lippujen hinnoista päättämisen HSL:lle, johon nyt Sipookin liittyy ensi vuoden alusta, eli seitsemän kunnan kesken päätetään näitä asioita, ja vaikka helsinkiläisten näkökulmasta me haluaisimme itse näitä asioita säädellä ja meillä on ollut aina jonkin verran rahaakin siihen käyttää, niin kuitenkin se meidän yhteinen etu on se, että koska Helsingistä ja varsinkin Helsinkiin matkustetaan tältä alueelta, niin jos ei sitä liikennettä suunnitella ja toteuteta yhdessä, niin meidän siitä kärsimme. Nyt tässä budjettineuvottelujen yhteydessä sitten sovittiin, että me nyt opetellemme ensi keväästä alkaen tähän uuteen järjestelmään, ja ryhmien kesken on nyt yksimielisyys siitä, että ensi keväänä, kun annetaan lausuntoa HSL:lle HSL:n talousarviosta, niin siinä yhteydessä jo sitten teemme omalta osaltamme lippuhintapäätökset. Nyt tänä vuonna Helsingin lisäksi tässä esityksessä tai ryhmien sovussa 2,3 miljoonaa sinne ja antoi samalla ohjeet, että kausilipun hinta saa nousta maksimissaan 1 %:n. Se viimeviikkoisella päätöksellä nousee 0,9 %.

Se, mikä tässä nyt on hienoa ja mihin on muissakin kunnissa on vähitellen opittu, on se että meidän pitäisi tavoitella sellaista yhtenäistä järjestelmää. Nyt Vantaa tuli tässä viimeviikkosisessä päätöksessä vastaan ja käytti vähän enemmän rahaa kuin mitä oli alunperin ajatellut, ja nyt meidän näiden kuntien sisäiset liput ovat samanhintaisia, eli vähitellen luodaan yhteistä järjestelmää. Tässä on tietenkin näitä hankauskohtia ja sellaisia, koska jos me haluamme jotain alennuslippujärjestelmiä kehittää, niin tässä nämä kuntarajat ja erilaiset järjestelmät törmäävät, mutta kuitenkin eteenpäin on menty, ja ensi vuodesta alkaen mekin ehkä osaamme käyttää tätä järjestelmää paremmin.

Toinen hieno asia budjetissa on tämä vanhuspalveluiden lisätyt rahat. Nyt on uskoa siihen, että päästään eteenpäin. Meille erittäin tärkeä asia oli myöskin tämä ammattioppilaitosten ja lukioiden oppilashuollon vah-

9.11.2011

vistaminen. Niin paljon on nyt niitä esimerkkejä siitä, että ihan turhaan nuoret putoavat pois, ja on suuri huoli siitä, että ihmiset syrjäytyvät siten nuorena jo erilaisista systeemeistä ulos.

Asuntorakentaminen ja kaikki se, mitä voidaan tehdä sen edistämiseksi, on tärkeää. Lopuksi olen sitä mieltä, että terveyskeskusmaksusta tulee luopua.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Erityisesti sosialidemokraatit ja Vasemmistoliitto ovat täällä kantaneet huolta puheissa eriarvoistumisesta ja muun muassa vanhustenpalvelujen heikosta tilasta. Omaatuntoa voi tietysti yrittää nyt jollain tavalla lepytellä sillä, että edes puhuu täällä asioista, mutta tietysti oleellisempaa olisi se, mitä tässä nyt päätetään. Nämä puheet eivät muuta mihinkään sitä, että tällä budjettiesityksellä ollaan jatkamassa sitä linjaa, joka merkitsee useimpien peruspalvelujen alibudjetoimista, ja esimerkiksi vanhustenpalveluissa se tarkoittaa käytännössä sitä, että vähennetään niin laitospaikkoja kuin palveluasumisen paikkoja. Tämä esitys myöskin, jos se tällaisena hyväksytään, tarkoittaa sitä, että kilpailuttamista ja palvelusetelien käyttöä lisätään, ja tämä nimenomaan Kokoomuksen ajama linja ei todellakaan ole mikään taloudellisen järkipäätöksen sanelema idea, vaan siinä on kysymys aivan selvästä poliittisesta valinnasta. Ajetaan alas julkisia palveluja ja siirretään verovarvoja yksityisen bisneksen kehittämiseen samoille aloille. Vanhustenpalvelut on tästä hyvä tai valitettavan hyvä esimerkki.

Samantapaista sanojen ja tekojen ristiriitaa näkyy joukkoliikenteen lippujen hintoja koskevissa asioissa. Itse vastustin aikoinaan sitä, että päätösvalta siirrettiin HSL:lle. Esitin jo silloin, että Helsingin kaupunki voi budjettiratkaisuillaan luoda joka tapauksessa mekanismin, jossa se valvoo vähintäänkin Helsingin sisäistä lippujen hintojen kehitystä. Sitä ei silloin haluttu ottaa tosissaan, hyvä jos edes nyt vähitellen ryhdytään tässä asiassa johonkin toimenpiteisiin. Parempi olisi, että pidettäisiin kiinni valtuuston strategiaohjelmasta ja ryhdytään alentamaan niitä joukkoliikenteen lippujen hintoja eikä joka vuosi pikkuhiljaa nosteta lisää. Täällä on puhuttu myös metron automatisoinnin ongelmista. Menemättä asiaan enempää sanon, että kaikki ne ongelmat olivat esillä täällä silloin, kun arvostelin tätä metron automatisointiesitystä. Valitettavasti niitä ei silloin otettu tosissaan.

9.11.2011

Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa väitettiin, että Hanasaaren voimalan purkaminen on taloudellisesti kannattavaa ja sen purkamisen vastustaminen suorastaan järjetöntä. Sanoisin tähän, että merkillistä matemaatiikkaa kehua, että tontista voidaan saada jopa 100 miljoonaa, kun ei oteta lainkaan huomioon, että Vuosaareen uuden voimalan rakentaminen maksaa yli miljardin, tontin maaperän kunnostaminen tulee maksamaan vähintäänkin miljoonia, ellei kymmeniä miljoonia, ja Kruunuvuoren silta sitten satoja miljoonia. Ei Hanasaarta saa millään matemaatiikalla kannattavaksi ratkaisuksi kenellekään muulle kuin sille jollekin grynderille, jolle halutaan järjestää siihen kohtaan tontti, johon hän voi rakentaa jotain erittäin kannattavalla hinnalla varmaankin.

Kokoomus on valittanut täällä myös sitä, että on vaikea saada työntekijöitä kaupungille. Silloin pitäisi nostaa niitä matalimpia palkkoja niin kuin JHL:n yhteisjärjestö on esittänyt eikä painaa niitä alaspäin.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

On kyllä nyt ihan pakko valtuutettu Hakaselle todeta, että kyllä minun omatuntoni voi huomattavasti paremmin sen jälkeen, kun vanhustenhuoltoon saatiin lisää 6 miljoonaa euroa. Se tuli vain neuvottelujen tuloksena ja valtuutettu Hakanen varmaan aivan hyvin tietää, että kyllä hän sitä yksin voi esittää vaikka 50 miljoonaa, mutta jos ei tule sentin senttiä, niin se ei kyllä omaatuntoa paljon rauhoita, mutta kyllä se edes hieman helpottaa, että tuli 6 miljoonaa lisää.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

En tiedä Hakasen matematiikasta, mutta uskon, että Helsingin Energia on kyllä itse myös tehnyt laskelmia päättäessään itse ehdottaa toiminnan siirtämistä Vuosaareen, eli ei nämä ihan hatusta heitetty ole. Johdokunta sen sijaan täpärästi äänesti tämän päätöksen tässä vaiheessa toisin.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sosiaalilautakunta on nyt pitkään, vuosikausia, kantanut huolta myös vanhustenhuollosta, ja olen myös iloinen tästä Outi Ojalan esille ottamasta 6 miljoonasta, joka nimenomaan siihen ympärivuorokautiseen hoitoon lisättiin. Näkisin, että siihen palveluasumiseen kyllä siitä hyvin

9.11.2011

riittää rahaa, ja sehän on sitä ympärivuorokautista hoitoa. Myöskin kotipalveluihin lisättiin rahaa, eli tilanne ei ole niin huono, mutta varmaan haasteita riittää jatkossakin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Maija Anttilalle haluaisin sanoa, että olen kyllä valmis poistamaan terveyskeskusmaksun varsinkin siinä vaiheessa, kun muutkin kunnat tekevät sen, mutta ihmettelen sitä periaatetta, että ihminen ei saisi omalla rahallaan ostaa näitä palveluja, koska sen takiahan meillä nimenomaan on korkeat omavastuut tässä maassa. Ihmiset ostavat paljon palveluita yksityisestä omalla rahallaan. Eikö se ole vain hyvä, että terveyskeskuksen jonot lyhenevät, kun ihmiset menevät yksityispuolelle?

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, herra puheenjohtaja.

Kuten täällä on moneen kertaan sanottu, niin talous ja valtion tilanne taloudessa haastaa myöskin Helsingin päättäjät huolehtimaan työpaikkojen säilymisestä Helsingissä. Koska työstä kertyvät verotulot ovat kaupungin taloudelle tärkeitä ja koska Helsinki on erittäin palveluvaltainen ja pienistä työpaikoista koostuva kaupunki, niin on erittäin tärkeää myöskin sosiaalimenojen kannalta, että onnistumme paitsi pitämään työpaikat tässä kaupungissa, myös lisäämään työtä tekevää väestöä veron maksajina. Kaupungin yhteistyö paikallisten yritysten kanssa ja toimintaympäristön luominen sellaiseksi, että yrittäjäyys Helsingissä kannattaa ja edes että julkinen sektori ei päätöksillään häiritsisi yritystoimintaa, olisi kuitenkin minimi sille, että työpaikat haluavat Helsingissä pysyä.

Terveystoimi, johon täällä on usein viitattu, voisi kyllä käyttää huomattavasti enemmän ostettavia palveluja muun muassa jonojen lyhentämiseen, ennaltaehkäisevään toimintaan ja nimenomaan, mistä täällä jo valtuutettu Huru puhui, erikoissairaanhoidon kuntoutuspalvelujen tehostamiseen.

Budjettiesityksessä oli erittäin positiivista se, että vihdoinkin terveysvaikutusten arviointi on, tosin valtiovallan toimesta pakottanut myös Helsingin kirjaamaan terveyden edistämisen perspektiivistä numeeriset ja strategiset linjaukset tai niiden linjausten terveysvaikutukset ja hyvinvointivaikutukset näkyviin. Näin myös kansalaiset voivat arvioida virastojen toimintaa. Yleisestikin kirjaukset ja toiminnan tavoitteet tulisi jat-

9.11.2011

kossa kirjata asukkaan kannalta konkreettisina ja niin, että asukkaiden palvelijoina toimivien virkamiesten ja virastojen toiminnan tavoite kirjaataan asukkaalla toiminnasta koituvana hyötynä, ei työntekijöiden työllistoina tai työn sisältöinä tai työtehtävien määränä. Tämänkertainen talousarvio on vielä erittäin organisaatiokeskeinen kirjauksissaan.

Koska lapset ovat se ryhmä, joka tulevaisuudessa toimii vuorollaan palvelujen rahoittajana, pitäisi kaikki mahdollinen vaikeuksia, sairauksia ja syrjäytymistä ennaltaehkäisevä toiminta kohdistaa perheiden matalan kynnyksen tukeen, lasten ja nuorten hyvinvointiin, ryhmien riskien etukäteiseen kartoittamiseen ja vanhempien ohjaamiseen lastensa kasvattamisessa. Tällä hetkellä rahaa on pakko lisätä muun muassa lasten huostaanottoihin, koska laiminlyönnit perhetuen alasajon takia näkyvät nyt harvinaisen selvästi.

Terveystoimen budjetissa olisin halunnut nähdä myös hieman enemmän ennaltaehkäisyn korostamista sekä terveyserojen vähentämisessä että erityisten terveyspalvelujen toteuttamisessa siellä, missä riskiryhmätkin ovat. Nyt tämä kokeilussa oleva Kapakka-vastaanotto on ihan hyvä idea, mutta vielä tärkeämpää olisi viedä lääkärit ja terveydenhoitajat nuorisotiloihin ja kauppakeskuksiin sekä huolehtia riskiryhmien ja riskitehtävien löytymisestä huolellisten määräaikaistarkastuksien kohdalla. Varsinkin nuoret, miehet, juuri ne työelämästä eläköityneet sekä nämä yli 80-vuotiaat eläkeläiset tarvitsevat tehostettua terveysseulontaa ja terveyspisteitä.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Budjetissa ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tukeen kannattaa panostaa, jotta kaikki voimat eivät mene tulipalojen sammuttamiseen. Segregation ehkäisy on aina kannattavaa. Lasten ja nuorten sivuunjäämiskehitys eli syrjäytymiskehitys pitää pysäyttää paljon nykyistä varhemmin. Siksi positiivisen diskriminaation raha kouluissa ja päiväkodeissa voi osaltaan tuoda lisää resurssihenkilöitä lasten ja nuorten arkeen alueilla, jossa tarve on suuri. Myös satsaukset päiväkotiryhmien pienentämiseen ja perheneuvoloiden lisävakansseihin tukee osaltaan lapsiperheiden arjessa jaksamista ja lasten tervettä kasvua. 90-luvulta asti olen valtuustossa tehnyt aloitteita päiväkotiryhmien pienentämisestä, ja nyt päästään alkuun, tosin vaikuttaa siltä, että hyvinkin pienimuotoisesti, mutta kuitenkin suunta on oikea, tästä on hyvä jatkaa. Budjetti ei takaa varmasti sitä, että päivähoitoon varatut rahat riittäisivät, sillä väestönkasvu, perheiden valinnat ja mahdollinen kerhopaikkojen ja yksityisen

9.11.2011

hoidon volyymilisäykset eivät vielä ole toteutuneet emmekä voi olla ihan varmoja, nämä ovat ne riskitekijät tässä budjetin riittävyydessä.

Toinen sydämen asia, josta olen vuosien varrella tehnyt paljon aloitteita, on koululaisten iltapäivätoiminta. Ruotsissahan alle 12-vuotiaalla on oikeus iltapäivätoimintaa, mikäli huoltaja on samaan aikaan työssä tai opiskelemassa, ja koululaisten ryhmämuotoisen iltapäivätoiminnan aikataulut joustavat siellä vanhempien työ- ja opiskeluajkojen mukaan. Joustavuus on hoitoratkaisuissa sellainen asia, jossa meillä Suomessa ja Helsingissä on vielä iso haaste. Esimerkiksi ilta- ja viikonlopputoita tekevien yksinhuoltajaperheiden pienten koululaisten osalta tämä on varmaan sellainen, joka kannattaisi saada kuntoon mahdollisimman pian.

Vielä hetki on ilmeisesti puheaikaa, mutta otan toisen puheenvuoron sitten myöhemmin.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, minä muistan tämän. Kaikkea ei kuitenkaan ole voitu ennaltaehkäistä, ja myös lastensuojelun toimenpiteitä tarvitaan, vaikka lastensuojelu ei olekaan vain lastensuojelun ja sosiaaliviraston asia. Haluan kiinnittää huomion vielä tähän lastensuojelun valtakunnalliseen rakenneuudistukseen perhehoidon lisäämiseksi, mikä on erittäin ajankohtainen asia, ja olen iloinen siitä, että budjettineuvotteluissa saatiin tähän tukea, että se voisi toteutua, koska nykyisillä toimilla se ei ole vielä toteutunut eikä voi toteutua toivotulla tavalla.

Perhehoidon volyymin lisäämiseen liittyen Lastensuojelupäivillä useina vuosina eri asiantuntijat ovat tuoneet esille seuraavia asioita: ympäri-vuorokautinen tuki sijaisperheille, puhelintuen lisäksi myös sosiaalialan ammattilaisten avuksituleminen kiperiin kasvatustilanteisiin jotka yleensä sattuvat iltaisin ja öisin. Tällaista voisi organisoida halutessaan myös laitoksien yhteyteen. Sitten toinen: sijaisperheiden palkkiot, jos toinen sijaisvanhemmista on kotona. Nythän valtakunnallisesti tämä pienin palkkio, jossa molemmat voi olla töissä tai yksinhuoltaja voi olla töissä, nousi mutta jotta siihen jäisi edelleen se noin 300 euron väli, niin siihen kannattaa tehdä jotain, jotta ei menetetä sitten sitä toista ryhmää, joka pystyy vähän enemmän tarvitsevia lapsia myös hoitamaan. Samoin tässä biologisten vanhempien sijoituksenaikaisessa intensiivisessä kuntoutuksessa on paljon tehtävää. Ei ole varmaan siitä ollut kiinni, etteikö haluttaisi tehdä vaan siitä, että tämä voitaisiin nyt resursoida niin, että saadaan tuettua intensiivisesti, esimerkiksi 1–5 kertaa viikossa 6–8 kuukauden aikana, biologiselle vanhemmalle sellainen muutos, että lapsi voi oikeasti onnistuneesti palata sinne ja jatkaa siellä. Kiertolaisia ja heittopusseja emme lapsistamme halua.

9.11.2011

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, ärade fullmäktige.

Jag har två ärenden, ett strategiskt och ett som gäller den svenska äldreomsorgen.

Hyvä valtuusto.

Kannatan tämän budjettiesityksen hyväksymistä, mutta haluan kiinnittää huomiota erääseen mielestäni meidän yhteistyömme kannalta keskeiseen strategiseen kysymykseen. Valmisteilla olevan budjettisovun, josta äänestämme ensi viikolla, yhteydessä olemme päättämässä asiasta, josta mielestäni kuuluisi päättää strategianeuvotteluissa. Toivon, että voisimme harkita tässä talven kuluessa, miten voidaan selkeyttää budjettineuvottelujen ja strategisten neuvottelujen välistä suhdetta.

Valaisen tätä asiaa esimerkillä. Budjettineuvotteluissa olemme sopineet seuraavien kirjausten lisäämisestä pohjapaperiin. Tämä koskee palveluiden kehittämistä, ensimmäinen lainaus on seuraava: "Osana kehittämistyötä sosiaali- ja terveystoimi tuottaa kaupunginhallituksen arvioitavaksi konkreettisia toimenpidesuosituksia palvelumarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi". Toinen lainaus, josta myös olemme sopimassa tänään: "Kaupunki ottaa myös osana elinkeinopolitiikkaa aktiivisen roolin palvelumarkkinoiden kehittymisen ja toimivuuden tukemisessa".

Olemme siis tänään sopimassa Helsingin palvelumarkkinoiden toimivuuden edistämisestä. Nyt en ole ihan varma siitä onneksi, mitä haluamme Helsingissä tällä tarkoittaa, mutta sen tiedän yleisesti ottaen, että niissä maissa, joissa on niin sanotusti toimivat palvelumarkkinat terveyspalvelujen osalta, on myös erityisen suuret terveyserot. Kun tavoitteena on terveyserojen kaventaminen, niin en ole varma, miten hyvin tämä palvelumarkkinoiden edistäminen tällä alalla sopii yhteen tämän meidän konsensuksen kanssa. Sen takia suhtaudun skeptisesti siihen, että tällainen tavoite tuodaan aika lyhyen, läpinäkymättömän keskustelun kautta meidän yhteiseksi tahdoksi, kun näkisin, että siitä tavasta ja strategiasta, jolla yritetään kaventaa terveyseroja ja tuottaa hyviä terveyspalveluja kaikille helsinkiläisille, pitäisi päättää perusteellisemman keskustelun ja avoimemman ja asiallisemman harkinnan perusteella kuin mitä on mahdollista budjettineuvotteluissa. Ihan meidän rationaalisesta päätöksenteon kannalta olisi hyvä pitää erillään nämä budjettisopuasiat ja siihen liittyvät kirjaukset ja strategiset linjaukset, ja tässä kohtaa mielestäni emme ole täydellisesti onnistuneet tämä vuonna. Tämä oli siis ensimmäinen pointtini.

Toiseksi, sivumennen sanon, että kannatan tätä terveyskeskusmaksujen poistoa, ja on hyvä, että asia tulee esille jo keväällä ensi vuonna.

9.11.2011

Kolmanneksi, bästa fullmäktige. Det finns stora brister i äldreomsorgen i Helsingfors, och det är inte för alla uppenbart det som vi som hör till den svenskspråkiga minoriteten vet, att bristerna är särskilt stora inom den svenska äldreomsorgen. Därför har vi nu, många av oss som också agerar på svenska här i fullmäktige, har i flera år efterlyst förbättringar av äldreomsorgen på svenska, och jag är mycket glad att vi i det papper som vi idag bereder godkännande för, att vi har en skrivning som SFP-gruppen särskilt har varit aktiv att ta fram, enligt vilken, jag citerar, vi kommer att besluta att "Inom tjänsterna för äldre ses det till att vårdkedjan fungerar dygnet runt och att tjänsterna förbättras. De öppna tjänsterna för svenskspråkiga äldre förbättras också."

Jag hoppas att vi kan lösa det här genom att bättre än förr utnyttja det språkkunnande som finns också inom finskspråkiga personalen, för det har visat sig svårt att besätta svenska tjänster särskilt inom hemvården i Helsingfors. Så jag hoppas vi får ett mera kreativt tänkande och vi tar fasta på att verkligen göra nånting i den här skrivningen. Tack så mycket.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Wallgren otti esille hyvin tärkeän asian. Palaan siihen periaatteellisempaan puoleen sitten omassa puheenvuorossani, mutta totean vain sen, että kun budjettineuvotteluissa nimenomaan tiedustelin, mitä tarkoitetaan tällä palvelumarkkinoiden toimivuuden edistämällä, niin minulle vakuutettiin kyllä hyvin selkeästi, että nimenomaan tavoitteena on se, että kaupungin näihin erilaisiin kilpailuihin voisi myös pienemmät yritykset osallistua, koska nykyisin useasti on niin, että vain suurilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua näihin kilpailuihin. Tämä on juuri tavattoman tärkeä periaatteellinen kysymys, kun kirjoitetaan tällaisia suhteellisen yleisluonteisia tavoitteita, että mikä niiden sisältö sitten lopulta tulee olemaan. Sehän riippuu nyt sitten meistä ja jatko-työstä.

Valtuutettu Nurmela (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan toista kertaa jo valtuutettu Wallgren esitti löysän heiton liittyen terveyserojen ja markkinoilla toimivien yritysten tai järjestöjen tuottamien palveluiden kytkökselle. Suosittelisin tutustumaan esimerkiksi Ruotsin tai Hollannin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluiden järjestämiseen. Siellä monituottajamalli toimii hyvinkin terveyseroja kaventaval-

9.11.2011

la tavalla, ja molemmat maat ovat Suomen edellä muun muassa OECD-maiden välisissä vertailuissa terveyserojen osalta, eli terveys-erot näissä maissa ovat kapeampia kuin Suomessa. Yksioikoisesti tuolaista valtuutettu Wallgrenin esittämää johtopäätöstä ei kyllä ainakaan tutkimus ja vertailu muihin maihin todista ja allekirjoita.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Voi todeta valtuutettu Wallgrenille, että on vaikea kuvitella, mikä olisi parempi paikka sopia merkittävistä strategisista ja periaatteellisista linjauksista kuin budjettineuvottelut. Valtuutettu Wallgren, missä te näistä asioista sitten oikein sopisitte? Minun käsittääkseni budjettineuvottelut on se yksi ja ainoa paikka, missä ylipäättään neuvotellaan puolueiden kesken nimenomaan näistä merkittävistä periaatelinjoista. Tällä teidän argumentillanne voisi samalla todeta, että esimerkiksi terveyskeskusten maksujen poisto olisi sellainen merkittävä strategisen tason linjaus, josta ei voisi budjettineuvotteluiden yhteydessä sopia ja jota te sitten seuraavassa lauseessa tämän kritiikin heitettyänne esititte kannattavanne.

Sen lisäksi huomauttaisin, että tästä asiasta, eli palvelualoitteiden käytännöstä, on tässäkin salissa keskustelu vuodesta 2010 keväästä lähtien. Siitä on puhuttu kaksissa budjettineuvotteluissa, joten kyllä tällä puhumisen foorumeita on varmasti ollut. Valtuutettu Ojalalle loppuun toteaisin, että hallitusohjelmassa on samanmuotoinen kirjaus siitä, että edistetään palvelumarkkinoiden syntyä nimenomaan kuntien toimesta. Käsittääkseni tässä hallituksessa, jonka ohjelmalla Suomessa toimitaan, on myös Vasemmistoliitto ollut mukana.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Outi Ojala on ihan oikeassa siinä, että hoivapalveluissa vielä toimii kymmenittäin pienyrittäjiä sekä järjestö, ja todellakin nämä tarjouspyynnöt tulisi laatia hoivapalveluissa siten, että on mahdollisuus säilyttää nämä pienyritykset. Terveyspalveluissa, siis yksityisissä, nämä kansainväliset suuret ketjut ovat jo ottaneet haltuunsa lähes koko markkinan.

Ledamoten Wallgren (replik)

Puheenjohtaja.

9.11.2011

Yhdyn kyllä siihen, että tämä puhefoorumi ei ole riittävä siihen, että saadaan analyttinen keskustelu siitä, mistä terveyserot tulevat ja miten niitä kavennetaan, mutta juuri sen takia, että tätä analyysia tarvitaan enemmän kuin tällä hetkellä on saatu, peräänkuulutan sitä, että nämä ratkaisut tehdään strategiakeskusteluissa eikä budjettikeskusteluissa. Tämä oli minun esitykseni, Männistö, mutta kyllä minulle sopii, että asiaa voidaan myös budjettineuvotteluissa, kunhan sopimus tehdään pitkäaikaisesti ja kestävästi hyvän analyysin perusteella eikä näiden meidän ja yhteisten ehkä täällä tapahtuvien löysien heittojen perusteella

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin nyt vain muistuttaa, että Ruotsissa terveyserot ovat olleet huomattavasti pienemmät jo pitkään, että ei nyt Ruotsissakaan ne terveyserot pienentyneet sen jälkeen, kun siellä siirryttiin vapaaseen valintaan.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan alkuun kannatan valtuutettu Ebelingin ponsiehdotusta.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen tiivistelmässä sivulla 9 on hyvin merkittävä lause, jota ei saisi unohtaa. "Helsingin vuoden 2012 talousarvio lähtee siitä strategiaohjelmassa päätetystä tavoitteesta, että kaupungin toimintamenojen kasvu ei ylitä kustannustason nousua". Tämä on sen arvoinen lause, että se on syytä kyllä muistaa ja pitää mielessä tulevinä päivinä. Samoin myöskin haluaisin muistuttaa jälleen kerran siitä, että kaikki jo otetut velat ja tulevaisuudessa vielä otettavat velat tulevat varmasti maksuun ja maksettaviksi.

Talousarvion valoisampia puolia on se, että lapsista, nuorista ja vanhuksista välitetään, ja se näkyy myös luvuissa ja myöhemmin toivottavasti käytännön teoissa. Arvaatte varmaan, että tämä on myöskin KD:n mieleen.

Valtuutettu Loukoila

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

9.11.2011

Ihan aluksi, vaikka valtuutettu Anttila jo kannatti Pekka Saarnion pontta, niin vielä toistan itsekkin, että lämpimästi kannatan sitä. Olen nimittäin viime vuosina ollut todella huolestunut ja yllättynekin kaupungin rakentamisesta ja kiinteistönhoidosta. Kaupunki omistaa paljon sellaisia kiinteistöjä, joista kaikki eivät ole tarpeellisia, kun tarkastellaan kaupungin niin sanottuja ydintoimintoja ja -tehtäviä. Strateginen tavoite on ollut luopua näistä kiinteistöistä joko myymällä niitä tai valitettavasti myös pääsemällä niistä eroon helpolla eli purkamalla. Viime vuosina jopa suojeltavia arvokiinteistöjä on päästetty tyhjilleen ja rapistumaan, ja lopputulemana on ollut se, että on pitänyt rakennus purkaa. Kun näitä asioita on tuolta kiinteistövirastosta kyselty, että missä tilanteessa ja minkälaisessa kunnossa eri kiinteistöt ovat, niin kyselyihin on ollut aika vaikea saada vastauksia. Siksi minä esitänkin seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että vuoden 2012 aikana tehdään kaupungin omistamien muiden kuin kaupungin ydintoimintoja palvelevien kiinteistöjen tilannearvio, jossa selvitetään kiinteistöjen kunto sekä niiden nykyinen ja tuleva käyttö.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kannatan Eija Loukoilan tekemää pontta. Haluaisin puuttua myöskin tähän kaupungin hankintastrategioihin ja hankintatapoihin, joista tässä on illan mittaan keskusteltu paljon. Minä itse osallistun näihin hankintasioihin teknisen palvelulautakunnan jäsenenä. Lautakunta johtaa muun muassa hankintakeskusta, ja Stara tekee suuren määrän hankintoja myöskin. Minusta näyttää, että tämä palvelualoite, josta on puhuttu, ei ole uutuutena kaupungin hankintatavoissa mikään suuri ratkaisu. Se ei tule juuri mitään ratkaisemaan. Viisaampaa minun mielestäni olisi Suomen tapaisen maan markkinaoloissa käyttää enemmän hankintalain suomia muita sopimisen tapoja kuin tätä yksinkertaista tarjouspyyntökilpailua. Juuri niissähän pienemmät ja aloittavat yritykset häviävät ilman muuta.

Kaupungin pitäisi toimia niin, että se saisi asiallisia ja toivotunlaisia palveluja ja tavarantoimittajia silloin, kun on olemassa jonkinlaiset markkinat. Iso ongelma monella alalla on, että kilpailutetaan olemattomia markkinoita tai hyvin keskittyneitä markkinoita, ja sitten sieltä vielä odotetaan palvelualoitteita. Tämä ei herätä suuria toiveita. Mielestäni kaikkien viisainta on pitää huolta omasta tuotannosta, antaa palkollisille

9.11.2011

mahdollisuus kehittää omaa työtään, pitää kaikin keinoin talousrikolliset ja epämääräiset firmat loitolla ja lisäksi lopettaa monessa kohdassa rehottava osaoptimointi kaupungin sisällä.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä tässä välissä kannattelin tuon Niina Hurun pontta.

Valtuutettu Autti

Hyvät kuulijat.

Vaikka budjettiin saatiinkin lisäyksiä, niin itse en pysty olemaan siihen tyytyväinen, kun me kaikki tiedämme, kuinka paljon on ongelmia ja henkilöitä, jotka eivät pääse palvelujen piiriin. Tiedän kuitenkin sen, ettei budjetti tule tämän illan keskustelujen perusteella muuttumaan. Itse tein useita talousarvioaloitteita sosiaali- ja terveystalouden olemassa olevien epäkohtien poistamiseksi ja jotta heikommassa asemassa olevien kuntalaisemme tarpeenmukaiset, lakiin perustuvat palvelut voitaisiin aiempaa paremmin turvata ja toteuttaa. Epäkohdat ovat nousseet esille kuntalaisten ja työntekijöiden yhteydenottojen perusteella omassa työssäni.

Talousarvioaloitteiden käsittelyn yleinen nurinkurisuus ilmenee hyvin siinä, ettei niihin annettujen vastausten perusteella pääsääntöisesti valtuutettujen aloitteita voida ottaa huomioon, koska jo maaliskuussa annettu kaupungin budjettiraami on sitova. Juuri talousarvioehdotuksilla valtuutetuilla olisi todellinen mahdollisuus vaikuttaa siihen, mihin suuntaan määrärahoja tulisi seuraavan vuonna kohdentaa. Tämän vuoksi tein syksyllä aloitteen siitä, että talousarvioaloitteiden aikataulusta tulisi aientaa siten, että ne voidaan käsitellä ja ottaa oikeasti huomioon jo ennen maaliskuun budjettiraamin lukkoonlyömistä. Toivottavasti tähän koko talousarvion käsittelyyn liittyvään ongelmaan otetaan kantaan asian tilan korjaamiseksi, kun käsittelemme täällä valtuustossa demokraatiaryhmän loppuraporttia. Myös talousarvioaloitteeseen annettavien vastauksien sisältöön tulee kiinnittää huomiota.

Kaupunginhallitus toteaa 24.10. antamassaan vastauksessa aloitteeseeni henkilökunnan palkkaamisesta aikuispalveluihin, että toimeentulotukipäätökset on pystytty sosiaalivirastossa tekemään alle seitsemän arkipäivän määräajan. Kuitenkaan kaikissa toimistoissa tähän ei ole

9.11.2011

pystytty, koska hakemuksia on ollut paljon ja työntekijöitä vähän. Käsittelyajat ovat venyneet pahimmissa tapauksessa yli kahden viikon pituisiksi. Toimeentulotuen käsittelylle säädetyt määräajat ovat ehdottomia. Niiden tarkoituksena on vahvistaa asiakkaiden oikeusturvaa ja jokaisen oikeutta viimesijaiseen taloudelliseen turvaan. Lain rikkomista ei voida valvontaviranomaisten antamien päätösten ja ohjeiden mukaan perustella työntekijöiden vuosi- tai sairauslomilla tai henkilökunnan vajauksilla. Kunnilla on aina vastuu toimeentulotuen viivytyksettömästä käsittelystä, ja sen on varattava tarpeeksi henkilökuntaa tähän tehtävään. Myös sosiaaliohjaajan ja sosiaalityöntekijän luokse ajanvarauksella päästäkseen on joutunut pahimmissa tapauksessa jonottamaan 20–40 päivää.

Kuntalain mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvatta jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Päätöksenteon perusteeksi valtuutettujen tulee saada ajantasaista tietoa myös esiinnousseista epäkohdista ja ongelmista. Myös lautakunnan ja valtuuston jäsenten tulisi aiempaa enemmän hyödyntää työntekijöiden tietämystä palveluiden järjestämisestä ja esiintyvistä palvelutarpeista sekä hyvistä käytännöistä. Kunnan perustehtävänä on toimivien ja laadukkaiden peruspalvelujen turvaaminen kaikille kunnan asukkaille, ei elitististen hankkeiden toteuttaminen verovaroin. Asukkaat arvostavat kunnallisia palveluja, kuten myös Terhi Peltokorpi puheessaan totesi. Siksi kunnallisia peruspalveluja ja kuntatyötä tulee vahvistaa yksityistämisen sijasta.

Kannatan valtuutettu Hakasen toivomusponsia.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilman muuta nämä viimesijaisten etuuksien, kuten toimeentulotuen, saamisen jonot ei saisi ylittää määräaikoja, ja tähän on syytä varmaan kiinnittää jatkossa huomiota, että näin ei pääsisi käymään. Näistä talousarvioaloitteista. Eihän niihin ole mitään aikaa, milloin niitä saa aikaisintaan jättää. Itse satuin myöhästymään tästä lähdöstä ja jätin liian myöhään, eli seuraavassa kokouksessa, mutta olen jo jättänyt sitten maaliskuussa seuraavan vuoden talousarvioaloitteita muun muassa koiraveron poistamisesta, joka ei vielä tällä budjetilla toteutunut. Varmaan siinäkin pitää olla kuitenkin jo raja, milloin ne viimeistään saa jättää, mutta ainakin ajoissa saa jättää.

9.11.2011

Vielä tuosta toimeentulotuesta. On tosi hyvä, että lapsiperheiden köyhyserojen tasoittamiseksi saatiin tähän ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen kuitenkin suunnattua rahaa harrastustoiminnan ja lomatoiminnan tukemiseen.

Valtuutettu Ojala

Puheenjohtaja.

Täällä nousi keskusteluun tavallaan budjettineuvottelujen luonne ja rooli, että kuinka isoja asioita budjettineuvotteluissa voidaan ottaa esille. Itse näen, että budjettineuvotteluissa toki voidaan ottaa sellaisia asioita esille, jotka on selvitystehtäviä, mutta sitten tietysti meillä on valtuustokauden strategia, jossa on sitten lukkoon lyöty isot periaatteelliset linjat, ja niiden toteuttamiseenhan meidän pitäisi ensisijaisesti käyttää voimamme eikä koko ajan keksiä jotakin uusia asioita. Tämä on tietysti ensimmäinen kerta, kun meillä tällainen strategia on ollut, ja sen seuranta, miten me sen toteutamme, niin uskon, että oppimista on tulevalle valtuustolle sitten aikanaan. Itse näkisin kyllä niin, että strategian pitäisi olla yksi keskeinen paperi tai sitähan pitäisi nimenomaan käsitellä aina rinnan talousarvion kanssa, eli systemaattisesti katsoa ja arvioida, että mitä strategian osia olemme onnistuneet toteuttamaan ja mitkä ovat jääneet vähemmälle huomiolle, ja tietenkin, jos sitten strategiassa olevat tavoitteet vaativat määrärahoja, niin ne pitäisi nostaa budjettineuvotteluissa selvästi esille.

Itse olen ollut budjettineuvotteluissa mukana ja olen tämän budjetisovun takana, mutta olen huolissani esimerkiksi juuri tästä terveyserojen kasvusta ja eriarvoisuuden lisääntymisestä, ja tavallaan näyttää jotenkin siltä, että se ei välttämättä tällaisella budjettineuvottelumenetellyllä tai budjetin valmistelulla nouse esiin. Toivon, että vuoden kuluttua, kun on tämän valtuuston viimeinen budjetti käsittelyssä, selkeästi sieltä löytyisi sellaista arviointia siitä, että minkä verran me olemme satsanneet johonkin terveyserojen vähentämiseen, mitä se on tuottanut ja niin edelleen. Erityisesti tämä tietysti on aikamoinen haaste ensi vuoden aikana, kun täällä nyt tulemme varmaan tekemään aika lähiaikoina päätöksen siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiouudistus toteutetaan, ja se on valtava työsaika, ja silloin tietysti meidän pitää kaikkien erityisesti kantaa huolta siitä, että sinä aikana asiakkaat ja asiakkaiden palvelut eivät saa kärsiä.

Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)

Halusin vain valtuutettu Ingervolle sanoa sen, että nythän talousarvioaloitteet tulevat käsiteltäväksi lautakuntiin touko-kesäkuun aikana, jotta

9.11.2011

ne olisi käsitelty jo ennen kuin tämä talousarvioraami maaliskuussa lyödään lukkoon.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jaan tavallaan sen ajatuksen, mistä valtuutettu Ojala puhui, että strategian pitää ohjata myös talousarviota, ja näinhän se tavallaan tekee, ja varmasti siinä on oppimista, eikä sitten pelkästään määrärahojen kautta vaan myöskin erilaisten selvitysten ja toimenpiteiden kautta. Meillä on esimerkiksi olemassa strategiatavoite, joka on yhteisesti sovittu ja jossa talouden tasapainosta huolehditaan ja kaupungin toimintamenojen kasvu asukasta kohden ei ylitä kustannustason nousua, mihin ei päästy valtuustokauden alussa, ja meidän on pakko kiria, jotta siihen päästäisiin valtuustokauden lopussa, ja siihenkin on pakko etsiä uudenlaisia keinoja.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä olen valtuutettu Ojalan kanssa ihan samaa mieltä siitä, että kun valtuusto on strategian hyväksynyt, niin sen puitteissa tulisi tämä nelivuotiskausi toimia. Luen nyt seuraavan lainauksen suoraan tuon valtuustostrategian sivulta 4: "Tavoite: kaupungin palveluvalikoima vastaa paremmin kaupunkilaisten tarpeisiin. Toimenpiteet: kaupungin oman palvelutuotannon vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan". Toinen toimenpide: "Kehitetään kumppanuuksia yksityisen yrityselämän ja kolmannen sektorin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa". Näen, että tämä tänään paljon puhuttu palveluvalikoitekäytäntö sopii paremmin kuin hyvin näihin valtuustostrategiassa jo linjattuihin tavoitteisiin, ja itse asiassa pidän surullisena, että niin harvoilla muilla hankkeilla on tällä valtuustokaudella tätä tavoitetta ja näitä toimenpiteitä pystytty edistämään.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Ensiksi haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että valtuutettu Saarnio nosti esille hyvin tärkeän asian asuntomarkkinoiden kehnosta toiminnasta ja sen tarpeesta, että kaupunki omalla aktiivisuudellaan toisi siihen jotain uusia näköaloja.

9.11.2011

Valtuutettu Ojala ja muutkin ovat täällä kehuneet sitä, että on lisätty esimerkiksi 6 miljoonaa kaupunginjohtajan pohjaesitykseen budjettineuvotteluissa vanhuspalvelujen osalta ja joitakin miljoonia muihinkin kohtiin. Totta kai se on parempi, että on lisätty kuin että olisi vähennetty, mutta silloin, kun puhutaan sosiaali- ja terveystoimessa 2,2 miljardin budjetista ja kaupungin koko budjetissa yli 4,5 miljardista, niin näitä yksittäisiä miljoonia tietysti pitää verrata johonkin. Minun teesini on se, että kun katsomme kokonaissummia, niin kaupungin palveluihin käytettävät määrärahat kasvavat vähemmän kuin kustannustason nousu näillä samoilla aloilla ennusteiden mukaan tulee olemaan. Meillä on jo valmiiksi pohjalla se, että monissa palveluissa on riittämättömästi työntekijöitä ja rahaa, eli tämä alibudjetoinnin ongelma ei suinkaan vähene, vaan se pahenee.

Vihreät perustelivat Hanasaaren alasajoa vetoamalla Helsingin Energian laskelmiin, ja niihin minä juuri perustinkin, Helsingin Energian omiin ja sen teettämiin laskelmiin, jotka osoittavat, että Hanasaaren voimalan purkaminen ja korvaaminen uudella voimalalla Vuosaareen on erittäin taloudellisesti keino ratkaisu. Noin kolmasosalla pystytään Hanasaaren voimala uudistamaan ja ottamaan käyttöön päästöjä vähentävää teknologiaa ja uusiutuvaa energiaa verrattuna siihen summaan, joka menisi, mikäli ryhdytään puuhaamaan sitä uutta Vuosaaren voimalahanketta. Kuten vihreiden taholta ihan rehellisesti todettiin, niin ei edes Helsingin Energian johtokunta esitä Hanasaaren voimalan purkamista. Minusta tässä suhteessa nyt kokonaisuus on kyllä vähän jotenkin hukassa, ja tuntuu, että se varsinainen etu, jota tässä ajetaan, on Kruunuvuoren rannan ja Hanasaaren alueen rakennusliikkeiden etu. Ne ovat ne, jotka haluavat Hanasaaren voimalan pois ja Kruunuvuoren sillan tilalle, koska ne hyötyvät siitä rahassa. Asukkaiden kannalta on monta muuta edullisempaa ratkaisua. Todettakoon, että myöskin Helsingin satama on todennut, että tämä ehdotus uudesta voimalasta Vuosaareen ei toimi sataman näkökulmasta.

Täällä on minusta näkynyt selvästi se, että Kokoomus näillä kirjauksilla, jotka jostain ihmeen syystä vasemmisto ja vihreät ovat hallituksessa hyväksyneet, ajaa kuin käärmettä pyssyn piippuun uutta menettelytapaa, jolla ikään kuin väkisin aletaan yritysten aloitteesta kilpailuttaa lisää palveluja. Helsingin kaupunginhallituksen asettaman demokraatiaryhmän ehdotus osallistuvasta budjetoinnista on sellainen, johon toivon, että valtuustossa todella palataan vakavasti, koska se tarjoaa aivan toisen näkökulman koko tähän keskusteluun. Miten asukaslähtöisesti ja asukkaiden omaan osallistumiseen perustuen mietittäisiin, mitä tarvitaan, miten tehdään ja miten rahoitetaan?

9.11.2011

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on hyviä puheenvuoroja käytetty nimenomaan näistä ostopalvelujärjestelmistä ja lähinnä nyt niitä vastaan viime aikoina. Minä haluaisin nyt itse tukea apulaiskaupunginjohtajamme ja meidän monen muunkin toivetta siitä, että sosiaali- ja terveystoimi onnistuttaisiin jossain vaiheessa yhdistämään. Katson, että se on äärimmäisen tärkeä asia, jotta nämä toimintakulttuurit ja asenteet voi muotoutua yhteneviksi, ja siihen tarvitaan ymmärrystä, osaamista, tahtoa ja uudistamista. Hyvällä työnohjauksella, johtamisella ja oikeasta käyttäjän näkökulmasta lähtevän palvelukentän rakentamisella saadaan aikaan ne toimivat palvelut, joihin tällä kaupungilla ja kansalaisilla täällä on myöskin varaa. Panostetaan siihen, että palvelujen tarve tasaantuu niiden kalleimmiksi tulevien ryhmien kohdalla. Näin voimme samalla taata myöskin resursit asianmukaisen perusterveydenhuollon, perheiden hyvinvoinnin ja vanhustenhoidon tarpeisiin. Nyt suosittelen kaikille, sekä virkamiehille että valtuutetuille, juuri ilmestyneen EVA:n raportin lukemista. Siinä on ihan selvää faktaa myöskin euroissa siitä, miten paljon voidaan säästää tietyillä terveydenhuollon järjestämistoimenpiteillä. Tämän julkaisun nimi on "Sairaat elämät".

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Tack ordförande.

Lite till den här tidigare talturen här...olen tässä kyllä valtuutettu Hakasen kanssa ollut useinkin samoilla linjoilla, ja kyllä Hanasaaren voimaitoksen suhteen on pakko muistuttaa valtuustoa siitä, että me emme voi katsoa asiaa yksinkertaisesti jostain perspektiivisesti, on se sitten Kruunuvuoren perspektiivi tai joku toinen. Kyllä meidän on osattava katsoa tätä asiaa nimenomaan taloudellisen järjen perspektiivistä niin, että me teemme päätöksiä, jotka ovat kestäviä, jotta Helsingin Energia pystyy edelleenkin tulouttamaan meidän hyvään tuotantoomme niitä varoja. Ei voi olla mitään järkeä siinä, että me omistamme jotain, joka ei tuota meille mitään. Totta kai sen pitää tuottaa peruspalveluihin rahaa aivan niin kuin ennenkin.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

9.11.2011

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin tässä vaiheessa vielä kiinnittää huomioon tähän, että tämä taloudellinen epävarmuus myöskin aiheuttaa sen, että ihmiset etsivät yhä enemmän vuokra-asuntoja. Meillä on jo valmiiksi paljon hakijoita, joilla emme voi antaa asuntoa, ja jos tästä asiasta tulee vielä meille suuri uusi ongelma, niin se on asia varmasti, mikä tulee meille kaikille haasteellisena, että miten me kykenemme saamaan ihmisille vuokra-asuntoja ja kohtuullisia vuokra-asuntoja mieluummin. Vaikka Helsingin kaupunki on jonkin verran lisännyt viime aikoina tuotantoa, ei läheskään kysyntään ole pysytty vastaamaan ja tarjoamaan tarvitseville asuntoa. Meillä on jo yli 20 000 jonossa olevaa asunnonhakijaa. Me hyvin pienelle osalle aina pystymme antamaan asuntoja. Tähän asian olisin halunnut kiinnitettävän huomiota.

Valtuutettu Peltola

Zahra Abdulla oli ihan oikealla asialla puhuessaan vuokra-asunnoista. Minä en oikein ymmärrä sitä hurmosta ja pyrkimystä, joka tuolla kaupunkisuunnitteluvirastossa on nyt purkaa mahdollisimman nopeasti Hanasaaren voimala ja rakentaa siihen kallista rantarakentamista, joka ei varmastikaan hyödytä meidän vuokra-asuntorakentamista, muun muassa sen takia, että rakennusliikkeet tietenkin omistautuvat sitten tälle kalliille rakentamiselle. Siinä on monta muutakin tekijää, muun muassa se, että sekä purkaminen että uuden maaperän rakentaminen on erittäin kallista sillä alueella.

Se on selvää minun käsittääkseni sillä vähäisellä tiedolla, mitä minulla on, että Vuosaaren voimalaa kannattaa suunnitella kunnolliseksi mahdollisimman hyvin uusiutuvilla polttoaineilla toimivaksi yksiköstä, mutta olen kyllä ihan samaa mieltä energialaitoksen johtokunnan puheenjohtajan kanssa siitä, että tässä kannattaa ottaa aikalisä ja katsoa, miten muualla maailmassa menee eteenpäin ja myöskin tietenkin mielellään itse osallistua siihen tekniikan kehittämiseen sillä tavalla, että saadaan kestäviä ratkaisuja aikaiseksi.

Olisin myöskin halunnut sanoa, kun täällä Kokoomuksen taholta puhuttiin, että on pakko kiriä siinä tavoitteessa, joka on asetettu menojen nousukatoksi tälle kaudelle strategiaohjelmassa, että siellä on monia muita tavoitteita, jotka minun mielestäni on paljon tärkeämpiä kuin tämä asia ja jotka koskee nimenomaan inhimillistä hyvinvointipalvelujen verkkoa. Jos siellä nyt sitten menot nousevat hieman enemmän kuin mitä on tässä menokohdassa sanottu, niin täytyy panna nämä asiat tärkeysjärjestykseen. Helsingin talous on toistaiseksi ihan kohtuullisessa tilassa. Liiankin vähän on näitä menoja eräisiin elintärkeisiin palveluihin satsattu, ja kyllähän esimerkiksi

9.11.2011

Vasemmistoliitto näissä neuvotteluissa esitti vanhuspalveluihin selvästi suurempaa summaa. Me tavoittelimme sinne 170 paikan lisäystä hoivapuolelle sen sijaan, että kaupunginjohtajan perustassa oli 85 paikan vähennys. Nyt päästiin vähän plussan puolelle, mutta ei se tietenkään ratkaise sitä ongelmaa, että meillä on tällä hetkellä 200 vanhusta jatkuvasti jonossa ja se jonotusaika on kaksi kuukautta. Me laskimme, että se 170 paikkaa voisi tuottaa ehkä sellaisen kahden viikon jonotusajan, joka olisi säädyllinen ja inhimillinen.

Valtuutettu Holopainen

En puhu pitkästi, mutta täytyy vain todeta, että kyllä Helsingin Energia on nimenomaan taloudellisesta näkökulmasta tämän alkuperäisen esityksensä tehnyt siitä, että Vuosaareen investointi on kannattavaa. Muun muassa näiden investointien käyttökustannukset on sitten uudessa voimalassa uudella tekniikalla halvempia. Siitä näkökulmasta nämä väitteet, mitä täällä on esitetty, eivät pidä paikkaansa, että olisi taloudellisesti kannattamatonta. Hakanen haluaa vielä viimeisen sanan, mutta jatketaan keskustelua sitten, kun meillä on jo vähän kättä pidempää tietoa. Kannattaa tutustua näihin lukuisiin selvityksiin, joita asiasta on tehty.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Siis tämäkään budjetti ei ole täydellinen, vaikka siinä onkin paljon hyvää, ja meillä jää varmaan vielä palvelustrategiaan aika paljon, mitä voidaan sitten siellä pohtia. Muun muassa esimerkiksi järjestöjen tukeminen on asia, joka on monella sektorilla aika hyvässä mallissa, mutta vaikkapa terveyspuolella ei vielä, ja täytyy sanoa, että vaikka lastensuojelussa sijaisperheasia saataisiin näillä budjettillisäyksillä paremmalle tolalle ja nykyistä toimivammaksi ja volyymiltaan myöskin kasvuun, myöskään laitoksia ei pidä unohtaa ja on yhä hankalampia tai haastavammassa tilanteissa olevia lapsia ja nuoria, joten varmaan sinnekin on syytä jatkossa panostaa niin, että siellä jaksetaan paremmin. Sellaista kiertävää resurssia varmaan tarvitaan, ja se on joissain kunnissa käytössäkin.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

9.11.2011

Valtuutettu Holopainen ei ehkä kuunnellut kovin tarkkaan sitä, mitä sanoin. En ole sanonut täällä, että Helsingin Energia olisi väittänyt mitään osaa siitä investointiohjelmasta kannattamattomaksi. Väitin ja olen siinä kannassani edelleen, että ne luvut, joita itse esitin ja joiden avulla voi vertailla, mitä maksaa Hanasaaren voimalan uudistaminen ja sen päästöjen vähentäminen ja mitä maksaa suurin epävarmuuksien vähintään se Vuosaaren voimalahanke, perustuvat juuri niihin lukuihin, jotka Helsingin Energia on itse laskenut tai konsulteilta hankkinut. Kaupunginvaltuuston tehtävähän on nimenomaan pohtia näitä eri vaihtoehtoja ja niiden kustannusvaikutuksia suhteessa kaupungin kokonaisuuteen.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Harry Bogomoloff
I varapuheenjohtaja
I vice ordförande

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lilli Autti
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Juho Romakkaniemi
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot